

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

Uniwersytet
Zielonogórski

7 | 227

LISTOPAD 2017

STRONA 8

Nobel
z fizyki
za fale, które
wstrząsnęły
wszechświatem

STRONA 18

10 lat Wydziału
Nauk Biologicznych
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

STRONA 31

Nominacje
profesorskie:
Prof. dr hab. Leszek C. Belzyt
Prof. dr hab. n. med. Wojciech Błogowski

Nobel 2017
Profesor
Dorota Rosińska
w zespole odkrywców

„Szanse i zagrożenia mniejszych i średnich uczelni akademickich w świetle proponowanej ustawy”. Stanowisko Sieci Uczelni

13 listopada 2017 r.

W numerze:

DARIA KORONA / Z obrad Senatu __4

DARIA KORONA / Zarządzenia JM Rektora __4

EWA SAPEŃKO / O Ustawie 2.0 na UZ __5

PAWEŁ WIERNICKI (PAP - Nauka w Polsce) / Nobel z fizyki za fale, które wstrząsnęły wszechświatem __6

Serwis Nauka w Polsce / Pierwszy raz wykryto fale grawitacyjne od zderzenia gwiazd neutronowych __7

PAWEŁ WIERNICKI (PAP - Nauka w Polsce) / Andrzej Trautman – polski badacz fal grawitacyjnych __9

EWA SAPEŃKO / Prof. Dorota Gondek-Rosińska z UZ w zespole odkrywców fal grawitacyjnych __10

Nominacje profesorskie:

Prof. dr hab. Leszek C. Belzyt __11

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Błogowski __12

Nowe habilitacje:

Dr hab. inż. Beata Nowogońska __12

Dr hab. inż. Marcin Jarnut __14

LUDWIKA TOMALA (PAP - Nauka w Polsce) / Gowin o parametryzacji jednostek: mamy regres w naukach społecznych __14

EWA SAPEŃKO / V Polski Kongres Przedsiębiorczości – LUBUSKIE 2017 __16

10 lat Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego __18

HELENA OCHONCZENKO, ROBERT JAGODZIŃSKI / Lubuski Konwent Regionalny __21

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział Artystyczny __24

Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska __39

Wydział Ekonomii i Zarządzania __40

Wydział Humanistyczny __41

Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki __44

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii __47

Wydział Nauk Biologicznych __47

Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii __48

Wydział Prawa i Administracji __50

Wydział Zamiejscowy w Sulechowie __52

DONATA WOLSKA / Erasmus, z którym nie zatańczyłam __54

PAWEŁ HŁADKI / Lubuskie? Nowoczesność wśród przyrody __55

Region z perspektywą __57

EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze __58

„W lutym 2015 światem naukowym wstrząsnęła wiadomość o pierwszym, historycznym wykryciu fal grawitacyjnych - zmarszczek w czasoprzestrzeni, przewidywanych przez ogólną teorię względności Alberta Einsteina. Fale te były echem zderzenia dwóch czarnych dziur, oddalonych od Ziemi o 1,3 miliarda lat świetlnych. Potwierdzenie istnienia tych fal uznano za przełom w astrofizyce. Pierwsze wykrycie (we wrześniu 2015 r.) zostało później potwierdzone.” (Nagroda Nobla w dziedzinie fizyki!)

„W poniedziałek 16 października br. naukowcy donoszą o kolejnej ważnej obserwacji: jednoczesnym wykryciu fal grawitacyjnych i ich elektromagnetycznego odpowiednika, w tym - światła widzialnego, pochodzących z tego samego źródła.”

Więcej o tegorocznej nagrodzie Nobla, odkryciu sprzed miesiąca na miarę kolejnego Nobla i co wspólnego z tymi odkryciami ma prof. Dorota Rosińska z Instytutu Astronomii im. prof. Janusza Gila UZ – na stronach Miesięcznika.

esa

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓLPRACA

Roman Bajor, Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski, Michał Doligalski, Renata Grochowalska, Dorota Hebisz, Daria Korona, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegółka, Joanna Markiewicz-Stanny, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Janina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Nakład: 500 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIwersytet
ZIELONOGÓRSKI

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 2593, ~2592
miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

Z OBRAD SENATU

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 27 września 2017 r. podjął następujące uchwały:

Nr 170 w sprawie przyjęcia ramowego programu prac Senatu.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 170 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 171 zmieniająca uchwałę nr 455 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wymiaru pensum nauczycieli akademickich oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 171 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 172 w sprawie stawek za realizację godzin ponadwymiarowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 172 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 173 w sprawie stawek za realizację godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych dla osób niebędących pracownikami Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 173 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 174 w sprawie stawek za realizację zajęć praktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku pielęgniarstwo.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 174 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 175 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 175 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 176 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 176 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 177 w sprawie określenia wzorów dyplomów dla osób, którym nadano stopnie doktora i doktora habilitowanego oraz zasad i trybu wydawania przez Uniwersytet Zielonogórski dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język angielski.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 177 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 178 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości. Dotyczy działki nr 7/4.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 178 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 179 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości. Dotyczy działek nr: 15/84, 15/83, 15/82, 15/61, 15/62.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 179 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 180 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości. Dotyczy działek nr 17/29, 17/31.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 180 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 181 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej. Dotyczy działek nr: 231/7, 231/8, 232/16, 232/17.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 181 z dnia 27 września 2017 r.

Nr 182 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 182 z dnia 27 września 2017 r.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

Nr 61 z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie wysokości opłat za miejsce w domach studenckich w roku akademickim 2017/2018.

Nr 62 z dnia 1 września 2017 r. w sprawie zmian w regulaminu organizacyjnym.

Nr 63 z dnia 12 września 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 51 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 7 czerwca 2017 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2017/2018.

Nr 64 z dnia 19 września 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 33 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie limitów przyjęć na studia wyższe w roku akademickim 2017/2018.

Nr 65 z dnia 20 września 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 38 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne.

Nr 66 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Nr 67 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pomocy materialnej dla doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Nr 68 z dnia 27 września 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 40 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 maja 2017 r. w sprawie limitów przyjęć na studia doktoranckie w roku akademickim 2017/2018.

Nr 69 z dnia 27 września 2017 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Nr 70 z dnia 29 września 2017 r. w sprawie kalendarza rekrutacji uzupełniającej na kierunek lekarski na semestr zimowy w roku akademickim 2017/2018.

Nr 70A z dnia 29 września 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 33 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie limitów przyjęć na studia wyższe w roku akademickim 2017/2018.

Nr 71 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego (licytacji) na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dotyczy działek nr: 231/7, 231/8, 232/16, 232/17.

Nr 72 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego (licytacji) na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dotyczy działki nr 375/17.

Nr 73 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego (licytacji) na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dotyczy działki nr 7/4.

Nr 74 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego (licytacji) na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dotyczy działek nr: 15/84, 15/83, 15/82, 15/61, 15/62.

Nr 75 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia przetargu ustnego (licytacji) na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Nr 76 z dnia 2 października 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 105 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie powołania Rady Bibliotecznej.

Daria Korona
Biuro Prawne

TEKSTY UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ DOSTĘPNE SĄ
NA STRONIE INTERNETOWEJ UNIwersytetu Zielonogórskiego POD ADRESEM:
<http://www.uz.zgora.pl/ap/>

O USTAWIE 2.0 NA UZ

13 listopada 2017 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyła się konferencja rektorów mniejszych i średnich polskich uczelni akademickich. Rektorzy rozmawiali o szansach, ale i zagrożeniach jakie stwarza wdrażany system finansowania wyższych uczelni i planowana reforma szkolnictwa wyższego (Ustawa 2.0).

W Konferencji wziął udział Jarosław Gowin - wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego oraz: sekretarz stanu w MNiSW - prof. Aleksander Bobko, Anna Budzianowska - dyrektor generalny MNiSW, Andrzej Kurkiewicz - zastępca dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju MNiSW, dr inż. Janusz Rak - prezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP, dr inż. Bogusław Dołęga - przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, prof. Jarosław Górniak - przewodniczący Rady Narodowego Kongresu Nauki, prof. Maciej Zabel - przewodniczący Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych i rektorzy, prorektorzy oraz kanclerze reprezentujący 27 polskich szkół wyższych i parlamentarzysty.

Konferencję otworzył rektor UZ prof. Tadeusz Kuczyński. O współpracy samorządów z Uniwersytetem mówili marszałek województwa lubuskiego Elżbieta Anna Polak i prezydent miasta Zielona Góra Janusz Kubicki.

Podczas spotkania rozmowy toczyły się wokół 3 głównych tematów: ustroju uczelni, finansów w szkolnictwie wyższym oraz doskonałości naukowej. Wnioski z konferencji przedstawimy naszym czytelnikom w następnym numerze.

esa

NOBEL Z FIZYKI ZA FALE, KTÓRE WSTRZĄSNĘŁY WSZECHŚWIATEM

PAP - 03.10.2017

Tegoroczną Nagrodę Nobla przyznano Rainerowi Weissowi, Barry C. Barishowi i Kipowi S. Thorne, dzięki którym powstał detektor LIGO i po raz pierwszy zaobserwowano fale grawitacyjne - echo zderzenia odległych czarnych dziur.

Potowę nagrody pieniężnej (9 milionów koron szwedzkich, czyli 4 miliony złotych) otrzyma Rainer Weiss, drugą połowę podzielił się Barry C. Barish i Kip S. Thorne.

Istnienie fal grawitacyjnych przewidział już Albert Einstein w ogólnej teorii względności opublikowanej 20 marca 1916 roku. Jednak po raz pierwszy udało się je zaobserwować dopiero 14 września 2015 r. Wówczas dotarły do Ziemi fale grawitacyjne wywołane przez zderzenie dwóch czarnych dziur (jedna o masie 29, a druga 36 mas Słońca), oddalonych od nas o 1,3 miliarda lat świetlnych. Tuż przed zderzeniem zbliżały się one do siebie z prędkością równą połowie prędkości światła (150 000 kilometrów na sekundę). Powstała czarna dziura 62 razy cięższa niż Słońce - brakujące 3 masy Słońca to energia wypromieniowanych fal grawitacyjnych. Jako że fale grawitacyjne rozchodzą się z prędkością światła, to kiedy zdarzył się ten kosmiczny kataklizm, na naszej planecie żyły tylko prymitywne organizmy jednokomórkowe.

Choć fale grawitacyjne odebrane z tak wielkiej odległości są bardzo słabe, potwierdzenie ich istnienia może oznaczać przewrót w astrofizyce. Pozwalają bowiem w zupełnie nowy sposób obserwować najbardziej gwałtowne zjawiska kosmiczne i poszerzać granice naszej wiedzy. Badania nad nimi umożliwił interferometr LIGO (Laser Interferometer Gravitational Wave Observatory) - wspólny projekt 1300 badaczy z ponad 20 krajów (w tym z Polski). Idea zbudowania takiego urządzenia ma niemal 50 lat, a do jej urzeczywistnienia szczególnie przyczynili się tegoroczni laureaci.

14 września 2015 r. dotarły do Ziemi fale grawitacyjne wywołane przez zderzenie dwóch czarnych dziur (jedna o masie 29, a druga 36 mas Słońca), oddalonych od nas o 1,3 miliarda lat świetlnych.

(Natomiast Weiss, w czasie wtorkowej rozmowy telefonicznej podczas uroczystości ogłoszenia nazwisk laureatów w Sztokholmie podkreślił, że nagrodę postrzega „jako uznanie dla pracy tysiąca ludzi”).

W połowie lat 70. XX wieku Rainer Weiss przeanalizował potencjalne źródła zakłóceń, mogących zaburzać prowadzenie pomiarów fal grawitacyjnych. Zaprojektował również odpowiedni detektor - laserowy interferometr. Już wówczas Kip Thorne i Rainer Weiss byli przekonani, że fale grawitacyjne uda się wykryć.

Fale te powstają zawsze, gdy jakaś masa przyspiesza - zarówno w przypadku wykonującego piruet tyżwiarza, jak i pary okrążających się nawzajem czarnych dziur. Gdy taka fala przenika przez Ziemię, wszystko na niej minimalnie zmienia swoje wymiary. Jednak nawet fale wytwarzane przez czarne dziury są tak słabe, że Einstein uważał ich wykrycie za niemożliwe. W rzeczywistości okazało się to „tylko” bardzo trudne - potrzeba było pary ogromnych interferometrów laserowych, oddalonych od siebie o 3 tysiące km, aby wykryć zmianę długości interferometrów, tysiące razy mniejszą od rozmiarów jądra atomowego. Każdy z detektorów (jeden w stanie Waszyngton, drugi - w Luizjanie) ma dwa tunele w kształcie litery L. Długość takiego tunelu to 4 kilometry. W ich wnętrzu odbijają się wiązki laserowe, a odpowiednia aparatura sprawdza, czy długość jednego ramienia nie zmieniła się w stosunku do drugiego. Zwykle wyniki pomiaru są takie same - chyba, że fala grawitacyjna odkształci czasoprzestrzeń.

Wszystkie znane rodzaje promieniowania elektromagnetycznego i cząstek elementarnych - w tym promieniowanie kosmiczne - znalazły już zastosowanie w badaniach Wszechświata. Jednak właściwości fal grawitacyjnych pozwalają na bezpośrednią obserwację zaburzeń czasoprzestrzeni, otwierając zupełnie nowe perspektywy w astrofizyce.

Możemy się spodziewać wielu nowych odkryć dokonanych dzięki nieuchwytnym dotychczas falom. Pierwszym było samo odkrycie podwójnego układu czarnych dziur, których trwające 0,12 sekundy zderzenie zarejestrowano 14 września 2015. Czarne dziury nie generują światła ani fal radiowych - za to mogą wytwarzać fale grawitacyjne. Możliwe, że uda się wykrywać także zderzenia gwiazd, rotujące gwiazdy neutronowe czy wybuchy supernowych. (PAP)

Paweł Wernicki
Źródło: Serwis Nauka w Polsce
www.naukawpolsce.pap.pl

(Wyróżnienia w tekście pochodzą od redakcji)

PIERWSZY RAZ WYKRYTO FALE GRAWITACYJNE OD ZDERZENIA GWIAZD NEUTRONOWYCH

PAP - 16.10.2017

Astronomowie po raz pierwszy zarejestrowali jednocześnie dwa typy fal: grawitacyjne i elektromagnetyczne, pochodzące od jednego zjawiska - zderzenia dwóch gwiazd neutronowych. W obserwacjach, prowadzonych przez zespoły badawcze na całym świecie, brali udział Polacy.

W lutym 2015 r. światem naukowym wstrząsnęła wiadomość o pierwszym, historycznym wykryciu fal grawitacyjnych - zmarszczek w czasoprzestrzeni, przewidywanych przez ogólną teorię względności Alberta Einsteina. Fale te były echem zderzenia dwóch czarnych dziur, oddalonych od Ziemi o 1,3 miliarda lat świetlnych. Potwierdzenie istnienia tych fal uznano za przewrót w astrofizyce. Pierwsze wykrycie (we wrześniu 2015 r.) zostało później potwierdzone.

W poniedziałek 16 października 2017 r. naukowcy donoszą o kolejnej ważnej obserwacji: jednoczesnym wykryciu fal grawitacyjnych i ich elektromagnetycznego odpowiednika, w tym - światła widzialnego, pochodzących z tego samego źródła.

Jest to już 5., potwierdzona detekcja fal grawitacyjnych, która jednak różni się od poprzednich. Wcześniejsze dotyczyły zderzenia dwóch czarnych dziur, tym razem po raz pierwszy zjawisko pochodzi od zderzenia dwóch gwiazd neutronowych.

Do zderzenia doszło prawdopodobnie w odległości 130 milionów lat świetlnych od Ziemi, w galaktyce NGC 4993. To oznacza, że astronomowie mają do czynienia z najbliższym źródłem fal grawitacyjnych, które udało się wykryć. Jest to także jeden z najbliższych zarejestrowanych błysków gamma.

Gdyby jednak źródło znajdowało się dalej, to przypuszczalnie umknęłoby detektorom LIGO, bowiem okazało się, iż pochodzi od zderzenia dwóch gwiazd neutronowych, co generuje dużo słabszy sygnał niż zderzenie czarnych dziur.

Wskazówką, że tym razem nie jest to połączenie się czarnych dziur, była charakterystyka tzw. „ćwierku” tuż przed zderzeniem obiektów. W przypadku czarnych dziur ćwierk trwa ułamek sekundy, a przy zjawisku z 17 sierpnia śledzono go przez prawie 2 minuty. Masy zderzających się obiektów oszacowano na 1,1 oraz 1,6 mas Słońca, co wyraźnie sugeruje gwiazdy neutronowe - bardzo zwarte objekty o średnicach rzędu 20 kilometrów, w których materia jest tak gęsta, że jej jedna łyżeczka może ważyć miliardy ton.

Łączenie się dwóch gwiazd neutronowych jest wiodącą hipotezą wyjaśniającą krótkie błyski gamma. Według teorii, w przypadku złania się ze sobą dwóch gwiazd neutronowych powinien nastąpić także wybuch 1000 razy jaśniejszy niż gwiazda nowa, dlatego takie zjawisko określono terminem „kilonowa”. Detekcja zjawiska GW170817 jednocześnie w falach grawitacyjnych, jak i elektromagnetycznych, jest

wsparcie dla tej hipotezy. Naukowcy uważają, że wreszcie udało im się zaobserwować kilonową. Istnienie kilonowych było sugerowane teoretycznie od ponad 30 lat.

Kilonowe mogą być głównymi odpowiedzialnymi za rozprzestrzenianie w kosmosie bardzo ciężkich pierwiastków chemicznych, w tym m.in. złota i platyny. W trakcie wybuchu są one wyrzucane z prędkością równą jednej piątej prędkości światła. Widma uzyskane przez naukowców pokazują, że w wyrzuconej materii występuje cez i tellur.

Zdaniem naukowców jednoczesna detekcja fal grawitacyjnych i ich elektromagnetycznego odpowiednika (w tym - światła widzialnego) z tego samego źródła oznacza początek nowej ery w astronomii, którą określają jako «astronomię wieloaspektową».

W obserwacjach brało udział aż 70 obserwatoriów na całym świecie, zarówno naziemnych, jak i kosmicznych.

Sygnał fal grawitacyjnych (zdarzenie oznaczone GW170817) zarejestrowały 17 sierpnia 2017 r. o godz. 14:41 CEST bliźniacze detektory LIGO, znajdujące się w Hanford w stanie Waszyngton i w Livingston w stanie Luizjana (USA). Zdarzenie to nazwano GW170817. Jest to już piąta potwierdzona detekcja fal grawitacyjnych, ale różniaca się od poprzednich, bowiem cztery pierwsze dotyczyły zderzenia dwóch czarnych dziur, a tym razem - po raz pierwszy - zjawisko pochodzi od zderzenia dwóch gwiazd neutronowych.

Dzięki obserwatoriom LIGO udało się dokonać detekcji fal grawitacyjnych, a udział obserwatorium Virgo pozwolił na uściślenie obszaru nieba, z którego nadszedł sygnał. Obszar ten określono na około 35 stopni kwadratowych, czyli kilkaset tarcz Księżyca w pełni. Wtedy rolę przejęły obserwatoria przeznaczone do badania fal elektromagnetycz-

16 października 2017 r. naukowcy donoszą o kolejnej ważnej obserwacji: jednoczesnym wykryciu fal grawitacyjnych i ich elektromagnetycznego odpowiednika, w tym - światła widzialnego, pochodzących z tego samego źródła.

nych w różnych zakresach długości fali, przeczesując niebo w poszukiwaniu elektromagnetycznego odpowiednika dla źródła fal grawitacyjnych.

Najpierw działająca w czasie rzeczywistym specjalna procedura analizy danych napływających z detektorów LIGO wykryła w jednym z nich sygnał fal grawitacyjnych. Około dwie sekundy po detekcji fal grawitacyjnych przez LIGO, kosmiczne obserwatoria Fermi i INTEGRAL (jedno z NASA, drugie z Europejskiej Agencji Kosmicznej) zarejestrowały krótki rozbłysk gamma z tego samego obszaru na niebie. Ustalono, iż obie te detekcje nie są przypadkowe. Wtedy kolejna automatyczna procedura analizy danych zaalarmowała naukowców, że również drugi detektor LIGO zarejestrował ten sygnał. Od tego momentu rozpoczęły się obserwacje przez teleskopy na całym świecie.

Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO), do którego należy Polska, uruchomiło jedną z największych przeprowadzonych kiedykolwiek kampanii obserwacyjnych typu „target of opportunity”, poszukując odpowiednika dla źródła fal grawitacyjnych w wielu zakresach długości fali elektromagnetycznej. W jej ramach jako jeden z pierwszych, optyczny odpowiednik dla źródła fal grawitacyjnych dostrzegł podczerwony teleskop VISTA. Wykorzystano też liczne inne teleskopy ESO, takie jak Bardzo Duży Teleskop (VLT), teleskop VST, teleskop NTT, jak również sieć radioteleskopów ALMA oraz inne partnerskie instrumenty pracujące w obserwatoriach ESO w Chile. Instrumenty te śledziły obiekt przez kolejne dni i tygodnie po detekcji.

W miarę jak noc przemieszczała się po kuli ziemskiej, obserwacje prowadziły kolejne obserwatoria astronomiczne, np. spośród instrumentów pracujących na Hawajach źródło dostrzegły teleskopy Pan-STARRS i Subaru, a następnie śledziły jego ewolucję. Obserwacje były prowadzone także z kosmosu, np. poprzez Kosmiczny Teleskop Hubble’a.

W odkryciu oraz obserwacjach uczestniczyli naukowcy z różnych polskich ośrodków, a także polscy badacze pracujący poza krajem. Dotyczy to w szczególności naukowców skupionych w zespole Virgo-POLGRAW, którym kieruje prof. Andrzej Królik z Instytutu Matematycznego PAN.

W przypadku Obserwatorium Astronomicznego UW, prof. Tomasz Bulik działa w ramach zespołu LIGO/VIRGO, a dr hab. Łukasz Wyrzykowski wraz ze współpracownikami: dr. Mariuszem Gromadzkim oraz doktorantami mgr. Krzysztofem Rybickim i mgr. Aleksandrą Hamanowicz, prowadzili badania emisji w zakresie światła widzialnego przy użyciu teleskopów SALT w Afryce Południowej oraz NTT w Europejskim Obserwatorium Południowym (ESO) w Chile w ramach międzynarodowego zespołu ePESSTO. Galaktykę NGC 4993, w której miało miejsce łączenie się gwiazd neutronowych, obserwował również zespół OGLE kierowany przez prof. Andrzeja Udalskiego.

W akcję włączył się też polski projekt Pi of the Sky, realizowany przez Wydział Fizyki UW, Narodowe Centrum Badań Jądrowych PAN i Centrum Fizyki Teoretycznej PAN, którego głównym celem są poszukiwania błysków optycznych towarzyszących rozbłyskom gamma. Robotyczny teleskop projektu działający w Hiszpanii był jednym z pierwszych, które zaczęły poszukiwania emisji optycznej towarzyszącej zjawisku GW170817. W zasięgu teleskopu była ponad połowa obszaru nieba wskazanego wstępnie przez LIGO. W zakresie możliwości obserwacyjnych teleskopu (do jasności 12 magnitudo) nie wykryto żadnego nowego obiektu na niebie, w końcu okazało się,

W miarę jak noc przemieszczała się po kuli ziemskiej, obserwacje prowadziły kolejne obserwatoria astronomiczne, np. spośród instrumentów pracujących na Hawajach źródło dostrzegły teleskopy Pan-STARRS i Subaru, a następnie śledziły jego ewolucję. Obserwacje były prowadzone także z kosmosu, np. poprzez Kosmiczny Teleskop Hubble’a.

że ostateczna lokalizacja źródła GW170817 jest niewidoczna dla teleskopu.

Innym projektem z polskim udziałem jest obserwatorium promieniowania gamma HAWC w Meksyku. Źródło GW170817 weszło w pole widzenia HAWC dopiero o około 9 godzinach od chwili detekcji fal grawitacyjnych. Obserwacje okolicy były prowadzone przez ponad 2 godziny, ale źródło było wtedy na skraju pola widzenia. Nie zarejestrowano promieniowania gamma, ale pozwoliło to na wyznaczenie górnego ograniczenia na strumień fotonów gamma, które mogły dotrzeć do nas od źródła.

Publikacje naukowe różnych grup badawczych dotyczące obserwacji ukazały się w czasopiśmie „Nature”, „Physical Review Letters”, „Astrophysical Journal Letters” i „Monthly Notices of the Royal Astronomical Society”. Wśród autorów jest kilkanaście polskich nazwisk.

Warto przypomnieć, że tegoroczna Nagroda Nobla w dziedzinie fizyki została przyznana za wkład w odkrycie fal grawitacyjnych. (PAP)

Źródło: Serwis Nauka w Polsce
www.naukawpolsce.pap.pl

(Wyróżnienia w tekście pochodzą od redakcji)

ANDRZEJ TRAUTMAN – POLSKI BADACZ FAL GRAWITACYJNYCH

PAP - 03.10.2017

Tegoroczny Nobla z fizyki otrzymali naukowcy z USA i Niemiec, dzięki którym pierwszy raz zaobserwowano fale grawitacyjne. Ich dokonania pewnie by nie było bez prac polskiego fizyka prof. Trautmana - który przekonał wszystkich, że fale te faktycznie istnieją, a ich detekcja jest możliwa.

Andrzej Trautman (ur. 1933) zajmował się fizyką teoretyczną, w tym grawitacją oraz ogólną teorią względności. Jego prace z lat 50. i początku lat 60. XX wieku wniosły istotny wkład do teorii fal grawitacyjnych, których istnienie udało się potwierdzić doświadczalnie dopiero w roku 2015.

Po raz pierwszy o falach grawitacyjnych wspomnieli Albert Einstein w ogólnej teorii względności, opublikowanej w roku 1916. Przewidział, że fale, emitowane przez przyspieszające masy, rozchodzą się w czasoprzestrzeni, powodując jej odkształcenia (trochę jak fale na powierzchni wody). Nie miał jednak pewności, czy fale te rzeczywiście istnieją - mogły być równie dobrze efektem matematycznych przekształceń skomplikowanych równań. Inni fizycy także mieli wątpliwości - pojawiały się opinie, że fale grawitacyjne nie niosą ze sobą energii, są więc matematycznym złudzeniem, niewykrywalnym fenomenem o wyłącznie teoretycznym znaczeniu.

Taki pogląd reprezentował również kierujący Instytutem Fizyki Teoretycznej UW prof. Leopold Infeld. **Trautmanowi udało się jednak udowodnić, że fale grawitacyjne nie da się wyeliminować ze wzorów za pomocą przekształceń równań - są zatem realne i powinny dać się wykryć.** Na zaproszenie brytyjskiego fizyka Felixa Piraniego, profesora King's College w Londynie, w 1958 roku Trautman wygłosił trzymiesięczny cykl wykładów w Londynie.

W roku 1960 wspólnie z Amerykaninem Ivoem Robinsonem opublikował on opis fal grawitacyjnych, będący rozwiązaniem równań Einsteina. Pracę „Spherical Gravitational Waves” zamieszczono na łamach „Physical Review Letters”.

Późniejsze prace prof. Trautmana dotyczą między innymi teorii Einsteina-Cartana, zajmującej się grawitacją.

Gdy 11 lutego 2016 r. oficjalnie potwierdzono wykrycie fal grawitacyjnych, kilkudziesięciu polskich fizyków w oficjalnym piśmie podziękowało prof. Andrzejowi Trautmanowi za to, że przed laty udowodnił teoretycznie ich istnienie. W ten sposób przyczynił się do podjęcia działań, które doprowadziły do ich wykrycia. Nie wydano by setek milionów dolarów na interferometr laserowy LIGO, gdyby nie było przesłanek teoretycznych dających nadzieję na powodzenie eksperymentu. Dzięki pracom prof. Trautmana powstały też metody pozwalające na obliczanie emisji fal podczas zderzeń czarnych dziur i innych zdarzeń na skalę kosmiczną.

„Chociaż detekcja fal grawitacyjnych jest osiągnięciem przede wszystkim doświadczalnym, nie byłaby ona możliwa bez zdefiniowania, czym są fale grawitacyjne w pełnej teorii Einsteina” - pisali polscy fizycy w otwartym liście do profesora Trautmana. List ten w 2016 r. opublikowała Wyborcza. „Pańskie prace, z przelotu lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, leżą u samych podstaw teorii promieniowania grawitacyjnego i między innymi podają jego definicję”.

„Prace te pokazały: po pierwsze, jak fale grawitacyjne wyglądają daleko od źródeł; po drugie, że układ emitujący fale grawitacyjne ma w każdej chwili dobrze określoną energię, która maleje w czasie (wzory Trautmana i Bondiego); i po trzecie, zawierały pierwsze ścisłe rozwiązania próżniowych równań Einsteina opisujące fale grawitacyjne od ograniczonych źródeł (metryki Robinsona-Trautmana)” - napisali.

Fizycy przypomnieli też w liście „o niezmiernie inspirującej roli”, jaką dla całej dziedziny odegrał cykl wykładów prof. Trautmana, wygłoszonych w King's College w Londynie w 1958 roku: „Pański wkład w podstawy teorii fal grawitacyjnych jest nie do przecenienia: był to de facto początek rozważań, które dopiero w ostatnim czasie doprowadziły do numerycznych i perturbacyjnych wyników, koniecznych do porównania mierzonych sygnałów z teoretycznym modelem procesu zlewania się czarnych dziur. Podkreślamy też, że to Pańska szkoła fizyki relatywistycznej w Warszawie wykształciła znaczną część polskiej grupy badaczy będących w zespole LIGO/VIRGO”.

Andrzej Trautman urodził się w Warszawie. Gdy miał 12 lat, jego rodzina przeniosiła się do Paryża, ale po maturze wrócił do Polski. Jest członkiem PAN i emerytowanym profesorem Uniwersytetu Warszawskiego.

W 2016 r. za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej i za osiągnięcia w międzynarodowej współpracy naukowej został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Wcześniej otrzymał Nagrodę Państwową I stopnia, zaś Polskie Towarzystwo Fizyczne wyróżniło go medalem im. Mariana Smoluchowskiego. (PAP)

Paweł Wernicki
Źródło: Serwis Nauka w Polsce
www.naukawpolsce.pap.pl

(Wyróżnienia w tekście pochodzą od redakcji)

PROF. DOROTA GONDEK-ROSIŃSKA Z UZ

W ZESPOLE ODKRYWCÓW FAL GRAWITACYJNYCH

3 października 2017 r. Królewska Szwedzka Akademia Nauk w Sztokholmie ogłosiła laureatów Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki. Jak spodziewał się tego cały naukowy świat, są to odkrywcy fal grawitacyjnych, którzy potwierdzili ostatni element Teorii Względności Alberta Einsteina - profesorowie: Rainer Weiss, Barry Barish i Kip Thorne - prekursorzy badań zakończonych sukcesem 14 września 2015 r. Cytowany przez agencję AP prof. R. Weiss, związany z projektem LIGO/VIRGO Collaboration i pracujący w Massachusetts Institute of Technology (MIT) w Cambridge, powiedział: "Tegoroczny Nobel z fizyki to uznanie dla pracy tysiąca ludzi". **Wśród tego „tysiąca” jest zespół polskich naukowców POLGRAW, w którym pracuje prof. Dorota Rosińska z Instytutu Astronomii im. prof. Janusza Gila Uniwersytetu Zielonogórskiego.**

Polska grupa POLGRAW jest częścią konsorcjum Virgo Collaboration. W jej skład wchodzi naukowcy z Instytutu Matematycznego PAN, Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika PAN, Narodowego Centrum Badań Jądrowych, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, a także Uniwersytetów: w Białymstoku, Jagiellońskiego w Krakowie, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Warszawskiego, Wrocławskiego i Zielonogórskiego.

Polscy uczeni stworzyli podstawy wielu algorytmów i metod służących do wykrywania i estymacji parametrów fal grawitacyjnych emitowanych przez układy podwójne zwartych obiektów (prof. dr hab. Andrzej Królak, prof. dr hab. Piotr Jaranowski), przyczynili się do precyzyjnego modelowania sygnału fali grawitacyjnej z takich układów

podwójnych (prof. dr hab. Piotr Jaranowski, prof. dr hab. Andrzej Królak), przeprowadzili symulacje pokazujące, że układy podwójne czarnych dziur są najlepiej wykrywalnymi przez detektory LIGO-Virgo źródłami promieniowania grawitacyjnego (prof. dr hab. Krzysztof Belczyński, prof. dr hab. Tomasz Bulik), badali astrofizyczne własności układów podwójnych gwiazd neutronowych i czarnych dziur (dr hab. Michał Bejger, dr Izabela Kowalska-Leszczyńska, **dr hab. Dorota Rosińska z UZ**), prowadzili badania charakteryzujące źródła szumów i ulepszające czułość detektora Virgo oraz kontrolowali jakość danych zbieranych przez ten detektor podczas niedawno zakończonej kampanii obserwacyjnej (dr hab. Michał Bejger, dr Izabela Kowalska), a także poszukiwali potencjalnie stowarzyszonych z falami grawitacyjnymi błysków optycznych (dr Adam Zadrożny).

Dr hab. Dorota Rosińska jest profesorem nadzwyczajnym w Instytucie Astronomii im. Janusza Gila na Uniwersytecie Zielonogórskim. Od 2009 r. jest członkiem projektów Virgo i Ligo. Zajmuje się m. in. symulacjami numerycznymi astrofizycznych źródeł fal grawitacyjnych oraz analizą danych z detektorów fal grawitacyjnych Virgo/Ligo. Pracuje w zespole poszukującym, w danych z detektorów, sygnału wytworzonego w procesie zlewania się układów podwójnych czarnych dziur i gwiazd neutronowych.

Tytuł magistra astronomii otrzymała na Uniwersytecie Warszawskim, tytuł doktora astrofizyki w Centrum Astronomicznym im. M. Kopernika PAN, a tytuł doktora habilitowanego nauk fizycznych w zakresie astronomii na Uniwer-

sytecie Jagiellońskim. W latach 2001-2005 oraz 2006-2009 pracowała w Obserwatorium Paryskim w Meudon oraz na Université Paris VII, najpierw na pozycji post-doc, w ramach europejskiego programu "Research and Training Network-Theoretical Foundations of Sources for Gravitational Wave Astronomy of the Next Century", a następnie jako profesor prowadząc projekty z numerycznego modelowania najsilniejszych źródeł fal grawitacyjnych. W latach 2005-2006, jako laureat konkursu Hiszpańskiego Ministerstwa Nauki, prowadziła projekt z astrofizyki obiektów zwartych na Uniwersytecie w Alicante. Jest laureatką programu FOCUS FNP (2008-2013) oraz programu europejskiego POMOST

FNP (2013-2015). Dzięki tym programom zbudowała zespół naukowy na Uniwersytecie Zielonogórskim pracujący nad astrofizycznymi źródłami fal grawitacyjnych. Program FNP umożliwił budowę klastra komputerowego PIRXGW na Uniwersytecie Zielonogórskim dedykowanego analizie danych z detektorów fal grawitacyjnych oraz modelowaniu astrofizycznych źródeł fal grawitacyjnych.

W roku 2011 za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i społecznej, za popularyzowanie nauki w Polsce i na świecie została nagrodzona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

esa

NOMINACJE PROFESORSKIE

Miło nam poinformować, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Duda nadał tytuły profesorskie dwóm pracownikom Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dr hab. Leszek Belzyt z Wydziału Ekonomii i Zarządzania otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych, a dr hab. n. med. Wojciech Błogowski z Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu został profesorem nauk medycznych.

PROF. DR HAB. LESZEK C. BELZYT

Leszek Cezary Belzyt urodził się 27 sierpnia 1958 r. w Warszawie. Maturę zdał z wyróżnieniem w I LO im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W roku 1977 podjął studia historyczne o specjalności archiwistycznej na UMK w Toruniu, które ukończył w 1981 r. z wyróżnieniem. W latach 1981-1988 był asystentem i adiunktem na UMK w Instytucie Historii, w Zakładzie Historii Polski i Powszechnej po 1945 roku. 13 maja 1987 r. z wyróżnieniem obronił pracę doktorską pt. *Problem weryfikacji ludności rodzimej Warmii, Mazur i Powiśla w latach 1945-1950*. Promotorem był prof. Ryszard Kozłowski, a recenzentami prof. Wojciech Wrzesiński i Kazimierz Wajda. W latach 1991-2000 podjął pracę naukową w Berlinie i Lipsku w instytutach badawczych Historische Kommission zu Berlin pod kierunkiem prof. Klaus Zernacka oraz Gesisteswissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas pod kierunkiem prof. Winfrieda Eberharda. W latach 1996-2006 prowadził zajęcia dydaktyczne na Humboldt-Universität zu Berlin, Leipziger Universität, Technische Universität Dresden i Universität Potsdam. 2 grudnia 1999 r. habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie - tytuł pracy: *Kraków i Praga około 1600 roku*.

Od września 2001 r. zatrudniony był jako profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie Zielonogórskim, w Instytucie Historii, w Zakładzie Historii Polski i Powszechnej XVI-XVIII wieku. Od października 2012 r. jest pracownikiem Wydziału Ekonomii i Zarządzania, a od maja 2013 r. kierownikiem Zakładu Historii Społecznej, Gospodarczej i Wojskowości na tymże Wydziale. W latach 2013-2015 był kierownikiem polsko-niemieckiego projektu unijnego pt. *Dolne Łużyce i południowa część województwa lubuskiego. Krajobraz kulturowy w centrum Europy* we współpracy z Brandenburgische Technische Universität Cottbus.

W latach 2014-2017 był członkiem Zespołu interdyscypli-

FOT. Z ARCHIWUM L. BELZYTA

narne ds. oceny wniosków o przyznanie stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania został odznaczony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Medalem Komisji Edukacji Narodowej w marcu 2015 r.

23 września 2017 r. uzyskał tytuł profesora nauk humanistycznych nadany przez Prezydenta RP.

L. Belzyt jest autorem dziewięciu monografii autorskich i dziewięciu książek wydanych pod jego redakcją. Opublikował także ponad 70 artykułów, wydanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych oraz pracach zbiorowych, a ponadto prawie 40 recenzji, zamieszczonych w większości w czasopiśmie niemieckich oraz kilkanaście drobnych publikacji.

Jest promotorem około 80 prac licencjackich i 400 prac magisterskich. Pod jego kierunkiem promowało się dwóch doktorów, a dwie obrony rozpraw doktorskich odbędą się jeszcze do końca tego roku.

Zainteresowania prof. dr. hab. Leszka Belzyta: rodzina, podróże, poezja, tenis ziemny i snooker.

PROF. DR HAB. N. MED. WOJCIECH BŁOGOWSKI

Wojciech Błogowski jest profesorem w Katedrze Chorób Wewnętrznych Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) od 2013 r. W swojej pracy badawczej koncentruje się na poznawaniu mechanizmów biochemicznych i molekularnych prowadzących do rozwoju złośliwych nowotworów żołądka i trzustki (głównie raka oraz nowotworów neuroendokrynych) oraz na badaniu metabolizmu ludzkiej tkanki tłuszczowej i jego związku z rozwojem nowotworów przewodu pokarmowego u ludzi.

Prof. Błogowski kierował łącznie pięcioma grantami - trzema projektami badawczymi finansowanymi przez instytucje krajowe oraz dwoma projektami przyznanymi przez fundacje międzynarodowe. Jego dorobek naukowy stanowią liczne międzynarodowe artykuły naukowe opublikowane w takich czasopismach jak m.in. *Stem Cells Translational Medicine*, *Scientific Reports* czy *Oncoimmunology*, które zostały zacytowane ponad 300 razy. Indeks Hirscha prof. Błogowskiego wynosi 11. Profesor jest promotorem czterech rozpraw doktorskich.

Od wielu lat prof. Błogowski pełni funkcję eksperta oceniającego wnioski o przyznanie środków finansowych na realizację projektów badawczych zgłaszanych do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju czy Włoskiego Ministerstwa Zdrowia, jak również artykułów naukowych zgłaszanych do różnych międzynarodowych czasopism, takich jak np. *International Journal of Cancer*, *British Journal of Surgery*, *Stem Cells*, *Antioxidants and Redox Signaling* czy *Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*.

Za swoją działalność badawczą był wielokrotnie nagradzany w kraju (stypendium dla wybitnych młodych na-

ukowców *Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego*, stypendium „START” *Fundacji na rzecz Nauki Polskiej* i nagroda finałowa w konkursie *Fundacji Polityki* oraz zagranicą (Amerykańskie Towarzystwo Chirurgii Transplantacyjnej, Europejskie Towarzystwo Gastroenterologii, Europejskie Towarzystwo Transplantologii Narządowej, Amerykańskie Towarzystwo Nauk Klinicznych i Translacyjnych czy Amerykańskie Towarzystwo Endokrynologii).

NOWE HABILITACJE

DR HAB. INŻ. BEATA NOWOGOŃSKA

18 października 2017 r. Rada Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego podjęła uchwałę nadania dr inż. **Beacie Nowogońskiej** stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo. Rada Wydziału nadała stopień na podstawie jednogłośnie podjętej 5 października 2017 r. uchwały Komisji Habilitacyjnej zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia. Przewodniczącym Komisji był prof. dr hab. inż. Marian Giżejowski.

Podstawą wszczęcia postępowania habilitacyjnego była monografia pt. *Diagnoza w procesie starzenia budynków mieszkalnych wykonanych w technologii tradycyjnej wyda-*

na przez wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk w Warszawie w serii „Studia z zakresu inżynierii” w marcu 2017 r. Recenzentami monografii byli profesorowie o uznanej renomie: prof. dr hab. inż. Leonard Runkiewicz - przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie oraz prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński - były rektor naszej uczelni.

W opracowaniu Habilitantka zaproponowała model zmian właściwości użytkowych budynku i jego elementów w funkcji czasu, który jest autorskim sposobem prognozowania niekorzystnych zmian stanu technicznego budynku. Przedstawiona w monografii predykcyjna diagnostyka zmian właściwości użytkowych budynku jest oryginalną metodą opisu procesu starzenia budynku. Zarówno adaptacyjna metoda prognozowania zmian właściwości użytkowych PRED (Prediction of Reliability

According to Exponentials Distribution) oraz zmodyfikowana metoda PRRD (Prediction of Reliability According to Rayleigh Distribution) pozwalają na perspektywiczną ocenę stanu technicznego budynku. Opracowane modele prognozy procesu starzenia budynków mieszkalnych wykonanych w technologii tradycyjnej i jego elementów, uwzględniają rozkład Weibulla jako rozkład niezawodności w czasie użytkowania obiektu. Przy opracowaniu modeli wykorzystano zasady stosowane w prognozowaniu w ekonometrii i w diagnostyce eksploatacyjnych urządzeń technicznych.

Modele PRED i PRRD pozwoliły na autorskie opracowania m. in. prognozy zmian stopnia zużycia technicznego elementów budynku, metody szacowania tempa starzenia budynku i jego elementów, opisu procesu starzenia budynku z uwzględnieniem kumulacji uszkodzeń, metody prognozy zmian właściwości użytkowych budynku remontowanego dla dowolnych cykli międzynaprawczych, analizę skutków braku działań naprawczych w budynkach.

Beata Nowogońska jest absolwentką kierunku *budownictwo specjalność konstrukcje budowlane i inżynierskie* w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze. W 1994 r. po ukończeniu studiów została zatrudniona początkowo na stanowisku asystenta, później adiunkta w Instytucie Budownictwa Wyższej Szkoły Inżynierskiej, następnie Politechniki Zielonogórskiej i Uniwersytetu Zielonogórskiego. W październiku 2003 r. obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską pt. *Wybrane czynniki determinujące działalność remontową w budynkach wykonanych w technologii tradycyjnej*, której promotorem był dr hab. inż. Andrzej Skarzyński, prof. Politechniki Poznańskiej. Z naszą uczelnią Beata Nowogońska związana jest do dzisiaj. Przez cały ten okres prowadzi zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia kształcenia na kierunku *budownictwo* oraz *architektura* I stopnia obejmujące przedmioty: Utrzymanie obiektów zabytkowych/współczesnych, Diagnostyka budowli, Inżynieria konserwatorska, Budownictwo ogólne, Modernizacje i adaptacje. Znaczna część zajęć odbywa się w formie zajęć terenowych. Dr inż. Beata Nowogońska była i jest promotorem prac dyplomowych na I i II stopniu kształcenia na kierunku budownictwo, pod jej kierunkiem powstało ponad 100 prac: ponad 50 magisterskich i około 60 inżynierskich. Spośród nich 5 prac zostało nagrodzonych w konkursie na najlepszą pracę dyplomową organizowanym przez Lubuską Izbę Budownictwa i jedna praca w konkursie na najlepszą pracę dyplomową z zakresu renowacji budynków i modernizacji obszarów zabudowanych. Na prośbę studentów została opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego UZ.

Kierunki badawcze dr inż. Beaty Nowogońskiej, począwszy od doktoratu, powiązane są ze sobą tematycznie, łączy je diagnoza stanu technicznego budynków mieszkalnych wznie-

FOT. Z ARCHIWUM B. NOWOGOŃSKIEJ

sionych tradycyjnie. Cały czas zajmuje się metodami wspomagającymi utrzymanie stanu technicznego budynków, diagnozą stanu technicznego budynków, jako podstawą planowania prac remontowych, wykorzystaniem diagnozy stanu technicznego w renowacji budynków, diagnozą stanu technicznego, jako wskaźnika skali potrzeb rewitalizacji miast, stanem technicznym budynków w aspekcie ochrony dziedzictwa kulturowego. Jej aktywność naukowa miała odzwierciedlenie w licznych referatach podczas konferencji naukowych oraz publikacjach, wykaz bibliograficzny (po doktoracie) zawiera 80 pozycji o łącznej liczbie punktów MNiSW 264,33 po podziale na współautorów, a działalność naukowa została nagrodzona czterema nagrodami Rektora UZ.

Organizowane od 2005 r. konferencje naukowo-techniczne „Renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych”, gdzie dr inż.

Beata Nowogońska jest Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego, stała się jedną z wizytówek Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Każda edycja konferencji każdorazowo skupia licznych naukowców z całego kraju, a także z zagranicy (np. w 2015 r. było ponad 200 uczestników). Dr inż. Beata Nowogońska dotychczas zajmowała się także, oprócz zadań organizacyjnych, analizą referatów, selekcją dla recenzentów, podziałem na sesje tematyczne, jest autorką programów konferencji wszystkich ośmiu edycji.

Habilitantka jest członkiem Rady Wydziału i Rady Instytutu, od 2012 r. pełni także funkcję kierownika Zakładu Budownictwa Ogólnego. Jej działalność organizacyjna została nagrodzona dwoma nagrodami Rektora UZ. Jest także członkiem organizacji i stowarzyszeń naukowych: Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział Zielona Góra, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział Zielona Góra, Zielonogórskie Perspektywy.

Beata Nowogońska równocześnie z uczelnią współpracowała z Biurem Projektowania i Ekspertyz „Ermako” pod kierunkiem doc. dr inż. Mikołaja Kłapocia oraz w wykonawstwie, a w 2005 r. uzyskała uprawnienia do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Jest autorką licznych opracowań projektowych i opinii technicznych.

Prywatnie - syn Koleżanki studiuje informatykę w Poznaniu, mąż jest adiunktem na naszej uczelni, a jej pasją są podróże, podziwianie i architektury i przyrody świata.

Naszej Koleżance, Beacie Nowogońskiej serdecznie gratulujemy zdobycia tak cennego lauru, jakim jest stopień naukowy doktora habilitowanego i życzymy jeszcze wielu osiągnięć naukowych oraz wszelkiej pomyślności i radości w życiu osobistym.

Marek Dankowski

DR HAB. INŻ. MARCIN JARNUT

Miło nam poinformować, że 20 września br. na podstawie uchwały Rady Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki dr inż. Marcin Jarnut uzyskał stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika. Tytuł został nadany na podstawie pozytywnej opinii komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów oceniającej dorobek naukowy, popularyzatorski i organizacyjny habilitanta, a w szczególności monograficzny cykl publikacji pod tytułem: *Elektryczne i energoelektroniczne układy do poprawy współpracy elementów energetyki rozproszonej z systemem elektroenergetycznym*. Komisja procedowała w składzie: prof. dr hab. inż. Andrzej Demenko (przewodniczący komisji), prof. dr hab. inż. Marian Pasko (recenzent), prof. dr hab. inż. Zbigniew Hanzelka (recenzent), dr hab. inż. Wojciech Jarzyna, prof. PL (recenzent), prof. dr hab. inż. Teresa Orłowska-Kowalska (członek komisji), dr hab. inż. Mariusz Malinowski, prof. PW (członek komisji), dr hab. inż. Radosław Kłosiński, prof. UZ (sekretarz komisji). Publikacje wchodzące w skład cyklu zawierają opis i badania nowych rozwiązań układów energoelektronicznych i filtrów EMC, koordynowanych systemów ładowania pojazdów elektrycznych oraz interaktywnych systemów sterowania obciążeniem.

Dr hab. inż. Marcin Jarnut jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Zielonogórskiej. Od października 2001 r. jest pracownikiem Uniwersytetu Zielonogór-

FOT. Z ARCHIWUM M. JARNUTA

skiego. Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika uzyskał w maju 2009 r. na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji UZ. Obecnie jest kierownikiem Zakładu Systemów Elektroenergetycznych w Instytucie Inżynierii Elektrycznej na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki. W swojej działalności naukowej zajmuje się układami energetyki rozproszonej, w tym zastosowaniem zasobników energii w systemie elektroenergetycznym, a także rozwiązaniami do poprawy efektywności energetycznej w przemyśle, budownictwie i transporcie. Współpracuje z firmami z branży energetycznej w ramach prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych. Prywatnie Marcin Jarnut jest żonaty, ma córkę Wiktorię.

GOWIN O PARAMETRYZACJI JEDNOSTEK: MAMY REGRES W NAUKACH SPOŁECZNYCH

PAP - 17.10.2017

Spośród 993 polskich jednostek naukowych poddanych parametryzacji 47 otrzymało najlepszą ocenę A+, a 147 najgorszą ocenę C. Mamy wyraźny regres w naukach społecznych - powiedział szef resortu nauki Jarosław Gowin, podsumowując we wtorek wyniki najnowszej parametryzacji.

Podczas wtorkowego śniadania prasowego w resorcie nauki wicepremier Jarosław Gowin podsumował wyniki parametryzacji naukowej jednostek naukowych. Od wyników tej parametryzacji - prowadzonej co cztery lata - zależy, ile jednostki naukowe otrzymywać będą z ministerstwa pieniędzy m.in. na badania.

„Oceną objęto ok. 1000 jednostek naukowych, zajmowało się tym 180 czołowych ekspertów ze wszystkich dziedzin nauki i sztuki. Mieli oni do oceny ok. 1 mln efektów wykazanych przez uczelnie, związanych z działalnością naukową” - powiedział minister Jarosław Gowin.

Komitety Ewaluacji Jednostek Naukowych ocenił 993 jednostki naukowe. 47 z nich otrzymało najlepszą ocenę A+, 332 ocenę A, 467 ocenę B, a 147 najgorszą ocenę C.

„Z satysfakcją można odnotować znaczny wzrost poziomu mierzony liczbą publikacji w najbardziej prestiżowych czasopiśmie międzynarodowych. Od 2007 do 2015 r. licz-

ba publikacji się podwoiła. W roku 2015 r. było ich już 37 tys.” - powiedział Gowin.

Zwrócił jednak uwagę na nierównomierne tempo rozwoju poszczególnych obszarów nauki. Wymienił, że najlepiej radzą sobie przedstawiciele nauk o życiu, nauk ścisłych i technicznych. Ocenił, że „nie najgorzej” wypadają też nauki humanistyczne. „Natomiast mamy wyraźny regres - a delikatnie mówiąc bardzo niesatysfakcjonujące tempo podnoszenia poziomu - w przypadku nauk społecznych” - powiedział.

Zinterpretował, że jest to związane z masowością kształcenia w tym obszarze w poprzednich wielu latach. „Ta masowość dotykała przede wszystkim kierunków społecznych. Oprócz niskiego poziomu kształcenia skutkuje to wyraźnym obniżeniem poziomu osiągnięć naukowych. Myślę, że dla przedstawicieli nauk społecznych to poważny sygnał alarmowy. Ostatni dzwonek” - powiedział wicepremier. Według niego, jeśli przedstawiciele tych nauk chcą nadrobić zalety względem świata, muszą zdecydowanie większy nacisk położyć na badania naukowe.

Dodał jednak, że kwestia ta nie dotyczy psychologii, która jest jedną z najlepiej rozwijających się dyscyplin naukowych w Polsce. „Tym bardziej niepokojący jest regres dotyczący innych nauk społecznych” - dodał. Zapowiedział, że będzie się spotykał z przedstawicielami tych nauk.

Podsumowując wyniki obecnej parametryzacji z wynikami parametryzacji z 2013 r. Gowin powiedział: „Wyraźnie wzrosła liczba jednostek z najwyższą kategorią: A+. Jest coraz większa część środowiska naukowego, która dorównuje standardom światowym”. Dodał, że o ok. 10 proc. wzrosła też liczba jednostek naukowych z kategorią A. Zmniejszyła się natomiast liczba jednostek z kategorią B.

Podwoiła się natomiast liczba jednostek naukowych o najniższej kategorii C. Minister ocenił, że wzrost ten wynika z jednej strony z zaostrzenia kryteriów parametryzacji. Drugim czynnikiem jest to, że parametryzacji poddało się po raz pierwszy wiele uczelni niepublicznych, które również mogą ubiegać się o środki na badania, jeśli uzyskają odpowiednio wysoką kategorię naukową. One sytuowały się jednak najczęściej w tej najniższej kategorii (choć były też wydziały uczelni niepublicznych ocenione na A+).

Gowin zwrócił uwagę, że w przypadku uczelni publicznych otrzymanie kategorii C to „bardzo poważny sygnał alarmowy”.

„Skrajnym przypadkiem jest Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, gdzie tylko jeden wydział otrzymał kategorię B, a wszystkie pozostałe - kategorię C. To jest naprawdę dzwonek alarmowy dla władz i dla społeczności akademickiej tego uniwersytetu” - powiedział. Zaznaczył, że postara się spotkać z władzami uczelni i rozmawiać o programie naprawczym.

Minister zwrócił uwagę, że UTH w Radomiu otrzymał zgodę na prowadzenie kierunku lekarskiego. A na kierunku lekarskim poziom dydaktyki i badań naukowych musi być odpowiednio wysoki nie tylko ze względu na bezpieczeństwo pacjentów, ale i ze względu na akredytację amerykańską. „Wystarczy, by jedna uczelnia w Polsce nie sprostała na kierunku lekarskim wyśrubowanym wymogom amerykańskim, a cały kraj traci akredytację. Tu sprawa jest poważna i wykraczająca swoim znaczeniem poza Radom” - podkreślił Gowin.

KEJN w ocenie jednostek naukowych brał pod uwagę cztery kryteria: osiągnięcia naukowe i twórcze, potencjał naukowy, praktyczne efekty działalności naukowej i artystycznej, a także pozostałe efekty działalności naukowej i artystycznej.

Jednostce naukowej przysługuje prawo odwołania od decyzji w pierwszej instancji. Resort nauki podkreślił, że jednostki naukowe dopiero otrzymają decyzję administracyjną przyznającą jej kategorię naukową. Dopiero wtedy jednostki będą mogły się od tej decyzji odwołać. (PAP)

Ludwika Tomala
Źródło: Serwis Nauka w Polsce
www.naukawpolsce.pap.pl

Wyniki parametryzacji można znaleźć pod adresem: <http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/wyniki-kompleksowej-oceny-jakosci-dzialalnosci-naukowej-lub-badawczo-rozwojowej-jednostek-naukowych-2017.html>

PARAMETRYZACJA NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM:

- ___ Wydział Artystyczny – kategoria B
- ___ Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska – kategoria B
- ___ Wydział Ekonomii i Zarządzania – kategoria B
- ___ Wydział Fizyki i Astronomii – kategoria A
- ___ Wydział Humanistyczny - kategoria B
- ___ Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki – kategoria B
- ___ Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu – kategoria B
- ___ Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii – kategoria B
- ___ Wydział Mechaniczny – kategoria B
- ___ Wydział Nauk Biologicznych – kategoria B
- ___ Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii – kategoria C
- ___ Wydział Prawa i Administracji – kategoria B
- ___ Wydział Prawa i Administracji – kategoria B
- ___ Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii będzie odwoływał się od decyzji KEJN

V POLSKI KONGRES PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – LUBUSKIE 2017

Państwo XXI wieku. Gospodarka oparta na wiedzy - sesja otwarcia

W dyskusji udział wzięli od prawej: dr hab. Waldemar Sługocki, prof. UZ - Senator RP, Janusz Jasiński - Rada Główna Konfederacji Lewiatan, Elżbieta Anna Polak - Marszałek Województwa Lubuskiego, dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego, Przemysław Cieszyński - członek Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego; Przemysław Talkowski - dziennikarz ekonomiczny Polsat News, moderator.

Ewa Sapeńko

Tej jesieni Lubuskie stało się centrum rozmów o przyszłości polskiej gospodarki. V Polski Kongres Przedsiębiorczości - Lubuskie 2017 (26-27 października) na Uniwersytecie Zielonogórskim zgromadził około 1000 przedstawicieli świata biznesu, polityki, nauki oraz administracji publicznej z całego kraju. Organizatorem Kongresu był Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, a z ramienia Uniwersytetu Zielonogórskiego w skład Rady Programowej Kongresu wszedł dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - prorektor ds. rozwoju. Najważniejszym celem wydarzenia było stworzenie platformy porozumienia i wymiany doświadczeń dla polskich przedsiębiorców, naukowców oraz samorządowców. Motywem przewodnim tegorocznej edycji wydarzenia było: *Państwo XXI wieku. Gospodarka oparta na wiedzy*.

W czasie dwóch kongresowych dni w salach Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyło się 28 paneli dyskusyjnych, które objęły najistotniejsze kwestie związane z rozwojem ekonomicznym i społecznym, m.in. siłą polskich innowacji,

szkolnictwem wyższym, energetyką, medycyną, funduszami unijnymi w perspektywie 2014-2020, rynkiem mieszkaniowym w Polsce, współpracą biznesu oraz samorządów, społeczną odpowiedzialnością biznesu, czy komercjalizacją badań. Ważnym punktem Kongresu była także debata o przyszłości regionów przez pryzmat inwestycji, cyfryzacji, jak również podjętych inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności.

Partnerami poszczególnych paneli dyskusyjnych były podmioty, które mają realny wpływ na funkcjonowanie danych sektorów gospodarki. Wnioski z prowadzonych dyskusji trafią więc prosto do osób, które kreują politykę na wielu poziomach oddziaływania. Udział w Kongresie wzięli m.in.

Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli: Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Energii, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, Polska Izba Ekologii, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Polska Izba Gospodarcza Zaawanso-

PODPISY POD ZDJĘCIAMI:

wanych Technologii, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Pracodawcy RP, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Forum Odpowiedzialnego Biznesu.

Naukowcy z Uniwersytetu Zielonogórskiego wzięli udział w 7 panelach dyskusyjnych:

Państwo XXI wieku. Gospodarka oparta na wiedzy - sesja otwarcia - dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego

Siła polskich innowacji - synergia nauki z biznesem - Krzysztof Burda - kierownik ds. marketingu i współpracy z przemysłem w Parku Naukowo-Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.

Polska w kosmosie - Historia marzeń, odkryć i dokonań - prof. dr hab. Giorgi Melikidze - prorektor ds. współpracy z zagranicą Uniwersytetu Zielonogórskiego i dr hab. Agnieszka Ziółkowska, prof. UZ - Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, opiekun Koła Naukowego Medycyny Kosmicznej

Przemysł obronny - dr hab. inż. Sławomir Kłos, prof. UZ - dziekan Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego

Medycyna przyszłości w Polsce - perspektywy rozwoju - dr n. med. Paweł Jarmużek - prodziekan Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu ds. Klinicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego

Szkolnictwo wyższe - rola uczelni w kształtowaniu gospodarki - dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego

Konkurencyjność polskiego rolnictwa - dr Justyna Korycka - kierownik laboratorium, specjalista ds. analiz molekularnych i mikrobiologii Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. w Kalsku

1 **Polska w kosmosie - Historia marzeń, odkryć i dokonań**

W dyskusji udział wzięli: dr inż. Piotr Orleański - Centrum Badań Kosmicznych PAN, prof. dr hab. Giorgi Melikidze - prorektor ds. współpracy z zagranicą UZ, dr hab. Agnieszka Ziółkowska - opiekun Koła Naukowego Medycyny Kosmicznej UZ, Paweł Stężycki - prezes Polskiego Stowarzyszenia Aeronautyki i Astronautyki, Bogusław Wontor - doradca marszałek województwa Lubuskiego, Miłosz Jezierski - grupa DedalSat, młodzi konstruktorzy mini satelity, Grzegorz Brona - prezes zarządu Creotech Instruments, Sławomir Kosieleński - Instytut MikroMakro

2 **Medycyna przyszłości w Polsce - perspektywy rozwoju** - dr n. med. Paweł Jarmużek - prodziekan Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu ds. Klinicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego

W dyskusji udział wzięli: prof. Jan Lubiński - kierownik zakładu Genetyki, atomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, dr n. med. Paweł Jarmużek - prodziekan Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu ds. Klinicznych UZ, dr n. med. Katarzyna Brzeźniakiewicz-Janus - Kierownik Oddziału Hematologii i Chorób Rozrostowych Układu Krwiotwórczego w Gorzowie Wlkp., Miłosz Jamroz - Infoscian S.A., Wiesław Olszewski - prezes zarządu Poradni Specjalistycznej Grunwaldzka Sp. z o.o., Szymon Janowski - dyrektor Medi-raj, Gabriela Kamińska - właścicielka Stomadental, dr n. med. Tomasz Wysoczański - prezes FLC Pharma

3 **Prof. A. Pieczyński w panelu otwarcia**

4 **Szkolnictwo wyższe - rola uczelni w kształtowaniu gospodarki**

W dyskusji udział wzięli: prof. dr hab. Helena Babiuch - Prorektor ds. dydaktyki i studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, prof. dr hab. inż. Andrzej Pieczyński - Prorektor ds. rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Tomasz Łodygowski - Rektor Politechniki Poznańskiej, dr inż. Gabriela Konopka-Cupiał - Dyrektor Centrum Transferu Technologii CITTRU - w Uniwersytecie Jagiellońskim, dr Ryszard Sęczyk - kierownik Biura Inwestora i Promocji Gospodarczej Urzędu Miasta Stalowa Wola, Jacek Wawrzynowicz - Dyrektor Centrum Transferu Technologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

5 **Siła polskich innowacji - synergia nauki z biznesem - Krzysztof Burda**

W dyskusji udział wzięli: Część 1 - Siła polskich innowacji: prof. dr hab. Tomasz Nowakowski - dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej, prof. Bogdan Marciniak - prezes zarządu Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii, Jacek Szaferki - prezes zarządu Streamsoft, Sławomir Gajdziński - prezes zarządu Carbon Fox Sp. z o.o., Sławomir Huczala - prezes zarządu Spartaqs High Technology Sp. z o.o., Krzysztof Burda - kierownik ds. marketingu i współpracy z przemysłem w Parku Naukowo-Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.

6 **Przemysł obronny** - dr hab. inż. Sławomir Kłos

W dyskusji udział wzięli: dr hab. inż. Sławomir Kłos - Dziekan Wydziału Mechanicznego UZ, ppłk Sławomir Malik - 4. Zielonogórski Pułk Przeciwlotniczy, Michał Lasocki - HERTZ Systems Ltd., Michał Wenderowski - Astec Sp. z o.o.

10 lat WYDZIAŁU NAUK BIOLOGICZNYCH UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

1 września 2017 r. minęło dziesięć lat od dnia utworzenia na Uniwersytecie Zielonogórskim Wydziału Nauk Biologicznych. Tego dnia, w 2007 r., weszła w życie Uchwała nr 218, którą 28 lutego 2007 r. podjął Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego. Powstanie WNB związane było z koniecznością rozwoju na Uniwersytecie Zielonogórskim badań naukowych i kształcenia w dziedzinie nauk biologicznych. Utworzenie Wydziału Nauk Biologicznych odegrało istotną rolę w zachowaniu rangi samego Uniwersytetu.

Historia związana z powstaniem WNB rozpoczęła się w 1996 r., kiedy w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze, na Wydziale Matematyki, Fizyki i Techniki, został utworzony Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska (IBiOŚ). Pierwszym dyrektorem i współorganizatorem był prof. dr hab. inż. Edward Kowal. W latach 1997-2000 następcą prof. Kowala został prof. dr hab. Tadeusz Lachowicz. Od 2000 r. dyrektorem Instytutu był prof. dr hab. Michał Stosik. W roku 2001, wraz z utworzeniem Uniwersytetu Zielonogórskiego, nastąpiła zmiana organizacyjna IBiOŚ. Wszedł on wówczas w strukturę Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska (WILiŚ). Do 2002 r. dziekanem utworzonego Wydziału, którego jednostką organizacyjną stanowił IBiOŚ, był prof. dr hab. inż. Henryk Greinert. W następnej kadencji dziekanem Wydziału został prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński, a prodziekanami: dr hab. Beata Gabryś (pracownik IBiOŚ) oraz dr inż. Marek Tagala. W 2005 r. dyrektorem IBiOŚ, a następnie pierwszym dziekanem nowego Wydziału Nauk Biologicznych, został prof. dr hab. Leszek Jerzak. Od roku 2016 funkcję dziekana WNB pełni prof. dr hab. Beata Gabryś.

Najdłużej działającym kierunkiem studiów jest *ochrona środowiska*, która została powołana w 1994 r. jeszcze na Wydziale Techniki, Matematyki i Fizyki ówczesnej WSP. W lipcu 1995 r. po raz pierwszy przeprowadzono egzamin wstępny dla kandydatów na ten kierunek, a od paździer-

nika zrekrutowani studenci rozpoczęli studia. Zajęcia odbywały się początkowo w salach dydaktycznych WSP przy al. Wojska Polskiego. Kadra dydaktyczna skupiła się wokół Zakładu Biofizyki liczącego wówczas pięciu pracowników. W międzyczasie adaptowano budynek przy ul. Monte Casino 21b, który docelowo stał się siedzibą IBiOŚ. Wkrótce wprowadzili się tam studenci, pojawili się nowi pracownicy dydaktyczni i zaczęto organizować laboratoria.

W pierwszych latach działalności IBiOŚ, nieduży początkowo zespół pracowników naukowo-dydaktycznych, podjął się trudu kształcenia studentów kolejnych roczników na kierunku *ochrona środowiska* w dwóch specjalnościach: *biotechnologia w ochronie środowiska* i *ekologia człowieka*. Pierwsi absolwenci *ochrony środowiska* opuścili mury uczelni w 1999 r., a po utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego, dyplom nr 1 w 2001 r. otrzymała absolwentka tego kierunku - mgr Magdalena Roślińska, której promotorem była dr Krystyna Walińska.

W miarę upływu czasu rozbudowie ulegała zarówno baza dydaktyczna, jak i naukowa. W 2007 r. znaczna część Instytutu przeprowadziła się do nowego budynku przy ul. prof. Z. Szafrana 1. 3 października 2007 r. studenci *ochrony środowiska* i *biologii* zainaugurowali studia na nowym Wydziale. Podczas pierwszej inauguracji roku akademickiego na Wydziale Nauk Biologicznych, wykład pt. *Zależności między roztocami a człowiekiem* wygłosił prof. dr hab. Czesław Błaszak, kierownik Zakładu Morfologii Zwierząt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. I tak rozpoczął się nowy rozdział działalności WNB.

W roku 2012 odbyły się uroczystości związane z pięcioletnim powołaniem Wydziału, podczas których wykłady okolicznościowe wygłosili prof. dr hab. Czesław Błaszak (UAM Poznań), dr Georg Moskwa (Ministerstwo Ochrony Środowiska Brandenburgii) oraz laureat Pokojowej Nagrody Nobla, prof. Robert Harold Thomas. Z tej okazji sali wykładowej

nr 219 nadano imię Profesora Władysława Strojnego, którego sylwetkę przedstawił prof. dr hab. Grzegorz Gabryś.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat działalności Wydziału Nauk Biologicznych zauważalny jest rozwój zarówno kadry jak i bazy naukowo-dydaktycznej. Struktura Wydziału ulegała w tym czasie zmianom. W skład WNB wchodzi obecnie sześć katedr: Katedra Biochemii i Bioinformatyki, Katedra Biotechnologii, Katedra Botaniki i Ekologii, Katedra Mikrobiologii i Genetyki, Katedra Ochrony Przyrody i Katedra Zoologii oraz Pracownia Języka Obcego. W trwającej kadencji władz Wydziału prof. dr hab. Beata Gabryś pełni funkcję dziekana Wydziału, dr hab. prof. nadzw. Katarzyna Baldy-Chudzik - prodziekana ds. nauki oraz dr Elżbieta Roland - prodziekana ds. dydaktyki.

Większość zajęć dydaktycznych (m.in. wykłady, semina, konwersatoria, ćwiczenia) odbywa się w nowoczesnym budynku przy ul. Szafrana 1 w Zielonej Górze, a część zajęć laboratoryjnych jest prowadzona w byłej siedzibie IBiOŚ przy ulicy Monte Casino. Wydział dysponuje bazą lokalową wyposażoną w nowoczesny sprzęt do prowadzenia badań naukowych i procesu dydaktycznego. Baza naukowo-dydaktyczna i infrastrukturalna Wydziału jest cały czas doskonalona.

Na mocy ustawy z dnia 30 września 2010 r., na podstawie oceny działalności Wydziału w latach 2005-2009, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Wydziałowi Nauk Biologicznych UZ kategorię B. W obecnej ocenie parametrycznej, za lata 2013-2016, WNB również otrzymał kategorię B.

W roku akademickim 2005/2006 liczba pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w IBiOŚ wynosiła 28 osób, natomiast w 2016/2017 na WNB pracowało już 65 osób, w tym 45 nauczycieli akademickich oraz 20 pracowników technicznych i administracji. Wydział Nauk Biologicznych jest jedną z podstawowych jednostek UZ, która tworzy w chwili obecnej zwarty i bardzo dynamicznie rozwijający się ośrodek nauk biologicznych w Polsce. Wyraża się to liczbą zatrudnionych osób posiadających stopień naukowy, w tym 7 z tytułem profesora, 14 ze stopniem doktora habilitowanego i 23 ze stopniem doktora.

Na Wydziale prowadzone są obecnie trzy kierunki studiów wyższych zawodowych i trzy kierunki studiów uzupełniających magisterskich, w ramach których oferuje się studentom pięć specjalności. Kierunek *biologia* powołano w roku 2006, zaś w 2010 r. uruchomiono studia I stopnia na kierunku *biotechnologia*, a w roku 2014 studia II stopnia. W roku 2011 Wydział uzyskał uprawnienia doktryzowania w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia, natomiast w 2013 r. w dyscyplinie ochrona środowiska.

Od momentu uzyskania uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, na Wydziale pomyślnie przyjęto dziesięć rozpraw doktorskich (w tym dziewięć w dziedzinie biologia i jedną w dziedzinie ochrona środowiska). Obecnie 18 osób ma otwarty przewód doktorski (w tym pięć z ochrony środowiska). W ciągu dziesięciu lat działalności Wydziału Nauk Biologicznych wypromowano ponad 1500 absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach: *ochrona środowiska*, *biologia* i *biotechnologia*. W maju 2017 r. odbyła się obrona pracy doktorskiej pierwszej absolwentki studiów doktoranckich naszego Wydziału, mgr Eweliny Gronczewskiej. Funkcję promotora w przewodzie doktorskim pełnił dr hab. prof. nadzw. Jacek J. Koziol.

Proces edukacyjny na kierunku *ochrona środowiska* oparty jest częściowo na projekcie 'Kształcenie na odległość', który wdrożono na Wydziale w 2006 r. Jednym z głównych założeń projektu jest zapewnienie dostępności kursów dla jak największej liczby studentów. Studentom, którzy nie mają dostępu do internetu, Wydział zapewnia dostęp do pracowni wyposażonej w nowe komputery. W pracowni studenci mogą korzystać nie tylko z zajęć zdalnych, ale również z oprogramowania i baz danych takich jak DBTSS czy BLAST, zasobów biblioteki i obszernej bazy publikacji naukowych. Ponadto w holu budynku oraz w salach wykładowych jest zapewniony dostęp bezprzewodowy do internetu dla wszystkich studentów.

W okresie od 2007 do 2017 r. na Wydziale zorganizowanych zostało dziewięć konferencji, w tym pięć międzynarodowych oraz dwanaście konferencji dla studentów i doktorantów (jedna krajowa konferencja studencka i jedenaście studenckich międzynarodowych). Na Wydziale jest zlokalizowana siedziba redakcji czasopisma *International Studies on Sparrows* - wydawanego od 1967 r. i uwzględnionego na ministerialnej liście czasopism punktowanych. Jego twórcą i pierwszym redaktorem był prof. Jan Pinowski. W wyniku reorganizacji Instytutu Ekologii PAN redakcję czasopisma przeniesiono na Wydział Nauk Biologicznych UZ, a redaktorem został prof. Leszek Jerzak. Czasopismo wydawane jest we współpracy z *International Association for Ecology (Working Group on Granivorous Birds - Intecol)*. Utrzymuje swój główny profil tematyczny i publikuje w języku angielskim prace naukowe poświęcone ekologii ptaków ziarnojadów.

Współpraca Wydziału z wieloma ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi umożliwia częste kontakty i wymianę, szczególnie młodszych pracowników naukowych. Wymiana ta realizowana jest poprzez stypendia, wyjazdy szkoleniowe i prowadzenie wspólnych projektów badawczych, często finansowanych przez stronę zagraniczną.

W ramach programu Erasmus+ dochodzi do wymiany studentów WNB z uczelniami partnerskimi w sześciu krajach: Bułgaria, Estonia, Niemcy, Francja, Hiszpania i Włochy. Szczególnie warta podkreślenia jest wieloletnia współpraca z ośrodkami naukowymi w Wietnamie (Vinh, Ho Chi Minh City). Od trzech lat studenci tych uczelni uczestniczą w procesie kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ochrona środowiska*.

Pracownicy Wydziału, we współpracy z Urzędem Miasta w Zielonej Górze i Ligą Ochrony Przyrody, uczestniczyli w utworzeniu Uniwersyteckiego Ogrodu Botanicznego. Ogród ten, niezależnie od pełnionej roli dla mieszkańców Zielonej Góry i okolic (turystyczno-poznawczej), stanowi silne zaplecze dydaktyczne i naukowe dla Wydziału. Wielu pracowników WNB z dużym zaangażowaniem uczestniczyło również w tworzeniu Centrum Przyrodniczego w Zielonej Górze, którego kierownikiem jest dr Krystyna Walińska - pracownik Katedry Botaniki i Ekologii. Nasi absolwenci znajdują w tej placówce zatrudnienie, a studenci realizują część zajęć dydaktycznych. Pracownicy naszego Wydziału, w szczególności prof. Leszek Jerzak, byli inicjatorami powstania na terenie Zielonej Góry Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Ptasi Azył”, którego celem jest niesienie pomocy zwierzętom dziko żyjącym oraz podnoszenie świadomości i edukacja ludzi, jak właściwie pomagać tym zwierzętom oraz jak właściwie ingerować, aby nie zaszkodzić naturze.

Zarządzeniem dziekana z dnia 25 kwietnia 2016 r. powołany został na Wydziale Zespół d.s. dobrostanu zwierząt. Zespół ten realizuje zadania polegające na konsultacjach i udzielaniu porad w sprawach związanych z zapewnieniem dobrostanu zwierząt w trakcie badań prowadzonych poza jednostką. Ponadto monitoruje przypadki uśmiercania zwierząt w celu pozyskania narządów lub tkanek, kontroluje przeprowadzanie doświadczeń i ich wyniki, z uwzględnieniem wpływu tych doświadczeń na wykorzystywane w nich zwierzęta oraz ocenia zgodność przeprowadzanych doświadczeń z zasadami zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia.

Z okazji 10 lat istnienia Wydziału Nauk Biologicznych UZ, 18 października 2017 r. odbyła się uroczystość jubileuszowa. Pierwszą część obchodów 10-lecia WNB odbyła się w Auli Uniwersyteckiej przy ul. Podgórznej 50. Uroczystość zaszczylił swoją obecnością prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, Prorektor ds. Studenckich UZ, który w słowach otwierających obchody jubileuszu wskazał na znaczącą rolę rozwoju nauk przyrodniczych dla regionu lubuskiego i samego Uniwersytetu. Podkreślił, że Wydział Nauk Biologicznych UZ jest jedyną jednostką naukowo-dydaktyczną prowadzącą badania i kształcąca na poziomie studiów wyższych w dziedzinie nauk biologicznych w regionie lubuskim. Podczas tej części uroczystości dokonano również podsumowania dziesięciu lat działalności w zakresie pracy naukowej i kształcenia. Dokonania WNB w tych zakresach przedstawiły, odpowiednio - dr hab. prof. nadzw. Katarzyna Baldy-Chudzik, Prodziekan ds. Nauki WNB oraz dr Elżbieta Roland, Prodziekan ds. Dydaktyki WNB. Przeanalizowano też historię powstania WNB i ewolucję struktury administracyjnej Wydziału oraz poprzedzającego wydział - Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska, co zaprezentowała Dziekan WNB, prof. dr hab. Beata Gabrys. Osobną prezentację poświęcono Uniwersyteckiemu Ogrodowi Botanicznemu, który również w 2017 r. obchodzi 10-lecie istnienia. Ogród Botaniczny przedstawił jego Kierownik naukowy, dr Piotr Reda. Pierwszą część obchodów jubile-

uszowych zakończyły wystąpienia gości, którzy skierowali życzenia pomyślności i dalszego dynamicznego rozwoju WNB na ręce władz Wydziału. Byli to: Małgorzata Łukiewska - Dyrektor Gabinetu Zarządu Województwa lubuskiego, Leszek Banach Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Jolanta Fedak - Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze i Zastępca Prezesa, Łukasz Pabierowski, Jan Rydzanicz - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, Alina Jągowska - Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego, oraz Zofia Batorczak - Lubuski Wojewódzki Lekarz Weterynarii. Życzliwe listy gratulacyjne przekazali również dziekani wydziałów UZ oraz dziekani wydziałów nauk biologicznych z innych uniwersytetów polskich.

Druga część obchodów 10-lecia WNB związana była z postacią prof. dr hab. Tadeusza Lachowicza. Prof. zw. dr hab. Tadeusz M. Lachowicz (1930-2015) był mikrobiologiem i genetykiem. W swej niemalże 50-letniej pracy naukowej zajmował się biologią i genetyką zarówno bakterii, jak i drożdży. Pozostawił po sobie dorobek naukowy liczący ponad 130 prac doświadczalnych. Był promotorem 25 doktoratów, zarówno na Uniwersytecie Wrocławskim, jak i Uniwersytecie Zielonogórskim. Jako Dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych zorganizował Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Wrocławskiego, którego dyrektorem był przez 17 lat. Od 1996 r. związany był z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze, gdzie jako dyrektor Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska (1997-2000) zorganizował pierwszy w województwie lubuskim Zakład Mikrobiologii i Genetyki. Był jego dyrektorem do czasu przejścia na emeryturę, tj. do roku 2000. Ponadto Profesor był aktywnym członkiem Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, współorganizatorem Polskiego Towarzystwa Genetycznego oraz organizatorem zjazdów i konferencji naukowych. Był wielokrotnie odznaczany, m.in. przez Ministra Szkolnictwa Wyższego. Uczniowie Profesora Lachowicza do dziś tworzą kadrę naukową na Uniwersytetach Wrocławskim i Zielonogórskim oraz innych placówkach naukowych np. PAN. Chcąc uhonorować wkład Profesora w tworzenie Wydziału Nauk Biologicznych, nadano sali wykładowej nr 115 Jego imię. Uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej w sali 115 dokonała dr Zofia Lachowicz, żona śp. Profesora Tadeusza Lachowicza oraz prof. dr hab. Michał Stosik, wieloletni kierownik zespołu mikrobiologów WNB, następca Profesora na stanowisku Dyrektora Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska UZ. Odsłonięcie tablicy poprzedzone było przedstawieniem sylwetki Profesora przez prof. dr hab. Michała Stosika oraz uczennice Profesora, panie: prof. dr hab. Gabrielę Bugłę-Płoskońską - Prodziekan Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. dr hab. Zuzannę Drużalską-Kawę - Dyrektora Instytutu Genetyki i Mikrobiologii Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego i prof. Ewę Oblak - z Zakładu Fizykochemii Drobnoustrojów Instytutu Mikrobiologii i Genetyki - WNB Wroc., obecnie pracujących w zespole mikrobiologii Uniwersytetu Wrocławskiego, którym Profesor wiele lat kierował. Obchody jubileuszu WNB zakończyło mini-symposium mikrobiologiczne z referatami młodych adeptów nauki, kontynuujących tematykę badawczą rozwijaną przez prof. Lachowicza.

Agnieszka Mirończuk
Sylwia Andrzejczak-Grządko
Katarzyna Baldy-Chudzik
Jacek Juliusz Kozioł
Beata Gabrys

LUBUSKI KONWENT REGIONALNY

25 października 2017 r. w Warszawie miało miejsce ważne dla środowiska osób z niepełnosprawnością wydarzenie - III Kongres Osób z Niepełnosprawnościami, podczas którego przedstawiono priorytety do Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami oraz propozycje założeń do nowych ustaw dotyczących systemu wsparcia w Polsce.

Kongres poprzedziły spotkania w 16 regionach Polski - konwenty regionalne.

Lubuski Konwent Regionalny, obradujący pod hasłem/tematem: *Edukacja włączająca i zdrowie drogą do normalizacji życia osób z niepełnosprawnościami* odbył się 18 października br. w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego w sali 8 C Collegium Neophilologicum przy al. Wojska Polskiego 71. Wybór miejsca konwentu nie był przypadkowy. Salą zawiaduje od roku „młodziutki”, ale prężnie działający Zakład Pedagogiki Specjalnej Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ, który był gospodarzem, współorganizatorem i partnerem Konwentu. Głównym organizatorem była Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR, Biuro Regionalne FAR w Zielonej Górze. Partnerem spotkania był też Pełnomocnik Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów UZ.

W Konwencie udział wzięli przedstawiciele różnych środowisk: pracownicy nauki UZ zajmujący się problematyką nauczania włączającego, dyrektorzy i nauczyciele szkół prowadzących edukację uczniów z niepełnosprawnościami, dyrektorzy i pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, dyrektorzy i pracownicy centrów pomocy rodzinie, pracownicy organizacji pozarządowych oraz wolontariusze, osoby z niepełnosprawnościami, a także studenci. W obradach Konwentu uczestniczyli również: Andrzej Gonia - Dyrektor Lubuskiego Oddziału PFRON oraz Krzysztof Woźniak - Główny specjalista ds. osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Zielona Góra.

W imieniu władz uczelni uroczystego otwarcia Konwentu dokonał dziekan Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ, dr hab. Marek Furmanek, prof. UZ, a następnie prowadzenie przejęła dr Helena Ochonczenko z Zakładu Pedagogiki Specjalnej UZ, która od wielu lat poza pracą naukową zaangażowana jest we wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Pracuje także przy różnego rodzaju przedsięwzięciach poświęconych problematyce niepełnosprawności i od wielu lat współpracuje z FAR.

Po części oficjalnej Robert Jagodziński, Wiceprezes FAR, przedstawił cele inicjatywy „Za niezależnym życiem” oraz główne założenia Systemu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w nawiązaniu do Konwencji o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami oraz biopsychospołecznego modelu funkcjonowania ICF.

Procedowania sesji regionalnej poświęconej edukacji i zdrowiu podjął się dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ - kierownik Zakładu Pedagogiki Specjalnej UZ. Goście i uczestnicy Konwentu z dużym zainteresowaniem przyjęli wystąpienia 9 prelegentów:

FOT. MAMERT JANION

- **dr. hab. Jarostawa Bąbki, prof. UZ**, który w referacie wprowadzającym *Edukacja włączająca osób z niepełnosprawnościami - możliwości i ograniczenia* - zaprezentował m.in. diagnozę funkcjonującego obecnie systemu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podkreślił, że jeśli chcemy realizować ideę nauczania włączającego, potrzebne jest przygotowanie całej kadry nauczycielskiej, co wymaga współpracy MEN oraz MNiSW. Wyniki zaprezentowanych badań świadczą o tym, iż niejednokrotnie sami nauczyciele jako optymalny model kształcenia dla uczniów z niepełnosprawnościami wskazują nauczanie specjalne. Wydaje się jednak, że nie ma innej drogi, współistnienie nauczania specjalnego, integracyjnego oraz włączającego jest jedynie przejściowe, obowiązujące trendy i rzeczywiste wdrożenie założeń Konwencji oznaczają konieczność pełnego wprowadzenia nauczania włączającego.

- **dr. hab. Małgorzaty Czerwińskiej, prof. UZ** (Zakład Pedagogiki Specjalnej UZ). W wystąpieniu zatytułowanym *Kultura informacji osób z niepełnosprawnością wzroku w refleksji tyflogologiczno-informatologicznej*, Pani Profesor podkreśliła wyjątkowo trudną sytuację uczniów z dysfunkcją narządu wzroku w systemie edukacji z uwagi na małą powszechność tyflografiki oraz audiodeskrypcji. Z drugiej strony obserwuje się niebezpieczną dla rozwoju kompetencji edukacyjnych i poznawczych uczniów skłonność do zastępowania umiejętności posługiwania się alfabetem Braila, korzystaniem z różnego rodzaju technologii. Jest to (niestety) powszechnie akceptowane przez nauczycieli, ponieważ jest zwyczajnie wygodne. Tymczasem brak umiejętności posługiwania się alfabetem Braila jest równoznaczny z analfabetyzmem. Obserwuje się też znaczący spadek umiejętności uczniów z dysfunkcją narządu wzroku w zakresie codziennego funkcjonowania, czy też orientacji przestrzennej. Pytanie, czy tego rodzaju umiejętności powinno kształtować się w środowisku szkolnym?

- **dr. Marcina Garbata** (Pełnomocnik Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów UZ), który wypowiadając się na temat: *Osoba z niepełnosprawnością w uczelni wyższej* podkreślił, iż na etapie kształcenia w uczelni wyższej w pełni ukazują się niedoskonałości dotychczasowej ścieżki edukacyjnej. Często pojawia się postawa roszczeniowa i oczekiwanie, że uczelnia zabezpieczy wszystkie potrzeby, także te związane z zabezpieczeniem społecznym oraz zdrowiem. Poważną barierą w prowadzeniu kształcenia, szczególnie studentów z największymi potrzebami związanymi z niepełnosprawnością, jest wymóg przeznaczenia dotacji z MNiSW jedynie na działania miękkie, a nie na przykład na wyposażenie laboratoriów czy pracowni, co jest niezbędne w przypadku kierunków technicznych.

Większość uczelni polskich nie wypełnia wskaźnika 3 proc. studentów z niepełnosprawnościami, pozwalającego je uznać za uczelnię dostępną. Średnia dla wszystkich uczelni w Polsce wynosi 2,2 proc. osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu studentów (w przypadku UZ wskaźnik ten wynosi blisko 4 proc.!).

W związku z obserwowalną tendencją wzrostu liczby studentów z chorobami psychicznymi i brakiem standardów w kwalifikacji tej grupy w grono studentów, niezbędne jest wprowadzenie dodatkowych kryteriów, np. zaświadczeń lekarskich.

- **dr. Jolanty Lipińskiej-Lokś** (Zakład Profilaktyki Społecznej, Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii, UZ). W prezentacji *Edukacja włączająca w opiniach i doświadczeniach rodziców dzieci z niepełnosprawnością* dr J. Lipińska-Lokś zwróciła uwagę na konieczność zaangażowania rodziców w proces nauczania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz na wzajemne korzyści jakie pojawiają się w relacji rodzic - nauczyciel. Rodzic jako ekspert w zakresie potrzeb swojego dziecka oraz źródło informacji o dziecku w zderzeniu z nieprzygotowanym czę-

sto nauczycielem. Bycie nauczycielem dziecka z niepełnosprawnością nierzadko oznacza „wrzucenie” w sytuację, a powinno być podyktowane świadomym wyborem i odpowiednim przygotowaniem.

- **mgr Jolanty Szlachetki** (Dyrektor Zespołu Edukacyjnego nr 4 w Zielonej Górze). Pani dyrektor wypowiadając się na temat: *Dzieci z niepełnosprawnościami w szkole ogólnodostępnej*, wskazała na konieczność wzmocnienia roli zespołu edukacyjnego w szkole i poszerzenia zakresu jego kompetencji. Niemalym osiągnięciem jest „wypracowany” w szkole innowacyjny system ewaluacji uczniów „Ocena nie kształtująca OK”, w którym ocena ma charakter relacji interpersonalnej opartej na motywacji, informacji zwrotnej oraz mocnych stronach ucznia. Optymizmem napawa przekazana podczas wystąpienia informacja o zainteresowaniu jakim w ciągu ostatnich 2 lat cieszyły się klasy integracyjne, do których akces zgłasza zdecydowanie większa liczba uczniów niż realnie może zostać przyjęta.

- **dr. Krzysztofa Chmielowca** (Zakład Zdrowia Publicznego, Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, UZ). W referacie *Zdrowie a struktura wielochorobowości w starszym wieku u osób przebywających w instytucjach opieki długoterminowej*, autor przybliżył problematykę deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi w perspektywie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia oraz badań dotyczących funkcjonowania pacjentów/podopiecznych DPS oraz szpitala specjalistycznego dla nerwowo i psychicznie chorych. Potrzebna jest zmiana celów realizowanych przez tego rodzaju instytucje z leczenia i opieki w stronę optymalizacji funkcjonowania społecznego przy zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych i opiekuńczych.

- **mgr Marii Kopij** (Naczelnik Wydziału Orzecznictwa Lekarskiego i Prewencji ZUS, Oddział Zielona Góra). Omawiając *System orzecznictwa i zasady przyznawania świadczeń rentowych w ZUS*, Pani Naczelnik zaprezentowała nie tylko założenia i cele obecnego modelu orzecznictwa, ale również kierunki zmiany systemu w stronę aktywniejszego włączenia osób z niepełnosprawnościami lub zagrożonych niepełnosprawnością w rynek pracy. Największą barierą jest jednak przewaga medycznego modelu postrzegania niepełnosprawności i brak indywidualizacji w procesie leczenia i rehabilitacji.

- **dr. Heleny Ochonczenko** (Zakład Pedagogiki Specjalnej UZ). Prezentując temat *Prawo w normalizacji życia osób z niepełnosprawnością* dr Ochonczenko omówiła krótko problematykę niepełnosprawności w odniesieniu do norm prawnych, aktów regulujących postrzeganie niepełnosprawności oraz funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w różnych obszarach życia publicznego. W tym ujęciu normalizacja obecna w tytule wystąpienia oznacza traktowanie niepełnosprawności zgodnie z założeniami Konwencji, nie jako porządku ekstreordynaryjnego adresowanego do wyodrębnionej na podstawie kryterium zdrowotnego i funkcjonalnego grupy osób, ale analogicznie do projektowania uniwersalnego jako elementu różnorodności rzeczywistości społecznej.

- **mgr Iwony Woźniak** (pedagog, doradca zawodowy, pracownik Biura Regionalnego FAR w Zielonej Górze), która omawiając *Doświadczenia FAR w rozwijaniu komplekso-*

wego modelu wsparcia osób z niepełnosprawnościami na przykładzie realizowanego przez FAR od 1988 r., kompleksowego, ogólnopolskiego programu aktywizacji i włączenia społecznego osób z największymi ograniczeniami funkcjonalnymi - zaprezentowała systemowe ujęcie procesu wsparcia dzieci, młodzieży oraz dorosłych osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. Istnieje potrzeba zmiany postrzegania roli NGO, nie tylko jako organizacji pomocowych o niewielkim znaczeniu lokalnym, ale jego istotnego elementu systemu wsparcia w zakresie zabezpieczenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej, a nawet ochrony zdrowia. Oczekuje się, że zadania tego rodzaju w coraz większym stopniu delegowane będą na NGO. Niezbędne jest wypracowanie modelu współpracy między NGO, a publicznymi instytucjami systemu wsparcia.

Po przerwie kawowej Robert Jagodziński wspólnie z dr Heleną Ochonczenko moderowali dyskusję dotyczącą założeń nowego Systemu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami i strategii w tym zakresie. Najważniejsze głosy, które pojawiły się w dyskusji dotyczyły:

1. Konieczności przyjęcia jednolitych standardów w definiowaniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością, zgodnie z Konwencją oraz oparciu systemu orzecznictwa na biopsychospołecznym modelu zdrowia i funkcjonowania.
2. Zapewnienia wczesności i ciągłości procesu leczenia, rehabilitacji, wsparcia środowiskowego oraz włączenia społecznego OzN z istotnym uwzględnieniem roli NGO, modelem zaangażowania i współpracy pomiędzy sektorem publicznym i społecznym.
3. Stworzenia warunków sprzyjających większej obecności OzN w przestrzeni publicznej i nie tylko w obszarach tradycyjnie kojarzonych z problematyką osób niepełnosprawnych, dotyczy to również mediów.
4. Realizacji procedur w zakresie ochrony zdrowia, zabezpieczenia społecznego, a także prowadzenia edukacji w perspektywie końcowego celu jakim jest pełnienie ról społecznych, połączenia myślenia specjalistycznego ze strategicznym.

Zamykając konwent prowadzący - nawiązując do idei Raportu Komisji ds. Edukacji dla XXI wieku prac. pod kier. J. Delorsa - wskazali na cztery „drogi nadziei”, które wyznaczają swoiste cele, zadania i sposoby realizacji idei normalizacji życia osób z niepełnosprawnością.

Znalazły się wśród nich:

- __droga pierwsza - o wymiarze poznawczym: uczyć się, aby wiedzieć,
- __droga druga - o wymiarze pragmatycznym: uczyć się, aby działać,
- __droga trzecia - o wymiarze społecznym: uczyć się, aby żyć z innymi,
- __droga czwarta - o wymiarze osobowym: uczyć się, aby być.

Podkreślił też, że owe drogi wskazują przede wszystkim kierunek do bycia równorzędnymi partnerami. Trzeba tylko dać sobie nawzajem szansę wejścia na wspomniane drogi i umożliwienia bezkolizyjnego poruszania. Taką szansę daje niewątpliwie edukacja.

Helena Ochonczenko
Robert Jagodziński

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogorskiego

89 GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

CZESCY ARTYSCI
W GALERII GRAFIKI BIBLIOTEKI SZTUKI UZ

27 października 2017 r. Galeria Grafiki na Wydziale Artystycznym gościła mgr Simonę Drdąkovą i dr. hab. Marka Sibinskýego, artystów z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Ostrawskiego w Czechach. Simona Drdákova zaprezentowała prace z cyklu *Borderlands* wykonane w technikach mieszanych: monotypii, sitodruku i serigrafii.

Wystawie towarzyszył wykład dr. hab. Marka Sibinskýego *Czeska serigrafia, twórczość Eduarda Ovčáčka Projekt ISSO (międzynarodowe sympozjum serigrafii w Ostrawie)*. Kuratorką wystawy jest dr Janina Wallis, kustosz dyplomowany. Wystawę można zwiedzać od 27.10.2017 r. do 15.01.2018 r. Serdecznie zapraszamy.

WERNISAZ WYSTAWY BORDERLANDS W GALERII GRAFIKI BIBLIOTEKI SZTUKI UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO, FOT. KAZIMIERZ ADAMCZEWSKI

MAREK SIBINSKÝ

Marek Sibinský urodził się 20 stycznia 1974 r. w Frydku-Mistku, Czechy. Maturę zdał w 1992 r. w średniej szkole artystyczno-przemysłowej w Brnie (specjalizacja malarstwo). W 1997 r. ukończył studium magisterskie na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Ostrawskiego (katedra twórczości plastycznej - pracownia wolnej i stosowanej grafiki prof. Eduarda Ovčáčka). W 2006 r. ukończył studium doktoranckie na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, filia w Cieszynie, Wydział Artystyczny, Instytut Sztuki. W 2015 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk plastycznych na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, filia w Cieszynie, Wydział Artystyczny, Instytut Sztuki. Od 1998 r. pracuje jako pedagog w Katedrze Grafiki i Rysunku Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Ostrawskiego.

W swojej twórczości zajmuje się grafiką, malarstwem oraz stosowaniem eksperymentalnych podejść w grafice. Marek Sibinský opracowuje swe tematy w cyklach tematycznych. Oprócz aktualnej refleksji obecnych czasów łączy zainteresowanie najnowszymi technologiami druku - chodzi przede wszystkim o technikę sitodruku i możliwości druku cyfrowego a później technikę eksperymentalną, która pracuje z różnymi formami nadruku, który autor dalej rozwija i bada kolejne możliwości rozwiązania, jakie pojawiają się podczas procesu tworzenia. Marek Sibinský intensywnie zastanawia się nad problemem komunikacji międzyludzkiej za pomocą nowych mediów i stara się w związku z tematyką swej twórczości artykułować co jest sensem informacji, które w codziennym zamieszaniu atakują człowieka ze wszystkich stron, z różnych obszarów i z różnym poziomem jakości.

SIMONA DRDÁKOVÁ, WŁOSY SIMONY, SERIGRAFIA, 70 X 100 CM, 2017, FOT. KAZIMIERZ ADAMCZEWSKI

MAREK SIBINSKÝ, RESEARCH, DIGITAL PRINT, FORMAT 99 X 149 CM, 2017

**Ogólnopolska Konferencja Dziekanów
Wydziałów Artystycznych i Pedagogiczno-
Artystycznych podległych Ministerstwu Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

Zielona Góra, 17-18 października 2017

Ogólnopolska Konferencja Dziekanów Wydziałów Artystycznych i Pedagogiczno-Artystycznych podległych Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego ukonstytuowała się 28 października 2014 r. podczas drugiego spotkania przedstawicieli akademickiego środowiska naukowo-artystycznego na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Określono trzy podstawowe cele Konferencji:

1. Współpraca i dialog między tworzącymi ją jednostkami, podejmowanie wspólnych projektów, konfrontacja artystyczna i wskazanie różnorodności obszarów w jakich działają.
2. Wypracowanie wspólnego stanowiska przedstawicieli środowiska artystycznego w sprawie poprawy bieżącej sytuacji wydziałów artystycznych oraz podjęcie działań na rzecz rozwoju kierunków artystycznych podległych MNiSW w stronę systematycznego i zrównoważonego rozwoju kultury w polskich ośrodkach akademickich.
3. Wpływ na zmiany w obszarze edukacji plastycznej i muzycznej na poziomie szkolnictwa podstawowego i średniego, polegające przede wszystkim na zwiększeniu wagi przedmiotów artystycznych w programie kształcenia.

W skład Konferencji wchodzi dziekani następujących wydziałów:

1. Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego,
2. Wydział Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie,
3. Wydział Sztuki i Wydział Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego,
4. Wydział Artystyczny Uniwersytetu Śląskiego, Filia w Cieszynie,
5. Wydział Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
6. Wydział Sztuk Pięknych UMK w Toruniu,
7. Wydział Artystyczny Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
8. Wydział Edukacji Muzycznej UKW w Bydgoszczy,
9. Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
10. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu UAM w Poznaniu,
11. Wydział Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu,
12. Wydział Pedagogiczny i Artystyczny Uniwersytetu im. J. Kochanowskiego w Kielcach,
13. Wydział Edukacji Artystycznej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie,
14. Instytut Architektury Tekstyliów Politechniki Łódzkiej,
15. Instytut Wzornictwa Politechniki Koszalińskiej,
16. Instytut Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Konferencji przewodniczyła dr hab. Alicja Panasiewicz, prof. UP - Dziekan Wydziału Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

OBRADY KONFERENCJI W AULI UZ, FOT. MAREK LALKO

Od 2014 r. odbyło się siedem spotkań Konferencji (w cyklu półrocznym). Gospodarzem kolejnego, ósmego już, spotkania był Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Program Konferencji - oprócz obrad i dyskusji związanych z tematyką spotkania - poszerzyły:

— wykłady pracowników naukowych Wydziału Artystycznego:
prof. Andrzej Tuchowski - *Nacjonalizm a muzyka okresu międzywojennego*

dr Artur Pastuszek - *Polityczna moc sztuki*
— wystawy i koncert w Planetarium Venus i w BWA Zielona Góra:

wernisaż wystawy prac dyplomowych studentów Instytutu Sztuk Wizualnych **TAKAKARMA.SHOTY 2**,
koncert pracowników Instytutu Muzyki: **dr Katarzyna Kwiecień-Długosz** - *Paplanina*, **dr Artur Majewski** - *Unimaginable Game*.

ZWIEDZANIE PRACOWNI ISW, FOT. ARCHIWUM ISW

**Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ**

**TAKAKARMA. SZOTY 2 DYPLOMY INSTYTUTU SZTUK
WIZUALNYCH 2016/2017 W BWA ZIELONA GÓRA**

Rok temu (2016) „ruszyły” Shoty - prezentacje absolwentów Instytutu Sztuk Wizualnych WA UZ, te najbardziej nas interesujące. Nazwaliśmy je Nieoczywiste, bo nieoczywistym był, jak w każdym takim wypadku, wybór, jakiego dokonaliśmy. Nieoczywistym jest także tegoroczny wybór, ale... Taka Karma. O różnych zdarzeniach decyduje czas, miejsce, determinacja, szczęście lub jego brak, ale... Taka

OTWARCIE WYSTAWY, KURATORKI: JOANNA FUCZKO I MARYNA MAZUR ORAZ DYREKTOR BWA WOJCIECH KOZŁOWSKI. FOT. KAROLINA SPIAK

Karma. Opowiadamy o rzeczywistości przez pryzmat własnych doświadczeń wierząc, że możemy mieć wpływ na przebieg wydarzeń, ale i tak nie mamy nad nimi kontroli - Taka Karma. Usprawiedliwiamy niepowodzenia, mitologizujemy sukces, a to tylko... Taka Karma. W teraźniejszości budujemy bazę dla przyszłości, a i tak żyjemy przeszłością - Taka Karma. Postępujemy się słowem, obrazem, dźwiękiem, a i tak interpretacja nie należy do nas - może być Takakarma, Ta-Ka-Ka-R-Ma, T.A.K.A.K.A.R.M.A., Tak-Aka-Rma... - Taka Karma. Jesteśmy doinformowani źle czy dobrze, postępujemy właściwie lub nie, zbieramy owoce lub zakopujemy resztki - Taka Karma. Tę prezentację nazwalibyśmy TAKAKARMA, a co się zdarzy nie wiemy. To zawsze strzał w ciemno. SHOTY 2 - TAKAKARMA.

RCZ

17 października miał miejsce wernisaż wystawy pt. TAKAKARMA. SZOTY 2. Otwarcia towarzyszyły koncerty pracowników Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego: dr Katarzyny Kwiecień-Długosz pt. *Paplanina* oraz dr. Artura Majewskiego pt. *Unimaginable Game*. Wystawa odbyła się w Galerii BWA Zielona Góra w dniach: 14-22 października br.

Uczestnicy: Justyna Bańbura, Ada Bednarek, Małgorzata Biegała, Joanna Fuczko, Maja Grygier, Joanna Jankowska, Aneta Kliszcza, Aleksandra Krawczyńska, Karolina Lasia, Klaudia Mazurek, Agnieszka Migas, Małgorzata Paluch, Agata Rowecka, Barbara Rządźka, Dawid Sadkowski, Emilia Sobczak, Aleksandra Statkiewicz, Marika Szwał, Marta Trawińska, Weronika Wilczyńska.

Kuratorki: Joanna Fuczko, Maryna Mazur

M

Dyplomy 2017 malarstwo

Od 28 września do 16 października br. w Galerii Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego prezentowane były tegoroczne dyplomy malarskie zrealizowane w pracowniach Instytutu Sztuk Wizualnych. W trzeciej edycji tej wystawy pokazane zostały obrazy pięciu dyplomantek z pracowni dr. hab. Normana Smużniaka, prof. Stanisława R. Kortyki i mgr. Jarka Jeschke. Podobnie jak w latach poprzednich tak i tym razem, wystawa stwarzała możliwość bezpośredniej konfrontacji postaw i refleksji nad twórczym potencjałem kończących studia młodych malarzy i tych, którzy zamykają swoim dyplomem okres licencjacki. Wśród pięciu prezentowanych dyplomów trzy to dyplomy magisterskie. W każdym z nich dostrzega się indywidualny charakter rozwiązywania malarskich problemów, co świadczy nie tylko o świadomości plastycznej, ale też o podejmowaniu ambitnych założeń tematycznych, które w znacznym stopniu determinują decyzje formalne. Prezentowane zestawy prac to całkiem różne światy i przez to właśnie ta wystawa, podobnie jak poprzednie, jest tak bardzo interesująca

pod względem wizualnym. Z całą pewnością duże znaczenia dla takiego odbioru ma przestrzeń ekspozycyjna Galerii Uniwersyteckiej.

Wspominając o podejmowaniu ambitnych tematów przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę na cykl obrazów Edyty Zatwarnickiej zatytułowanych *Biblia*, zrealizowanych pod kierunkiem dr. hab. Normana Smużniaka. Odwołując się do powszechnie znanych, opisanych w Starym i Nowym Testamencie wydarzeń, ich „bohaterami” stają się na tych obrazach gołębie, skądinąd ptaki biblijne. Korzystając z tropów interpretacyjnych zawartych w tytułach do poszczególnych obrazów bez trudu z konfiguracji tych ptaków można dostrzec odniesienie do *Ziemi obiecanej*, *Chrzta*, *Ostatniej Wieczery*, *Zmartwychwstania*. Pokazny format i konsekwentne zawężenie gamy barwnej do bieli i całej gradacji szarości czynią tę oryginalną propozycję malarską zarówno zaskakującą w sposobie artystycznej interpretacji tematu, jak również w prostocie użytych środków.

Zupełnie inny świat prezentuje wywodząca się z tej samej pracowni Karolina Lasia. Jej *Wodny świat*, to w obszernym cyklu obrazów żywioł, dla którego odniesieniem staje się ekspresja koloru i malarskiej materii. Te niezwykle efek-

Inspiracją dla utworu *Paplanina. Cztery sitodruki na taśmę* (2017) Katarzyny Kwiecień-Długosz były wybrane grafiki Jacka Papli (Instytut Sztuk Wizualnych). Cykl obejmuje cztery części: 1. *Runy*, 2. *Sfery wrażliwości*, 3. *Wota*, 4. *Znaki*, dla których grafiki o takich samych tytułach tworzą warstwę wizualną. W warstwie dźwiękowej kompozytorka wykorzystowała nagrane i przetworzone przez siebie dźwięki instrumentów: organów i instrumentów perkusyjnych, ponadto tradycyjnych instrumentów wietnamskich (litofon, gong), głosy ludzkie w różnych językach, a także dźwięki pozamuzyczne: odgłosy urządzeń (pralka, zegar), pozytywki, gwar uliczny, odgłosy fal morskich i jaskółek.

Artur Majewski zaprezentował fragment wydanego ostatnio albumu *Unimaginable Game*, który jest swego rodzaju dziennikiem, zapisem momentów i improwizacji. Jego koncertowa odsłona przybiera każdorazowo inną postać. Majewski wykorzystując tylko trąbkę poddaną elektronicznym przekształceniom, stara się tworzyć samodzielny, pełnowartościowy brzmieniowy mikrokosmos.

PODPISY DO ZDIĘĆ:

- 1 __ OTWARCIE WYSTAWY, KURATORKI: JOANNA FUCZKO I MARYNA MAZUR ORAZ DYREKTOR BWA WOJCIECH KOZŁOWSKI. FOT. KAROLINA SPIAK
- 2, 3, 4, 5 __ WERNISZAŻ WYSTAWY. FOT. KAROLINA SPIAK
- 6 __ PROJEKCJA BARBARY RZĄDZKIEJ W PLANETARIUM WENUS. FOT. ARCHIWUM AUTORKI
- 7 __ ARTUR MAJEWSKI PODCZAS WYKONANIA KOMPOZYCJI „UNIMAGINABLE GAME”

towne wizualnie obrazy przekonująco godzą abstrakcyjną formę z aluzyjnością do bardzo osobistego odczuwania piękna i siły żywiołu jakim jest woda.

Bernadeta Ślęzak, dla której w czasie studiów w pracowni prof. Stanisława R. Kortyki i asystenta Jarka Jeschke człowiek był obiektem szczególnego zainteresowania, podjęła temat zbiorowego portretu w wielkoformatowej *Biesiadzie*. Nietrudno w tej rozbudowanej scenie towarzyskiego spotkania doszukać się analogii do grupowych portretów w europejskim malarstwie począwszy od renesansu. Bernadeta Ślęzak portretuje swoich przyjaciół i znajomych w najróżniejszych relacjach jakie mogą nastąpić podczas wesołej biesiady. Takie spojrzenie pozwala nadać temu zdarzeniu pewną dynamikę, która stwarza ciekawy kontrast z rytmem architektury wnętrza. Bardzo interesującym uzupełnieniem jest seria inscenizowanych fotografii, na których rzeczywiste spotkanie odbywa się na tle obrazu znakomicie podkreślając iluzyjność tej przestrzennej relacji.

Dwa licencjackie dyplomy zrealizowane zostały w pracowni prowadzonej przez prof. Magdalenę Gryską. Julia Jurkiewicz skupia się w swoich obrazach na problemie światła czyniąc z relacji: światło - mrok, istotny element tworzenia określonego nastroju. To właśnie ten uniwersalny element malarstwa jakim jest światłocień jest tematem tego dyplomu. O dochodzeniu do interesującego ją efektu pisze: „Proces pracy składał się z różnych prób, kombinacji, poszukiwań, których celem było zbudowanie oryginalnej kompozycji, z przekonującą atmosferą, jaką można uzyskać dzięki efektom światła.” Dla ukonkretnie-

nia tych malarskich rozstrzygnięć Julia Jurkiewicz wybiera „miejsca o charakterze urbanistyczno-industrialnym. Powodem wyboru takiego rodzaju przedstawień „była chęć ukazania ważnej roli mroku, jego nierozzerwalnej więzi ze światłem”.

O ile z płócien Julii Jurkiewicz emanuje cisza i spokój, to obrazy Saby Wysockiej są tego diametralnym zaprzeczeniem. Nic dziwnego skoro tematem jej dyplomu jest *Demon*, a więc coś, co wydaje się w sposób oczywisty determinuje użycie właściwej dla tego rodzaju przedstawień malarskiej ekspresji. „Temat zła - jak twierdzi autorka tych obrazów - wydaje się zawsze uniwersalnym i inspirującym elementem w twórczości artystycznej, to dzięki niemu można kreować własne wizje o określonym nastroju, wywołujące zamierzone odczucia w trakcie tworzenia.” Efektem tego sprzężenia - samego procesu tworzenia i siły inspiracji, są „obrazy, które mają wzbudzać refleksję, nutkę mistycyzmu i tajemniczości.” Czy takimi są, każdy ze zwiedzających tę wystawę mógł to sprawdzić sam, zwłaszcza przy sprzyjających takim refleksjom kontekstom innych wystawionych prac.

SRK

Edyta Zatwarnicka / *Biblia*
Karolina Lasia / *Wodny świat*
Bernadeta Ślęzak / *Biesiada*
Sabina Wysocka / *W kręgiach*
Julia Jurkiewicz / *Światłocień*

Reprodukcje wybranych prac można zobaczyć na III stronie okładki bieżącego numeru.

WIDOK OGÓLNY WYSTAWY; FOT. JAREK JESCHKE

Magdalena Gryśka
Obrazy mesmeryczne
 Galeria Wieża Ciśnień, Konin
 15.10.17-06.11.17
 Galeria MBWA, Leszno
 19.11.17-17.12.17

*Deus est sphaera infiniti cuius centrum est ubique,
 circumferentia nusquam.
 Bóg jest kołem, którego centrum jest wszędzie,
 a obwód nigdzie!*

OTWARCIE WYSTAWY; ROBERT BRZEŃSKI - DYREKTOR GALERII
 I AUTORKA WYSTAWY MAGDALENA GRYSKA,
 FOT. ARCHIWUM GALERII

Doo/Koła siebie albo paintingmento

(...) Cykl *Obrazy mesmeryczne* budowany jest przez kilka porządków: wizualny, dźwiękowy (estetyczny), subiektywny i zbiorowy (do każdego z obrazów twórcy napisali muzykę) oraz oś organizującą te układy idei. Można powiedzieć, że jest to przykład pracy zespołowej zorientowanej wokół konkretnej myśli. W planie estetycznym wyraźnie widać, że są to poszukiwania wynikające z wczesno modernistycznych rozpoznań związanych z regułą, że wszelki ornament jest niepotrzebny. Można uznać, że w formie malarskiej mamy tutaj wyraźne ukorzenie w neoplastycyzmie, unizmie, gdzie minimalizacja treści, brak ewolucyjności, figuracji do czytania, daje efekt statyczności wizualnej. To postawienie na prostotę, powtarzalność tak, aby ucieczka w abstrakcję wyzwoliła naturalną pulsację, powtarzalność (jednak nie wolną od emocjonalnej warstwy wynikającej z natury medium) skupienie z którego wyniknie ten moment, gdzie widzowi, przez jakiś czas trudno będzie wyjść, lub wyzwolić się od aury obrazu. Uzyskanie maksymalnej koncentracji, ma ułatwiać muzyczna linia, wpisana w ramę, już nie wyłącznie geometrycz-

1 Blaise Pascal

nej reguły linii prostych (pozwalającej szukać nadrzędnego porządku rzeczywistości), ale także w przestrzeni poszukiwań sonorycznych, modalnych, mikrotonowych po to, by w konsekwencji pogłębić to, co możemy zobaczyć. Odbiorca zostaje postawiony w sytuacji, gdzie malowanie obrazu, staje się także umownym malowaniem dźwięku. W konsekwencji lokuje się go w obszarze, mieniącym się bardzo różnymi rejestrami, po to, by w sytuacji idealnej, zewnętrzne spektrum przekładało się na poszukanie pewnej przestrzeni własnej. Zapatrzenie się w jeden kolor, zastuchanie się w jeden dźwięk, wywołanie takiego stanu, który sprawia, że coś się w nas wewnętrznie przebudowuje.

Wpisanie *Obrazów mesmerycznych* w figurę koła symbolizuje niebo, czas, słońce, duszę, wewnętrzną jedność, prawo, pierwiastek żeński, najprostszą i zarazem najdoskonalszą z figur. W parze z kołem sytuuje się pojęcie osi, powtarzalnego ruchu dziejącego się wokół nas. Człowiek będący punktem centralnym, najważniejszym punktem wszechświata, w którym skupiają się wszystkie fenomeny i elementy natury. Okrąg i jego środek staje się symbolem, pełni, jedności i doskonałości. Koło to także symbol ewolucji i przemiany, nie mający początku, ani końca, a przez to wieczysty. Bryła w kosmicznej przestrzeni. Figura wciąż odradzającego się życia, na obumierających resztkach. Forma archetypiczna, zakorzeniona w zbiorowej świadomości wielu kultur. I co nieuniknione, może być ona konfrontowana w zależności od tego, czy zastosujemy zachodni czy wschodni model myślenia, z jakiej perspektywy będziemy chcieli ją oświetlić.

Kompletność tej formy nazywana kołem stawania się, kołem życia i śmierci (*bhawaczakrą*), stanowi ważny symbol w buddyzmie. Koło życia podzielone na sześć sfer ponownych narodzin, to sansara, cykl przemian, nieustanne wędrowanie, powtarzany w nieskończoność proces tworzenia i upadku. Artystka mówi, że jej koła nawiązują do czakramów, wirujących skupisk energii, które mieszczą się wzdłuż kręgosłupa, od jego podstawy do korony głowy. Obracające się dosłownie obrazy, to metafora wirów energii, z których każdy emanuje własną barwą i przenika wszystkie aspekty naszego życia. Przestrzeń obrazu uzależniona od widzenia barwy. Czerwień „leży” na płótnie. Kolor niebieski wciąga widza do wnętrza. Żółta barwa „wychodzi” nam naprzeciw. Tytuły nawiązują do kamieni szlachetnych, z których każdy wprowadza nas we własne, bardzo indywidualne właściwości, a także znaczenia.

3

Od cyklu *Niebieska melancholia*, malarka coraz wyraźniej nawiązuje, do „wewnętrznego głosu”, który sprawia, że obrazy powstają, jakby z nawyku notowania myśli, zapisu „prawdy etapu”. W tym zestawie prace opisywały ów oczyszczający stan ducha i coraz bardziej wychylały się w „atmosferę wewnętrznej ciszy”. Powoli stawały się punktem wyjścia do „Obrazów Mesmerycznych”. Najważniejszym elementem twórczości stało się „budowanie na ciszy i spokojnych powtórzeniach”, aż do stanu, który Wasyl Kandynski w *Duchowości sztuki* nazywał: „jak spokojnie i w dystyngowany sposób wypowiedzieć słowa: >>Oto jestem<<”. Artystyczna praktyka stała się potrzebą rozmowy o tajemnicy istnienia, z odbiorcą i z samą sobą. Czasem, gdy dla autorki owa „cisza w obrazie” staje się swoistym programem.

Zbieranie świata na własną skalę z codziennych ćwierćnut. Aparat fotograficzny na 356 klatek, niczym w filmie *Dym* Wayne Wang'a. Rytuał „zatrzymywania świata” przez właściciela małego sklepu tytoniowego na Brooklynie, Auggie Wrena, który każdego dnia o 8 rano fotografuje skrzyżowania 3 ulicy i 7 alei. Ta praktyka z czasem urasta do poetyckiego gestu i staje się źródłem wzruszeń. Innym razem można powiedzieć, że obraz jak w filmie *Memento* stanowi o związku z przeszłością i pamiętaniem. Są to formy innego zatrzymywania czasu w chwilach najczęściej wykonywanych rutynowo i bezwiednie. Benjaminowskie kolekcjonowanie świata, ale przede wszystkim wzbogacenie wspólnej wyobraźni, prywatnością twórcy.

Najważniejszymi zagadnieniami jakie stawia w swoich pracach Magdalena Gryśka nie jest widzenie, patrzenie, przyglądanie się i próba artykulacji tych aktów, tylko budowanie multisensorycznego wyrażenia swojego doświadczenia. Jej prace przez samą swoją obecność, omijają zwykłe punkty orientacyjne, by wyrazić pewien stan niewizual-

ny, niewyraźny, wynikający z subiektywnej wrażliwości i wewnętrznej konieczności wypowiedzenia istnienia. Widz i słuchacz zaproszony zostaje do kręgu własnego doświadczenia, subtelnej beczasowości, o której myśli najczęściej w kategoriach przeszłości, przyszłości i teraźniejszości.

Autorka nie odsyła do jednoznacznych znaków, ale stara się w ten sposób zmanifestować własne bycie w świecie. Nie zamierza konstatować, czy powiełać rzeczywistości, ale proponuje odbiorcy aurę swojego dzieła, świat mówiący wieloma językami. Stara się uniknąć sytuacji intelek-

FOT. 2, 3, 4. ____FRAGMENTY WYSTAWY "OBRAZY MESMERYCZNE",
 FOT. ARCHIWUM GALERII WIEŻA CIŚNIEŃ, KONIN

4

tualnego pretekstu, na rzecz doświadczenia zmysłowego, co w konsekwencji może prowadzić do wyrażenia siebie w pełni chwili. W taki sposób, aby poszukiwać w modalności pozoru tego, co zmanifestować się może modalnością własnego rozpoznania. Każdy z ostatnich zestawów prac przedstawia się jako „fragment autoportretu”, który ma wymiar twórczy, ale przede wszystkim osobowy. Przypominając jednocześnie słowa Tadeusza Kantora: „Malarstwo jest manifestacją życia. Pytanie - dlaczego maluję? - brzmi jak pytanie - dlaczego żyję? Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa nie otrzymamy nigdy wyczerpującej odpowiedzi na to naiwne pytanie. Jedynie sztuka daje nam w tym tragicznym stanie zawieszenia pewną satysfakcję. Sztukę pojmuję jako najsilniejsze zbliżenie do faktu życia. Jeśli prawdą jest, że artysta spala się w swej twórczości, to jego dzieło jest popiołem tego wspaniałego całospalenia, bezinteresownym obrazem ponad nieprzerwanym procesem zniszczenia, destrukcji i rozpadu.”²

Robert Brzęcki

Projekt zatytułowany *Obrazy mesmeryczne* to obiekty. To połączenie obrazu, dźwięku i komfortu. Najważniejszym

2 „Współcześni Malarze Polscy”, red. Marta Bonikowa, wyd. Arkady, Warszawa 1957, Tadeusz Kantor - pozycja 7.

elementem tej wystawy jest tu poszukiwanie powtarzalności, rytmu, harmonii, cyklu. To refleksja nad doświadczeniem w byciu *tu i teraz*. Czas, przemijanie, powtarzalność, ciągłość, nieskończoność. Wystawa zachęca do zatrzymania się, zakłada poczucie terażniejszej chwili, bycie w *tu i teraz* w przyjaznej atmosferze komfortu.

Mesmeryzm – osiemnastowieczny pogląd, uznający istnienie w człowieku uzdrawiających sił magnetycznych przekazywanych przez dotyk lub z pewnej odległości – to system, według niektórych, oparty na rzekomo istniejącym w świecie *fluidzie uniwersalnym*, który emanuje z człowieka, reguluje układ nerwowy, uspokaja, łagodzi, wycisza.

W projekcie *Obrazy mesmeryczne*, prezentowanym w dwóch odstępach, ma miejsce pewnego rodzaju synestezja, gdzie doświadczenia zmysłu wzroku w odbieraniu obrazów połączone są z dźwiękiem muzycznym, przypisanym do każdego obiektu. Dźwięki te są dedykowane od osób, zajmujących się na co dzień szeroko pojętym dźwiękiem, dla których to one są szczególnym rodzajem aktywności. Zaprosiłam do nagrania ścieżki dźwiękowej do obrazów Rubin, Topaz, Cytryn, Szmaragd, Akwamaryn, Szafir, Kryształ Macieja Konwińskiego, Tomasza Króliczaka, Karolinę Szymków, Joannę Głuszek, Alinę Sarit-Konwińską w duecie z Tomo Jacobsonem, Efkę Iwanowską i Michała Zygmunta. Całość wystawy spiął i dopełnił łagodny głos Justyny Iwanowskiej na temat subtelnych skupisk energetycznych dostępnych dla każdego z nas.

Magdalena Gryska

gencję i racjonalność prowizorycznej architektury śmietnikowej, która w intuicyjny sposób realizuje najnowsze trendy ekologicznego designu. Dostrzegamy też swoiste piękno wnętrza domu, który od podłogi do sufitu wyłożono kolorowymi tkaninami. Przede wszystkim jednak stajemy się świadkami muzealnego wernisazu, który jest lustrem przyłożonym przez artystkę do społeczności reprezentowanej także przez nią samą. Wnioski, jakie płyną z tej konfrontacji, są co najmniej wieloznaczne.

Najnowsza realizacja Aleksandry Kubiak odnosi się do osobistej traumy związanej z tragiczną śmiercią matki. „Śliczna jesteś Laleczko” to film, w którym metody wypracowane w poprzednich realizacjach zostały zastosowane do autoanalizy i próby wywołania katharsis u samej autorki. Odgrywa ona tutaj wiele ról: jest animatorką procesu, reżyserką filmu, podmiotem artystycznego i terapeutycznego eksperymentu. Bezpośrednimi świadkami tego działania są tylko towarzyszący artystce kamerzysta, dźwiękowiec oraz aktorka Elżbieta Lisowska-Kopeć, która wciela się w postać tragicznie zmarłej matki artystki. To wcielanie odbywa się stopniowo, postać matki budowana jest w konsultacji z córką. Zadanie aktorskie nie jest łatwe, ponieważ zakłada odtworzenie niezwykle emocjonalnej relacji obu kobiet. Matka odeszła nagle, bez pożegnania, odczuwamy napięcie niespełnionych oczekiwań ze strony córki. Wyjątkowo interesująca staje się także sytuacja aktorki, która przemienia się w matkę dorosłej, obcej sobie osoby. Matka i córka to określone role społeczne, których trwałość uległa w tym wypadku tragicznemu, nagłemu przerwaniu. Artystka odnosi się do koncepcji Hanny Segal, która w książce „Marzenia senne, wyobrażenia i sztuka” pisała: „Sztuka jest więc w swym najgłębszym wymiarze działalnością «repa-

FOT. 1 ELŻBIETA LISOWSKA-KOPEĆ I ALEKSANDRA KUBIAK, FOT. TOMASZ PASTYRCZYK
FOT. 2, 3 Z ARCHIWUM ARTYSTKI; KADRY Z FILMU ŚLICZNA JESTEŚ LALECZKO, OPERATOR KRZYSZTOF GAWAŁKIEWICZ.

racyjną»: to próba odtworzenia utraconego bezpowrotnie świata i pogodzenia się z tą utratą przez dostarczenie jego symbolicznego substytutu”.

Dokone przez Kubiak przywołanie zmarłej jest ryzykownym gestem uobecnienia i oswojenia tego, co niesamowite. Ożywienie to stanowi naruszenie kulturowego tabu, jest też marzeniem opisywanym w literaturze romantycznej i mitach greckich - jedną z najbardziej dojmujących scen „Odysei” Homera jest spotkanie ze zjawami zmarłych. Pojawia się pytanie, czym jest przywołana przez artystkę postać - zjawą, widmem, sobowtórem, projekcją świadomości? Czy możliwe jest cofnięcie czasu i odrobienie tego, co nie miało szansy się wydarzyć, choć powinno? Czy zrekonstruowanie przeszłości, która nigdy nie miała miejsca może wypełnić emocjonalną pustkę? Eksperyment Kubiak, mimo tego, że jest opowieścią o przeżytej traumie, odpowiada na te pytania z optymizmem.

Marek Wasilewski

Śliczna jesteś Laleczko, 2016, 40 min

reżyseria: Aleksandra Kubiak
występują: Aleksandra Kubiak, Elżbieta Lisowska-Kopeć
zdjęcia: Krzysztof Gawalkiewicz
montaż: Krzysztof Gawalkiewicz, Aleksandra Kubiak
dźwięk: Dariusz Kawecki, Piotr Spychała
charakteryzacja: Natalia Koziróg, Maria Kaczmarowska
muzyka: Tarwater (Bernd Jesträm, Ronald Lippok)
produkcja: galeria BWA Zielona Góra, Aleksandra Kubiak, Dariusz Kawecki

KUNST DER FREIHEIT

28 października br. w w KuehlHaus w Berlinie miał miejsce wernisaż wystawy KUNST DER FREIHEIT. Jednym z jej uczestników jest profesor Instytutu Sztuk Wizualnych Ryszard Woźniak, który zaprezentował na niej kilkanaście swoich prac.

KUNST DER FREIHEIT to pokaz sztuki polskich artystów: malarzy, grafików, rzeźbiarzy, twórców video i filmu, którzy w okresie tzw. pierwszej „Solidarności”, stanu wojennego i do końca lat 80. XX w. czynnie

występowali przeciwko reżimowi komunistycznemu swoimi dziełami, niektórzy narażając swoją wolność. Ten duch odmowy i protestu, zaangażowania jest obecny w ich twórczości do dzisiaj. Nie jest to więc pokaz wyłącznie historycznych dzieł, których nie brakuje (niektóre pokazywane po raz pierwszy od lat 80., a inne w ogóle po raz pierwszy), ale także dzieł współczesnych, aktualnych.

Nowa ekspresja, bo tak nazywała się tendencja, której reprezentantami są zaproszeni artyści, była polskim odpowiednikiem ruchu Neue Wilde. Dla Polaków ekspresja była narzędziem buntu i walki także politycznej.

Nowa ekspresja rozwijała się w Polsce od początku lat 80. XX w., w okresie narodzin „Solidarności” (1980-1981) i stanu wojennego (1981-1982), osiągnęła apogeum rozwoju ok. 1987 r. i do roku 1989 właściwie się wypaliła. Pod względem formalnym była równorzędnym i równocześnie funkcjonującym odłamem transawangardy, świętującej ogromne sukcesy artystyczne i komercyjne na całym

świecie w latach 80., a w Niemczech szczególnie. Jednak polscy „dzicy” (od niem. Neue Wilde) nie mogli funkcjonować w obiegu międzynarodowym z powodu zamknięcia kraju w czasie stanu wojennego. Dodatkowo, w wyniku ogłoszonego przez artystów bojkotu państwowych sal wystawowych, odcięli się od szerokiej publiczności krajowej i zagranicznej tym bardziej.

Projekt KUNST DER FREIHEIT prezentuje prace najwybitniejszych, zdaniem kuratora, twórców nurtu krytycznego i zaangażowanego politycznie czy społecznie Nowej ekspresji, będącego specyficznym odłamem polskiej kultury niezależnej lat 80.

Wybrani artyści brali początkowo udział w wystawach przykościelnych, jednak nie mogąc zaakceptować niejednokrotnych prób stosowania cenzury kościelnej do swoich prac, stworzyli własny obieg artystyczny i sieć niezależnych galerii. Ostrze ich krytycyzmu skierowane było przeciwko wszelkim nieprawidłowościom w życiu politycznym,

RYSZARD WOŹNIAK, HOMAGE JERZY JURRY ZIELIŃSKI, 2017, AKRYL NA PŁÓTNIE, 130X180 CM. FOT. ARCHIWUM ARTYSTY

społecznym, ale i etycznym oraz religijnym. Wolność miała wymiar absolutny, nie zaś jedynie polityczny i narodowy. Równie ważny był aspekt obyczajowy i światopoglądowy.

KUNST DER FREIHEIT pokazuje dzieła wymierzone nie zawsze bezpośrednio, często tylko za pomocą aluzji w system komunistyczny i władze PRL z Wojciechem Jaruzelskim na czele. Ale w gruncie rzeczy prac stricte politycznych jest niewiele. Ważną częścią projektu są dzieła zaangażowane społecznie, poruszające problemy znieczulicy, nietolerancji, obojętności, narastającej biedy w latach 80., a później coraz powszechniejszych postaw konsumpcjonistycznych w naszym życiu codziennym. To dzieła już z lat 90. i te powstałe w ostatnim okresie.

Nie brakuje także dzieł antywojennych z lat 80. i późniejszych, odnoszących się do historii, ale i teraźniejszości. Bawiem artyści Nowej ekspresji, walczący przeciwko przemocy państwa totalitarnego w latach 80., nie pozostali bierni wobec negatywnych zjawisk społecznych i politycznych po roku 1989 i dzisiaj. Stali się sumieniem społeczeństwa polskiego.

Projekt obejmuje także program projekcji filmów dokumentalnych i video artu w ramach ekspozycji.

Ważnym elementem całości jest katalog, który obok eseju wstępnego kuratora i przedstawienia poszczególnych

Cisza w PWW

15 października br. w Galerii PWW przy ulicy Ogrodowej 52A w Zielonej Górze odbył się finał wystawy Emilii Sobczak pt. *Cisza*. Autorka jest studentką Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Pokaz był pracą dyplomową zrealizowaną w pracowni Projektowania Graficznego prowadzonej przez dr. Piotra Czecha. Emilia realizowała swój projekt - badanie ciszy - przez 62 dni. W tym czasie powstało 35 ilustracji rysunkowych, książka artystyczna, nagranie audio oraz film. Inspiracją do powstania prac była codzienność. Ludzie, ich zachowania oraz nawyki. Wolna przestrzeń. Biel. Pustka.

Artystka tak opisuje swoją pracę:

Przez dwa miesiące (07.03-07.05.2017) realizowałam cykl prac rysunkowych „cisza”. „Obserwowałam” ciszę, następnie „przenosiłam” ją na papier przy pomocy cienkopisów, długopisów oraz ołówków. Formaty prac różnią się od siebie, nie przywiązywałam do nich większej wagi, gdyż traktowałam je jak szkice, które mogą, ale nie muszą w przyszłości stać się pretekstem do powstania większych obrazów. Sięgałam po takie narzędzie rysunkowe oraz format papieru, jakie najbardziej odpowiadały mi w danej chwili na wyrażenie swoich odczuć. O tym, co będę rysować, decydowały sytuacje dnia codziennego, przypadkowo napotkani ludzie, wypowiedane przez nich słowa lub ich brak oraz wydarzenia z nimi związane. Powstało 35 ilustracji. Nie rysowałam codziennie, gdyż proces ten wynikał z naturalnego rytmu życia.

27. dnia (2 kwietnia 2017 r.) powstało pudło dźwiękowe, służące do nagrywania mojej ciszy. Umieszczałam na nim kartkę przymocowaną do płyty pilśniowej, a w jego wnętrzu znajdował się dyktafon, który rejestrował dźwięki rysowania.

W dniu 45. (20 kwietnia 2017 r.) założyłam słuchawki wygłuszające. Rysowałam, dalej nagrywając, lecz nic nie

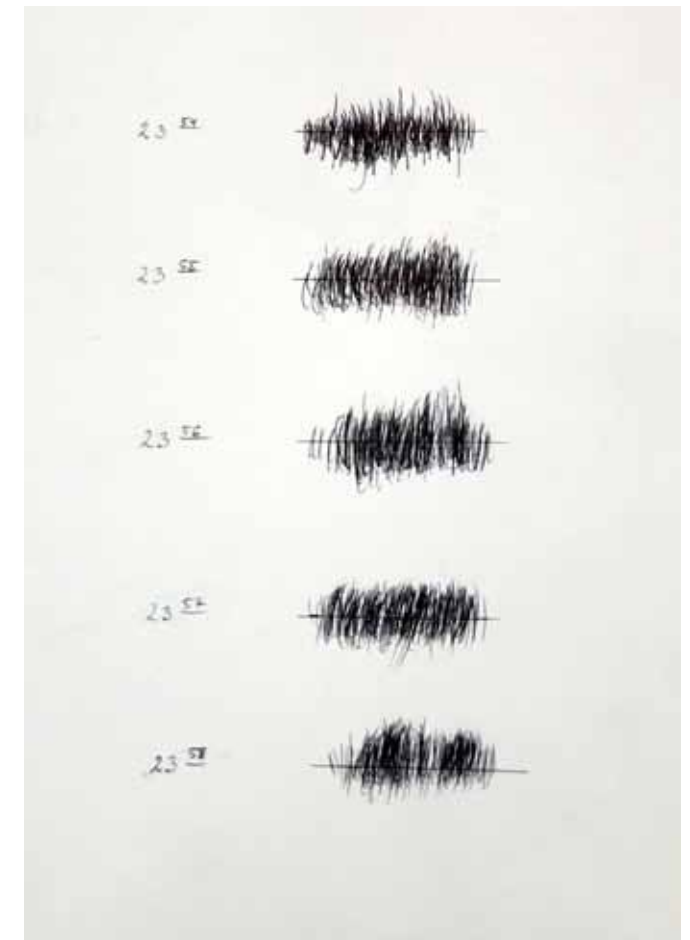
artystów (w tym obszernych not podsumowujących ich dorobek), będzie zawierał omówienia poszczególnych prac, naświetlające okoliczności ich powstania, kontekst historyczno-polityczny oraz krytyczne interpretacje. Publikacja będzie miała szansę na przedstawienie publiczności niemieckiej mało znanej tendencji w polskiej sztuce współczesnej, ale również niektórych wydarzeń z najnowszej historii Polski.

Kuratorem projektu jest Krzysztof Stanisławski, krytyk sztuki i filmu, organizator wystaw w kraju i za granicą, aktywny uczestnik i popularyzator nurtu Nowej ekspresji od lat 80. do dziś, autor kilkunastu książek i katalogów, poświęconych tej tematyce.

Organizatorem jest warszawskie stowarzyszenie Kampania Artystyczna. Partnerem Instytut Polski w Berlinie. Projekt współfinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP.

KUNST DER FREIHEIT. Polska Nowa ekspresja lat 80. XX w. walcząca.

Wystawa w KuehlHaus w Berlinie (Luckenwalder Strasse 3, 10963 Berlin).

EMILIA SOBCHAK, RYSUNEK, FOT. JAREK JESCHKE

EMILIA SOBCZAK,
FRAGMENT WYSTAWY,
FOT. JAREK JESCHKE

styszac. Powstałe na tamtym etapie nagrania odsłuchałam dopiero po zakończeniu cyklu - dzień 62. (7 maja 2017 r.).

Kolejnym etapem pracy dyplomowej było zaprojektowanie książki, podsumowującej całe działanie „Cisza”. Książka artystyczna została przeze mnie samodzielnie zrealizowana, poczynsz od projektu graficznego, kończąc na szyciu i oprawie. W książce znajduje się też płyta z nagraniem dźwiękowym poszczególnych dni cyklu „Cisza” oraz krótki film zapowiadający wydarzenie upublicznienia pracy dyplomowej. Nagrania audio składają się z dźwięków powstałych podczas rysowania na pudle dźwiękowym, a każdy zapis poprzedzony jest moimi słowami: „dzień...”.

Film krótkometrażowy przedstawia trzy odrębnie działające instrumenty, takie jak: wzrok, mowa i słuch. Jednak poprzez ich wzajemne mieszanie się otrzymałam ostatecznie spójną całość - funkcjonujący jednocześnie obraz i dźwięk.

Inspiracją do powstania pracy dyplomowej „Cisza” była chęć ukazania tego powszechnego stanu w sposób minimalistyczny, jak najbardziej „czysty” i „prosty”, a zarazem dosłowny, dosadny i prawdziwy. Pomocne w tym przypadku okazały się wydarzenia wynikające z codziennej rutyny oraz rozmowy i relacje międzyludzkie - osobiste i te zaobserwowane. Równie ważnym elementem kreacji było znalezienie metody estetycznej, służącej przedstawieniu czegoś, co w rzeczywistości jest niewidoczne i przez wielu niesłyszalne (dosłownie), a co może być ciekawe, namacalne, widoczne i słyszalne, a tym samym trudne, przerażające i zbiorowe.

Wystawa w Belfaście.

Katarzyna Smugarzewska o kobiecie

W dniach 17-30 września br. w Galerii AD Media & Events w Belfaście na wystawie zbiorowej *Kobieta na przestrzeni wieków* w ramach Polish Night Culture, studentka Instytutu Sztuk Wizualnych Katarzyna Smugarzewska zaprezentowała serię fotografii.

Prace tworzą cykl odnoszący się do polskich przysłów, które są już zapomniane i nieużywane. Przedstawienie kobiet na fotografiach w tym odniesieniu jest dosłowne, przez co są ukazane w negatywnym świetle w prześmiewczy, ironiczny sposób. Tekst z obrazem stanowi komentarz wyjaśniający znaczenie danej fotografii. Powiedzenia sugerują, że kobieta to ta, która jest *niewądra, naiwna, słaba, nie podążająca za duchem czasu*. Prace wraz z tytułami stanowią grę słowną będącą prowokacją dla widza do rozważań o stereotypowym postrzeganiu kobiety. Czy powielamy stereotyp blondynki, kobiety jako kury domowej, czy tej, która nie potrafi myśleć abstrakcyjnie, i która nigdy nie dorówna mężczyźnie?

NA FOTOGRAFII OD LEWEJ:
KATARZYNA SMUGARZEWSKA, AGNIESZKA
KORDYS, ANDREA DYMIUS

Cykl prac powstał w ramach dyplomu licencjackiego, którego promotorem była dr Helena Kardasz.

Kolejną wypowiedzią w ramach wystawy była realizacja Agnieszki Kordys, artystki i reżyserki teatralnej, mieszkającej w Irlandii Północnej. Na przygotowanej przez nią planszach, przedstawiła role społeczne kobiet od starożytności do czasów współczesnych.

Część wystawy opracowana przez AD Media & Events ukazała znane z mediów kobiety pochodzenia polskiego, które nie zawsze kojarzone są z naszym krajem.

Wystawa była zdedykowana lokalnej społeczności oraz Polonii mieszkającej w Irlandii Północnej. Dzięki prezentacji oglądający mieli okazję poznać społeczną rolę kobiet na przestrzeni wieków, rozpoznać znane na świecie Polki oraz zaznajomić się z zapomnianymi polskimi przysłowiami, będącymi inspiracją wystawy fotografii.

LOVE/HATE WG DUETU JAŚ I MAŁGOSIA

12 października br. gościliśmy w Galerii PWW grupę artystyczną Jaś i Małgosia. Artyści zaprezentowali wystawę LOVE/HATE. Duet powstał w roku 2016 na poznańskim Uniwersytecie Artystycznym. Tworzą go **Małgosia Mycek** i **Jan Baszak**. Wystawa była drugim indywidualnym pokazem grupy. Tytuł odnosi się do *boleśnie złamanego serca, straconej miłości i brutalnej samotności*. W pracach Jasia i Małgosi znajdujemy wiele odniesień, cytatów i estetyki ze świata show biznesu, kultury oraz prasy masowej i mainstreamowej. Wszystko to traktują z charakterystyczną dla siebie ironią. Na wernisażu odbyła się również premiera drugiego wydania zina „FIT czy KIT” oraz piosenki opowiadającej historię złamanego serca.

FOT. 1 JAŚ I MAŁGOSIA, PROJEKCJA VIDEO ART, FOT. JAREK JESCHKE
FOT. 2 JAŚ I MAŁGOSIA, ZIN FIT CZY KIT, FOT. JAREK JESCHKE
FOT. 3 AUTORZY WYSTAWY NA „ŚCIANCE”, FOT. JAREK JESCHKE

„Wielkie umysły mają cele, inni mają życzenia”
WASHINGTON IRVING

Chóralne Koło Naukowe Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego działa pod czujnym okiem Pani dr hab. Iwony Wiśniewskiej-Salamon prof. UZ. Motywowani licznymi sukcesami chórzyci chcą się jeszcze wyżej i udowodnić, że niemożliwe staje się możliwe, dlatego nie odpuszczamy, a po każdym sukcesie wyznaczamy sobie nowe cele.

Tak też się stało, gdy na horyzoncie pojawił się pomysł zorganizowania warsztatów chóralnych w ramach wymiany Erasmus+ - *Trzy strony Muzyki*. I edycja odbyła się w listopadzie 2016 r. w Szczecinie, podczas której nawiązaliśmy nowe artystyczne znajomości i mogliśmy pracować z dyrygentami z dwóch różnych stron świata.

W ramach zacieśniania przyjaźni, kolejne spotkanie odbyło się w dniach od 6 do 13 lipca 2017 r. w północno-wschodniej części Hiszpanii z Chórem ArtGentum Vocal Ensemble z Barcelony oraz Chórem Vox Populi z Islandii. Tam mogliśmy poznać sposoby pracy innych chórów oraz pracować pod ręką znakomitych dyrygentów, takich jak: Paweł Osuchowski, Aleksandra Janus, dr Lucia Beresova, Hilmar Orn Agnarsson, dr hab. Iwona Wiśniewska-Salamon i dr hab. Jerzy Rachubiński. Mimo przeszkód finansowych (ta wymiana nie była finansowana przez Erasmus), udało nam się uczestniczyć w warsztatach, dzięki wsparciu Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. inż. Tadeusza Kuczyńskiego. Mieliśmy niepowtarzalną okazję zapoznać się z kulturą Katalończyków oraz repertuarem wokalnym, nad którym pracują na co dzień. Zwiedzieliśmy przepiękne dzielnice Barcelony, od zachwycającego i malowniczego targu La Boqueria bogatego w egzotyczne owoce, ryby i tamtejsze przysmaki, po stadion Camp Nou.

Jednak to nie wszystko! Członkowie naszego koła naukowego mieli niepowtarzalną szansę zaprezentować się przed lokalną publicznością w Kościele Najświętszej Maryi Panny i Św. Mikołaja w Caelli, Opactwie Matki Bożej w Montserrat oraz Bazylice Sagrada Familia w Barcelonie (zaprojektowanej przez Antoniego Gaudiego). Przeżycie było ekscytujące, bo każdy z nas marzył o wystąpieniu w tym historycznym miejscu (a nie każdy ma taką szansę). Gromkie brawa, tzy widowni i szybko bijące serce, to coś, z czym spotykamy się bardzo często i daje nam sporo satys-

1. CZŁONKOWIE CHÓRALNEGO KOŁA NAUKOWEGO POD BATUTĄ DR HAB. IWONY WIŚNIEWSKIEJ-SALAMON PODCZAS KONCERTU W BAZYLICE SAGRADA FAMILIA.
2. SAGRADA FAMILIA (OD LEWEJ RZĄD I: KLAUDIA WOŹNIAK, MAŁGORZATA MARKIEWICZ, JOLANTA KOŁOSZYC, EWELINA MARIA WAŁCERZ, DARIA KLUKS, KORNELA SZCZEPAŃSKA; RZĄD II: MAREK CEBULA, ROBERT WAWRZYŃSKI, HUBERT WALKOWSKI, PIOTR WATRAS) Z DR HAB. IWONĄ WIŚNIEWSKĄ-SALAMON, DR LUCJĄ BERESOVĄ (KATALONIA/HISZPANIA) ORAZ ALEKSANDRĄ JANUS (WEJHEROWO) PO KONCERCIE W BAZYLICE SAGRADA FAMILIA
FOT. OD AUTORKI

fakcji. Ale kiedy wiemy, że to koniec naszej przygody to...

Powroty do domu bywają trudne, zwłaszcza, gdy trzeba zegnąć się z tak pięknym miejscem i wspaniałymi ludźmi. Po siedmiu dniach pobytu i na nas przyszła pora. Anna Jantar śpiewała „Nic nie może wiecznie trwać”... - w naszych sercach i umysłach te doświadczenia pozostaną niezapomniane.

Spełnianie marzeń, osiąganie celów, przepiękna muzyka i smak przygody to to, do czego dążą członkowie Chóralnego Koła Naukowego. Ciężko pracujemy na to, co mamy i nie poddajemy się stresowi, tremie i pomimo braku czasu, intensywnie ćwiczymy, bo chcemy więcej i więcej. Życie to wielka przygoda, a my robimy wszystko, aby nasza była rozśpiewana i trwała jak najdłużej.

Ewelina Maria Walcerz

Pani dr Lidii Głuchowskiej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu straty Mamy

składają:

Dyrekcja, koleżanki i koledzy z Instytutu Sztuk Wizualnych UZ

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

XIV SYMPOZJUM PSMB

W dniach 7-9 września br. w miejscowości Złoty Potok koło Częstochowy odbyło się XIV Sympozjum Naukowe Polskiego Stowarzyszenia Mykologów Budownictwa, pod nazwą *Ochrona obiektów budowlanych przed wilgocią, korozją biologiczną i ogniem*. Na Sympozjum z referatami wystąpili także pracownicy Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ: dr hab. **Marlena Piontek**, prof. UZ, mgr inż. **Hanna Lechów**, dr **Katarzyna Łuszczyńska**, prezentując dwa wspólne referaty:

— *Grzyby domowe w obiektach budowlanych*;

— *Nalot biologiczny na elewacji kościoła Świętego Franciszka z Asyżu w Zielonej Górze*.

W materiałach konferencyjnych znalazło się również opracowanie dr. **Marka Dankowskiego** pt. *Budynki nieużytkowane a rozwój grzybów domowych*.

Należy również zaznaczyć, że w bieżącym roku Polskie Stowarzyszenie Mykologów Budownictwa z siedzibą we Wrocławiu obchodzi swoje 45-lecie.

Marek Dankowski

63. KONFERENCJA KRYNICKA

Jak co roku, jednym z najważniejszych wydarzeń w życiu naukowym branży budowlanej jest Konferencja Naukowa Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk oraz Komitetu Nauki PZITB, która tradycyjnie odbywa się we wrześniu w Krynicy Zdroju. Tegoroczna, już 63. Konferencja Naukowa, zwana Krynicką, odbyła się w dniach 17-22 września br. Honor bezpośredniego organizatora Konferencji przypadł w tym roku Instytutowi Techniki Budowlanej. Patronat Honorowy nad Konferencją objęli: Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i Polska Izba Inżynierów Budownictwa. Komitetowi Naukowemu przewodniczył prof. dr hab. inż. **Kazimierz Furtak** z Politechniki Krakowskiej.

Konferencja Krynicka tradycyjnie składa się z dwóch części: problemowej i ogólnej. Tematyką wiodącą części problemowej są innowacyjne wyzwania techniki budowlanej omawiane w sześciu blokach problemowych, takich jak: obiekt budowlany - aspekty środowiskowe i społeczne, budynki i energia, konstrukcje budowlane, przegrody budowlane, inżynieria materiałów budowlanych oraz inżynieria przedsięwzięć budowlanych. W części problemowej przedstawiono 32 referaty.

Pozwolę sobie w tym miejscu załączyć tezy zawarte w słowie wstępnym Or-

ganizatorów: *Konferencja jest corocznym wydarzeniem o szczególnym znaczeniu i prestiżu, które łączy środowisko naukowe i akademickie ze światem praktyki inżynierskiej i przedsiębiorstw. Czołowi przedstawiciele obydwu gremiów wspólnie działają na rzecz rozwoju sektora budownictwa. W trakcie Konferencji podejmowane są najważniejsze tematy związane z wyzwaniami w projektowaniu, wznoszeniu oraz eksploatacji obiektów budowlanych.*

Jak co roku w Konferencji Krynickiej wzięli widoczny i znaczący udział pracownicy naukowcy Instytutu Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego, prezentując referaty, które niżej uszeregowano w kolejności wygłoszenia:

1. **Beata Nowogońska** *Metoda przewidywania stanu technicznego budynku mieszkalnego*;
2. **Maria Mrówczyńska** *Budowa numerycznego modelu terenu na potrzeby planowania przedsięwzięć budowlanych*;
3. **Jakub Marcinowski**, **Sebastian Kołodziej** *Badania doświadczalne stateczności mały wyniosłych stalowych powłok sferycznych obciążonych ciśnieniem*;
4. **Jacek Korentz** *Ścieżki równowagi statecznej belek żelbetonowych wzmacnianych taśmami z włókien węglowych*;
5. **Janusz Szelka**, **Z. Wrona** *Wykorzystanie inteligentnych baz danych w budownictwie mostowym*;
6. **Janusz Szelka** *Pokonywanie przeszkód wodnych według standardów NATO*.

Należy w tym miejscu mocno podkreślić, że referat dr inż. **Beaty Nowogońskiej** wygłoszony w trakcie sesji Inżynieria Przedsięwzięć Budowlanych, w podsumowaniu został oceniony przez prof. dr hab. inż. **Olegę Kaplińskiego** z Politechniki Poznańskiej najwyżej spośród 12 prezentowanych referatów. Wyróżniał się pod względem poruszanej problematyki naukowej, zastosowanej metodologii badań oraz aplikacyjności.

Na Konferencji Krynickiej był również obecny prof. **Tadeusz Biliński** z Instytutu Budownictwa UZ. Profesor wziął udział w posiedzeniu Komitetu Naukowego IX Konferencji Naukowo-Technicznej „Renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych”, która odbędzie się w marcu 2018 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Stałymi punktami w programie Konferencji są zebrania robocze Komitetu Nauki PZITB, Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Sekcji Konstrukcji Metalowych i Sekcji Konstrukcji Betonowych KILiW PAN.

Marek Dankowski

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Inauguracja roku akademickiego 2017/2018
na Wydziale Ekonomii i Zarządzania

Zgodnie z tradycją, 5 października 2017 r., odbyła się na Wydziale Ekonomii i Zarządzania uroczysta inauguracja roku akademickiego 2017/2018.

Przybyłych na Inaugurację wielu gości uroczystie powitał Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania Pan Profesor Piotr Kutyk, który szczególnie podziękował za obecność poprzedniej Pani Dziekan - Profesor Janinie Stankiewicz. Władze Uniwersytetu reprezentowała prof. Magdalena Graczyk, Prorektor ds. Jakości Kształcenia, a Wydziału: prof. Piotr Kutyk - Dziekan Wydziału, prof. Sebastian Saniuk, Prodziekan ds. Nauki, dr Paweł Szudra, Prodziekan ds. Jakości Kształcenia, dr Leszek Kaźmierczak-Piwko, Prodziekan ds. Studenckich oraz mgr Anna Greinert, Kierownik Dziekanatu. Jak corocznie uroczystość rozpoczęcia nowego roku akademickiego na naszym Wydziale uświetnił Gaudeamus i hymn państwowy w wykonaniu chóru uniwersyteckiego. Dziekan Wydziału w swoim wystąpieniu podkreślił, że dzień uroczystej inauguracji wydziałowej roku akademickiego - to zawsze dzień wyjątkowy, to początek nowego etapu dla całej akademickiej społeczności. Na kilka lat nasza Uczelnia, nasz Wydział stanie się Waszym drugim domem - powiedziało do studentów, przytoczył też słowa Beniamina Brittena: *Z nauką jest jak z wiosłowaniem pod prąd. Skoro tylko zaprzestaniesz pracy zaraz spycha cię do tyłu.* Następnie głos zabrała Pani Profesor Magdalena Graczyk, która powitała nowych studentów naszego Wydziału mówiąc, że wybór Uniwersytetu Zielonogórskiego to dobry wybór i przytoczyła opinie naszych absolwentów, którzy mile wspominają czas studiowania i gdyby ponownie decydowali się na wybór uczelni, byłby to znowu Uniwersytet Zielonogórski. Pani Rektor odwołała się do ubiegłorocznej 15. inauguracji roku akademickiego naszej Uczelni, zaznaczyła jednak, że dla zielonogórskiego środowiska akademickiego to już 53. inauguracja roku. Uniwersytet Zielonogórski powstał na bazie mocnych fundamentów - Politechniki Zielonogórskiej oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej, przypominała Pani Rektor.

Wyrazem dynamicznego rozwoju naszej Uczelni jest zwiększenie liczby kierunków kształcenia, jak również uzyskanych uprawnień - 16 lat temu mieliśmy 23 kierunki kształcenia, 7 uprawnień do nadawania stopnia doktora oraz 2 prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Dzisiaj kształcimy na 63 kierunkach, mamy 19 uprawnień do nadawania stopnia doktora i 7 uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Prowadzimy kształcenie na trzech stopniach: I - studia licencjackie i inżynierskie, II - studia magisterskie, III - studia doktoranckie. Mimo młodego wieku nasz Uniwersytet odnosi liczne sukcesy. Na trwale wpisaliśmy się na mapie polskich uniwersytetów, spełniliśmy wszystkie wymogi pozwalające na utrzymanie statusu uniwersytetu klasycznego. Szczególną dumą napawają nas absolwenci doskonale odnajdujący się na rynku pracy - w biznesie, administracji, jako dowód można wskazać obecne władze Wydziału

OD GÓRY:
ROZPOCZĘCIE UROCZYSTEJ INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO 2017/2018
NA WYDZIALE EKONOMII I ZARZĄDZANIA.
WYKŁAD INAUGURACYJNY PROF. DR. HAB. TADEUSZA BORYŚA
DZIEKAN WYDZIAŁU EKONOMII I ZARZĄDZANIA DR. HAB. INŻ. PIOTR KUTYK, PROF. UZ
OTWIERA ROK AKADEMICKI 2017/2018
FOT.: MACIEJ KOZARYN I JANUSZ ŚNIHUR

- wszyscy to absolwenci naszej Uczelni, zwróciła uwagę Pani Rektor. Odnosząc się do studentów pierwszego roku zwróciła uwagę, że czas studiowania to czas dużych wyzwań i możliwości. Życzyła studentom sukcesów, wytyczania i realizacji nowych celów, miłego studiowania, a kadrze akademickiej wielu sukcesów i satysfakcji. Następnie głos zabrał Profesor Sebastian Saniuk, który przedstawił strukturę organizacyjną Wydziału. Aktualnie na naszym Wydziale jest zatrudnionych 26 profesorów, w tym 14 profesorów tytularnych, 50 adiunktów i wykładowców ze stopniem naukowym doktora, 19 asystentów oraz 5 lektorów języków obcych. Na uwagę zasługuje znaczący wzrost dorobku naukowego kadry naszego Wydziału wyrażony w liczbie wysoko punktowanych publikacji, także w najlepszych światowych bazach naukowych np. bazie *Web of science*, na którą to wpisano w tym roku nasz Management. Znacznym sukcesem jest uzyskanie uprawnień do nadania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Kończąc swoje wystąpienie zwrócił się do studentów życząc im, aby kierunek, który wybrali okazał się trafnym wyborem. Jako kolejny głos zabrał dr Paweł Szudra - przybliżając ofertę dydaktyczną Wydziału, mówił o 4 kierunkach kształcenia - *zarządzaniu, ekonomii,*

bezpieczeństwie narodowym i logistyce. Zwrócił również uwagę, że Wydział posiada ofertę przedmiotów w języku obcym dla przyjeżdżających w ramach programu Erasmus/Erasmus+ oraz ofertę studiów podyplomowych. Następnie głos zabrał dr Leszek Kaźmierczak-Piwko, który przedstawił zgromadzonym wyniki tegorocznej rekrutacji. Obecnie na Wydziale studiuje ponad 2000 osób. Znaczną część, bo blisko 600 osób, stanowią studenci I roku studiów. W dalszej części ceremonii studenci pierwszego roku złożyli ślubowanie, które poprowadził prodziekan ds. Studenckich. Podczas inauguracji nowego roku akademickiego głos zabrał również Dariusz Lesicki - Wiceprezydent miasta Zielona Góra, Lilia Smoła przedstawicielka Biura Karier oraz inni goście.

Następnie odbył się wykład inauguracyjny Profesora Tadeusza Borysa pt. *O społeczeństwie rosnącego ryzyka*, który żywo zainteresował zgromadzonych na uroczystości. Profesor wskazał, że również w ekonomii powinno być

współdziałanie serca i rozumu, aby właściwie działać, ponieważ *homo sapiens* wypiera *homo empaticus*, co powoduje, że niszczyliśmy społeczeństwo np. poprzez wprowadzanie w procesach produkcji żywności, i nie tylko, szkodliwych związków dla organizmu. Jako przykłady Pan Profesor przedstawił tablicę szkodliwych ulepszczy oraz przykłady szkodliwości nowoczesnych technologii np. w procesie komunikacji - promieniowanie elektromagnetyczne w telefonii komórkowej. Jest to wszystko wynikiem ekonomicznego podejścia rynku, a nie empatii. Stawia to, cytując, „na głowie” współczesny rynek oraz sposób myślenia.

Po ciekawym wykładzie Dziekan ogłosił zakończenie uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego 2017/2018 na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. Na zakończenie chór uniwersytecki odśpiewał *Gaude mater*.

Ceremonię prowadził mgr Wiesław Wasilewski.

Janusz Śnihur

„W momencie śmierci bliskiego uderza człowieka świadomość niczym nie dającej się zapłnić pustki”
Józef Tischner

Panu dr. hab. inż. Sebastianowi Saniukowi, prof. UZ

Prodziekanowi ds. Nauki

wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci Taty

składają

Dziekan, Prodziekani oraz koleżanki i koledzy z Wydziału Ekonomii i Zarządzania

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Wino w literaturze i kulturze

W dniach 12-13 października br. w Zielonej Górze odbyła się ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja naukowa *Wino w literaturze i kulturze*, którą zorganizowali doktoranci z Zakładu Teorii Literatury i Krytyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry „Winnica”. Spotkanie otworzyli prorektor ds. studenckich, prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, dr hab. Marzanna Użdżicka, prof. UZ oraz kierowniczka Zakładu Teorii Literatury i Krytyki Literackiej, prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak.

Jako pierwszy wystąpił Krzysztof Fedorowicz - teoretyk i praktyk sztuki winiarskiej, a zarazem autor powieści *Grünberg*, poświęconej zielonogórskiemu winu. Swoją wiedzę na temat uprawy wina i tradycji literackich osnutych wokół winnego motywu zaprezentował w referacie zatytułowanym *Literatura i historia jako źródło odrodzenia zielonogórskiego winiarstwa*. Następny referat (*Azjatyckie korzenie i składniki kultu Dionizosa*) wygłosiła dr Dorota Angutek - jej wieloletnie badania z zakresu socjologii i kul-

FOT. Z WYDZIAŁU

tury zaowocowały nowatorskimi ustaleniami dotyczącymi azjatyckich korzeni i składników kultu Dionizosa. Zdaniem badaczki, warto w tym kontekście rozważyć wpływy mitologii pochodzącej z rejonów Azji Mniejszej na kulturę hellenistyczną. Kolejną prelegentką, Martyna Werra z Uniwersytetu Gdańskiego, zapoznała słuchaczy z cechami charakterystycznymi mitu Dionizosa, kładąc akcent na towarzyszące mu ekstazę i okrucieństwo (*Ekstaza i okrucieństwo. Cechy charakterystyczne mitu Dionizosa*). Autor kolejnego referatu, Wiesław Setlak z Uniwersytetu Rzeszowskiego, w odczycie pt. *Wino - konstytutywny składnik kultury religijnej w obszarze chrześcijaństwa*, analizował obecność motywu wina w kulturze chrześcijańskiej. Dwa kolejne referaty dotyczyły obecności winna i winnic w epoce baroku. Dr Krystyna Krawiec-Złotkowska (Akademia Pomorska w Słupsku) omówiła literaturę barokową i obecny w niej motyw tłoczni (*Motyw tłoczni w religijnej poezji polskiego baroku*). Również Jarosław Bedyniak (Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk) w odczycie pt. *Wino-koń i woda. Sarmackich poetów koncepcje inspiracji poetyckiej* odniósł się do twórczości poetów barokowych, m.in. Wacława Potockiego.

Po przerwie obiadowej uczestnicy konferencji wysłuchali trzech referatów. Pierwszy, wygłoszony przez doktorantkę Uniwersytetu Gdańskiego, Alicję Gunther dotyczył motywu wina w polskich kołędach, drugi, autorstwa Angeliki Krawiec (Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu) był połączony z pokazem zdjęć ukazujących malarskie i rzeźbiarskie przedstawienia Traubenmadonny, charakterystycznej dla kultury winiarskiej nad Mozela w Niemczech. Ostatni referat wygłosiła Aleksandra Tomicka z Uniwersytetu Zielonogórskiego, prezentując wystąpienie pt. *Motyw „starego wina” w oświeceniowej „Śpiewce” Jakuba Jasińskiego*.

Na zakończenie dnia uczestnicy konferencji wybrali się na spacer z przewodnikiem (w tej roli niezastąpiony: Grzegorz Biszczyński) po Zielonej Górze szlakiem motywów winiarskich, a wieczorem spotkali się na poczęstunku z lampką wina w Tkalni Kreatywności.

Drugi dzień konferencji miał charakter „regionalny”. Obrady otworzył referat dr Marty Bąkiewicz (Collegium Polonicum w Stubicach) pt. *Vinum vita est. Krajobraz kulturowy z winem w tle*. Następnie wystąpiła dr Kamila Gieba z Uniwersytetu Zielonogórskiego odczytując motywy wina w literaturze lubuskiej w perspektywie polityki miejsca (*Tradycje winiarskie w literaturze lubuskiej w kontekście regionalnej polityki miejsca*). Część strictly polonistyczną zamknęła Katarzyna Meller (Uniwersytet Zielonogórski)

i jej referat: *Motyw wina we współczesnej literaturze lubuskiej*. Po krótkiej przerwie kawowej referaty zaprezentowali pracownicy Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Dr Arkadiusz Cincio omówił muzealne ekspozycje w referacie *Zielonogórskie muzealnictwo winiarskie w latach 1922-2017*, dr Izabela Korniluk przedstawiła wystąpienie pt. *Winiarskie akcenty na zielonogórskim papierowym pieniądzu zastępczym, jako źródło badań dziejów miasta*, dr Grzegorz Biszczyński z Towarzystwa Miłośników Zielonej Góry „WINNICA” zaprezentował i omówił karty pocztowe w referacie *Winiarskie akcenty zielonogórskich kart pocztowych*. Na zakończenie konferencji wystąpił Grzegorz Wanatko, przedstawiając rozważania na temat przemian krajobrazu kulturowego i dziedzictwa materialnego Zielonej Góry (*winiarni Briegera do cerkwi greckokatolickiej*).

Konferencja - pierwsza dotycząca wina na Uniwersytecie Zielonogórskim - ukazała wino jako jeden z podstawowych symboli naszego miasta, ważny i często nieodłączny element kultury towarzyszący zarówno okolicznym twórcom, jak i wielu autorom i historykom na przestrzeni wieków. Wino, winnice, winorośl ściśle się wiążą ze specyfiką i historią miasta, niebezpiecznie nazywanego dzisiaj Winnym Grodem. Wielowiekowa tradycja winiarska wielorako oddziałuje na lokalną kulturę i stanowi dziś ważny czynnik promocji miasta, element jego strategii turystycznej, który - ze względu na odradzające się tradycje winiarskie - coraz silniej dochodzi do głosu. Efekty naukowe konferencji nie ograniczają się jednak tylko do przestrzeni regionalnej: zróżnicowanie tematyczne referatów udowodniło, że literacki motyw wina i winnic można analizować wieloaspektowo i z zastosowaniem rozmaitych metod badawczych.

Klaudiusz Mirek

Panu dr. Pawłowi Walczakowi
wyraży szczerego współczucia z powodu śmierci MATKI
składają:
Dyrekcja, koleżanki i koledzy oraz przyjaciele
z Instytutu Filozofii UZ

INSTYTUT NEOFILOLOGII ZAKŁAD FILOLOGII ROMAŃSKIEJ

Goście z Belgii

W dniach 16-20 października br. Zakład Filologii Romańskiej UZ gościł trzyosobową grupę wykładowców z Haute École Francisco Ferrer w Brukseli: Marie-Claire Hoebanx, Cécile Demaret i Marc Hamelrijckx.

Belgijscy goście przebywali w naszej Uczelni z pierwszą wizytą roboczą w ramach realizacji polsko-belgijskiego projektu naukowo-dydaktycznego wpisanego w **PROGRAM WYKONAWCZY na lata 2017-2019** do umowy o współpracy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii, Rządem Regionu Walonii i Komisją Wspólnotową Francuską Regionu Stołecznego Brukseli.

O projekcie:

Projekt zakłada pracę badawczo-koncepcyjną w zakresie nauczania/uczenia się języka francuskiego jako obcego, a zwłaszcza rozwijanie jego interkulturowego wymiaru dzięki analizie polsko-belgijskich relacji na różnych poziomach życia społecznego w celu stworzenia nowoczesnego interaktywnego podręcznika języka francuskiego turystyki oraz interkulturowego przewodnika polsko-belgijskiego.

Głównym zadaniem projektu jest poszerzenie przestrzeni frankofonii, promocja kultury polskiej w Belgii i belgijskiej w Polsce, a także stworzenie nowatorskich materiałów dydaktycznych w zakresie francuskiego języka specjalistycznego. Ważnym celem tej współpracy jest jak najlepsze przygotowanie studentów polskich do funkcjonowania na frankońskim rynku pracy.

O przebiegu wizyty:

Pracowaliśmy w kilkuosobowym polsko-belgijskim zespole projektowym w dwóch 3-godzinnych sesjach: przedpołudniowej i popołudniowej przez 4 dni pobytu naszych gości.

Rozpoczęliśmy tworzenie podręcznika francuskiego języka specjalistycznego z zastosowaniem metody symulacji globalnej, zdefiniowaliśmy jego strukturę i liczbę działów oraz ich zawartość tematyczną (językową i kulturową). W celu ułatwienia dalszej pracy „na dystans” nad podręcznikiem, dokonaliśmy podziału zadań między naszymi dwoma zespołami na najbliższy rok, wyznaczając nieprzekraczalne terminy.

Belgijscy goście spotkali się również z Dziekanem WH, prof. Sławomirem Kuflem oraz studentami filologii francuskiej. Na spotkaniu z władzami Wydziału przedstawiliśmy główne założenia projektu oraz wymieniliśmy uwagi na temat specyfiki kształcenia w obu naszych uczelniach. Rozważaliśmy również możliwość zainstalowania platformy informatycznej w celu ułatwienia naszej współpracy „na dystans” w realizacji projektu.

W czasie spotkania ze studentami belgijscy koledzy przedstawili ciekawy specyficzny aspekt kulturowy Belgii, a mianowicie historię i teraźniejszość komiksu belgijskiego oraz mówili o możliwościach studiowania w ramach programu Erasmus w Wyższej Szkole Francisco Ferrer w Brukseli.

Wizyta zespołu z Brukseli była krótka, ale bardzo owocna i przebiegała we wspaniałej, przyjacielskiej i pracowitej atmosferze.

Elżbieta Jastrzębska

1

2

3

4

1. MARIE-CLAIRE HOEBANX I CÉCILE DEMARET ZASTANAWIAJĄ SIĘ NAD JAK NAJPRECYZYJNIEJ SZFORMUŁOWANIEM WAŻNEGO ZAGADNIENIA
2. CZĘŚĆ ZESPOŁU PROJEKTOWEGO W CZASIE KRÓTKIEJ PRZERWY W PRACY: WITOLD KĘDZIÓRA, CÉCILE DEMARET, WITOLD KOWALSKI, MARC MARC HAMELRIJCKX, ELŻBIETA JASTRZĘBSKA
3. SPOTKANIE Z DZIEKANEM WYDZIAŁU HUMANISTYCZNEGO, PROF. SŁAWOMIREM KUFLEM (NA ZDJĘCIU, OD LEWEJ): MARIE-CLAIRE HOEBANX – KOORDYNATOR PROJEKTU ZE STRONY BELGIJSKIEJ, CÉCILE DEMARET, MARC HAMELRIJCKX, DZIEKAN WH ORAZ ELŻBIETA JASTRZĘBSKA, KOORDYNATOR PROJEKTU ZE STRONY UZ.
4. WYKŁAD CÉCILE DEMARET I MARCA HAMELRIJCKXA NA TEMAT KOMIKSU BELGIJSKIEGO

FOT. OD AUTORKI

WYDZIAŁ INFORMATYKI, ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI

Nowe medale dla WIEA

Z okazji 50-lecia Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, Dziekan prof. M. Mrugalski odebrał z rąk Prezesa SEP Piotra Szymczaka medal im. prof. Mieczysława Pożaryskiego. Medal przyznawany jest osobom szczególnie zasłużonym, w uznaniu ich wybitnej i twórczej pracy w dziedzinie elektryki (na polu naukowym, technicznym, pedagogicznym oraz zawodowym i społecznym).

W liście gratulacyjnym możemy przeczytać:

„Szanowny Panie Dziekanie, Szanowni Państwo!

W imieniu władz Stowarzyszenia Elektryków Polskich i własnym przekazuję najserdeczniejsze gratulacje z okazji obchodów Jubileuszu 50-lecia Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Wydział IEiA jest szczególnie bliski Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, gdyż absolwenci i studenci tego Wydziału od lat zasilają szeregi naszego Stowarzyszenia, a SEP z uznaniem i satysfakcją obserwuje dynamiczny rozwój Uczelni, a szczególnie kierowanego przez Pana Dziekana Wydziału.

W imieniu władz Stowarzyszenia Elektryków Polskich przekazuję serdeczne słowa uznania i gratulacje z okazji dotychczasowych osiągnięć, a także życzą dalszego rozwoju Wydziałowi oraz wielu zdolnych Studentów, jak również kolejnych pięknych Jubileusz!

Z wyrazami szacunku
Prezes SEP Piotr Szymczak”

Wyróżnienie spotkało również przewodniczącego koła SEP UZ, prof. Roberta Smoleńskiego. Prezes ZG SEP przy okazji pobytu w Zielonej Gorze osobiście wręczył przewodniczącemu medal im. Michała Doliwo-Dobrowolskiego. Ten medal jest wśród elektryków obiektem szczególnego pożądanego z powodu osoby patrona - twórcy i pioniera układu trójfazowego, wynalazcy generatora trójfazowego i trójfazowego silnika klatkowego - jego pomysł na przesył energii elektrycznej stosowany jest do dzisiaj na całym świecie.

OD GÓRY:
W ŚRODKU PROF. ROBERT SMOLEŃSKI [FOT. N. JĄGOWSKI]
MEDAL IM. MICHAŁA DOLIWO-DOBROWOLSKIEGO

W uzasadnieniu nadania medalu przewodniczącemu koła SEP UZ przywołano najważniejsze wydarzenia organizowane przez SEP UZ:

2002 r. - UZ był gospodarzem XXXI Walnego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Zielona Góra gościła ponad 100 najważniejszych osób z branży elektrycznej. Premierę miała wystawa poświęcona działalności Michała Doliwo-Dobrowolskiego. Twórcą wystawy był obecny prezes ZG SEP dr inż. Piotr Szymczak.

2010 r. - Organizacja zawodów centralnych EUROELEKTRA. Jest to Olimpiada z wiedzy elektrycznej i elektronicznej. Laureaci i finaliści olimpiady przyjmowani są chętnie na wyższe uczelnie. Zabiegają o nich również zakłady pracy branży elektrycznej i elektronicznej. Zawody odbyły się na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego.

2011 r. - WEIT UZ był organizatorem Ogólnopolskich Dni Młodego Elektryka. Od tego roku studenci Koła Naukowego SEP UZ regularnie uczestniczą w kolejnych spotkaniach studentów wydziałów elektrycznych wszystkich uczelni technicznych. Sponsorami wyjazdów studentów są koło SEP UZ i dziekan Wydziału.

Dzięki inicjatywie członków koła SEP UZ w tym samym roku reaktywowano działalność radiostacji uniwersyteckiej SP3PGX. Jest to znak wywoławczy używany w naszym

OD LEWEJ STRONY: PREZES SEP PIOTR SZYMCHAK, DZIEKAN WIEA MARCIN MRUGALSKI,
PREZES ZIELONOGÓRSKIEGO ODDZIAŁU SEP BOGDAN MATYSIK [FOT. N. JĄGOWSKI]

MEDAL IM. PROF. MIECZYŚLAWA POŻARYSKIEGO.

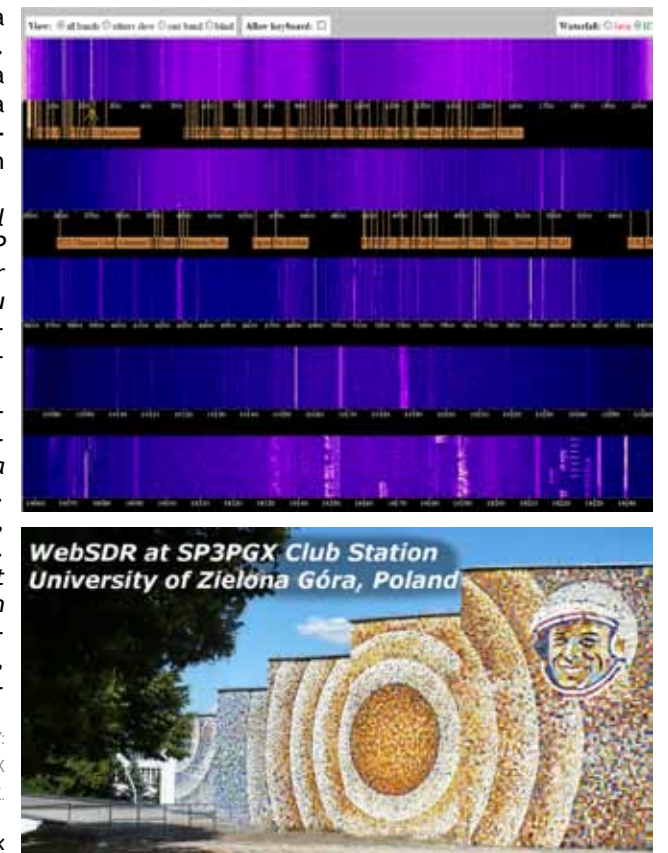
środowisku akademickim w latach 70. XX w. Radiostacja posiada antenę krótkofalarską podłączoną do internetu. [http://websdr.sp3pgx.uz.zgora.pl:8901/]. W 2011 r. była to jedyna w Polsce i nieliczna w tej części Europy antena pracująca w internecie. W chwili obecnej instalacje radiostacji UZ obsługują największą ilość pasm amatorskich wśród polskich anten.

Mieczysław Pożaryski (1875-1945) - współzałożyciel Stowarzyszenia Elektryków Polskich, pierwszy prezes SEP (1919-1928), członek honorowy SEP (od 1925). Profesor Politechniki Warszawskiej, wieloletni dziekan Wydziału Elektrycznego na PW. Autor wielu książek i artykułów fachowych. Wieloletni redaktor naczelny „Przeglądu Elektrotechnicznego” i „Wiadomości Elektrotechnicznych”.

Michał Doliwo-Dobrowolski (1862-1919) - pionier systemu trójfazowego prądu przemiennego, umożliwiającego przesyłanie energii elektrycznej o wysokim napięciu na dużą odległość przy wysokiej sprawności energetycznej. Autor wielu wynalazków dotyczących prądu trójfazowego, m.in. silnika klatkowego i transformatora trójfazowego. Polak urodzony w Rosji, studiujący w Rydze i Darmstadt odnoszący sukcesy zawodowe i uznawany w wielu krajach Europy i na świecie, uhonorowany tytułem doktora honoris causa Politechniki w Darmstadt, który swoje zdolności, pasje badawcze i talenty organizacyjne poświęcił elektrotechnice.

OD GÓRY:
EKRAŃ PROGRAMU WEBSDR OBSŁUGUJĄCEGO SP3PGX
PROJEKT QSL SP3PGX.

opracował Sławomir Piontek

XII Seminarium Dydaktyczne Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki

W dniach 25 i 26 września 2017 r. w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Uniwersytetu Zielonogórskiego w Lubiatowie nad Jeziorem Ślawskim, odbyło się XII Seminarium Dydaktyczne Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki. Celem seminarium jest prezentacja oraz dyskusja

rozwoju Instytutu w obszarze dydaktyki, działalności naukowo-badawczej i działalności organizacyjnej.

Tegoroczne seminarium było drugim po restrukturyzacji wydziału, która polegała na połączeniu Instytutu Metrologii i Elektroniki z Instytutem Informatyki i Elektroniki i utworzeniu z dniem 1 września 2015 r. Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki. Z tego względu seminarium miało również charakter podsumowujący dwuletni okres działalności Instytutu w nowej strukturze organizacyjnej.

FOT. Z WYDZIAŁU

W obszarze działalności dydaktycznej omówiono i przedyskutowano stan aktualny i kierunki rozwoju wybranych laboratoriów dydaktycznych, w których prowadzone są zajęcia na kierunkach automatyka i robotyka oraz informatyka. Z myślą o rozszerzeniu oferty dydaktycznej instytutu przyjęto m.in. koncepcję utworzenia dydaktyczno-badawczego Laboratorium Systemów GNSS (Global Network Navigation System) i Internetu Rzeczy. W zakresie dydaktyki prodziekan ds. rozwoju - dr inż. Michał Doligalski omówił również realizowane przez WIEA programy edukacyjne: Program podnoszenia kompetencji stu-

dentów kierunku informatyka Uniwersytetu Zielonogórskiego. *Modernizacja kształcenia zawodowego w wybranych powiatach woj. lubuskiego.*

W obszarze działalności naukowo-badawczej dyrektor Instytutu - **prof. Ryszard Rybski** przedstawił kierunki i formy prowadzenia działalności naukowej pracowników instytutu oraz omówił konferencje naukowe zorganizowane przez instytut w 2017 r. i konferencje, które będą zorganizowane w 2018 r. W tym obszarze zostały omówione również projekty badawcze realizowane i będące w przygotowaniu, finansowane ze środków innych niż dotacja na utrzymanie potencjału badawczego oraz na badania naukowe lub prace rozwojowe oraz zadania z nimi związane, służące rozwojowi młodych naukowców. Dużo czasu poświęcono na zagadnienia przebiegu kariery zawodowej, w tym zwłaszcza możliwości uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego, w świetle założeń nowej ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym. Zagadnienia te przedstawił dr inż. **Janusz Kaczmarek**.

W obszarze działalności organizacyjnej - **doc. Emil Michta** scharakteryzował działalność Instytutu w zakresie działań promujących kierunki studiów prowadzonych przez WIEA, po czym odbyła się dyskusja na ten temat. Omówiono również sprawy organizacyjne dotyczące rozpoczynającego się roku akademickiego.

Tradycyjnie podczas seminarium odbyło się spotkanie koleżeńskie przy ognisku.

Leszek Furmankiewicz

Akademia ADB

11 października 2017 r. na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się inauguracja kolejnej już edycji Akademii ADB 2017/2018. Uroczystość otworzył prodziekan ds. rozwoju Wydziału - dr inż. **Michał Doligalski**. Kilka słów do licznie przybyłych uczestników skierował również prezes firmy ADB - **Wojciech Doganowski**. Swoje wrażenia z udziału w poprzedniej edycji Akademii przedstawił student naszego Wydziału - **Patryk Kostrzewa**. Patryk ukończył z wyróżnieniem Akademię ADB, otrzymuje również ufundowane przez firmę roczne stypendium. Rozwiązania telewizji przyszłości, rozwijane obecnie w ADB zaprezentował **Sebastian Koszela**. Wykład inauguracyjny poprowadził **Paweł Nowak**, długoletni pracownik firmy ADB, który przedstawił zagadnienia dotyczące pracy w grupie oraz związane z jakością kodu.

Akademia ADB jest kierowana do wszystkich studentów UZ, zaś w sposób szczególny do studentów Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki. Celem Akademii jest rozszerzenie wiedzy studentów o praktyczne informacje, przydatne w pracy zawodowej. Harmonogram zajęć prowadzonych w ramach Akademii dostępny jest na stronie WWW Akademii ADB (<https://www.adbglobal.com/adb-academy/>), informacje są również dostępne na Facebooku (<https://www.facebook.com/akademiaadb/>).

Serdecznie zapraszamy do udziału w Akademii ADB.

Andrzej Poptawski

INSTYTUT STEROWANIA I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Seminaria Naukowe semestr zimowy 2017/2018

W semestrze letnim 2017/2018, w miesiącach październik oraz listopad zostały przewidziane i zrealizowane następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

05.10.2017 r. - **Marek Wróblewski**, mgr inż., e-mail: M.Wroblewski@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Inżynieria silnika rekomendującego filmy z wykorzystaniem darmowych bibliotek uczenia maszynowego*

12.10.2017 r. - **Andrei Karatkevich**, dr hab. inż., e-mail: A.Karatkevich@iee.uz.zgora.pl, IEE, WIEiA, UZ, *Aproksymacyjne algorytmy poszukiwania zminimalizowanego pokrycia sieci Petriego przez składowe automatowe*

19.10.2017 r. - **Dariusz Kaczmarek**, mgr inż., e-mail: D.Kaczmarek@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Rozpoznanie obrazów przy użyciu cech kluczowych i uczenia maszynowego, na przykładzie kodów QR*

26.10.2017 r. - **Michał Piórek**, mgr inż., e-mail: michal.piorek@pwr.edu.pl, Politechnika Wroclawska, Wydział Elektroniki, Katedra Informatyki Technicznej, *Analysis of chaos in the processes described by quaternion models*

09.11.2017 r. - **Marcin Pazera**, mgr inż., e-mail: M.Pazera@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Integrated fault diagnosis and fault-tolerant control strategies for multiple faults of dynamic systems*

16.11.2017 r. - **Marek Sawerwain**, dr inż., e-mail: M.Sawerwain@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Kwantowy przetłacznik - charakterystyka poziomu splątania*

Seminaria odbywają się w sali konferencyjnej Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych (budynek A-2, sala 412, ul. prof. Z. Szafrana 2) w czwartki o godzinie 10.45. Seminaria prowadzi prof. dr hab. **Roman Gielerak**.

Marek Sawerwain

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

Warsztaty matematyczne dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mieli okazję uczestniczyć 25 października 2017 r. od godz. 13.00 w warsztatach matematycznych z cyklu *Matematyka, która zaskakuje*.

Warsztaty te są organizowane przez Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Oddział Zielonogórski Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Miejszem spotkań jest budynek A-29 (ul. prof. Z. Szafrana 4a).

Program spotkania obejmował:

- wykład dr. hab. **Zbigniewa Świtalskiego**, prof. UZ pt. *Wiem, że nic nie wiem*;
- gry i zabawy matematyczne prowadzone przez dr **Izabelę Kurzydło**, dr **Joannę Skowronek-Kaziów** i dr **Barbarę Mędręk**.

Joachim Syga

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

XXI Krajowa Konferencja Dydaktyków Przedmiotów Przyrodniczych na Wydziale Nauk Biologicznych

W dniach 19-21 września 2017 r. na Wydziale Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się XXI Krajowa Konferencja Dydaktyków Przedmiotów Przyrodniczych. Hastelem przewodnim konferencji było *Klasyczne lekcje przyrody - zmierzch czy świt?* Termin nie był przypadkowy - 19 września 1979 r. w szwajcarskim Bernie podpisano konwencję o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, zwaną Konwencją Berneńską. W dokumencie tym, nawiązując do problemów ochrony przyrody, położono duży nacisk na edukację, a w szczególności na wdrażanie w tym procesie metod wzbudzających aktywność poznawczą. Podczas konferencji zaprezentowano różne rozwiązania w tym zakresie, dotykając kształcenia dzieci i młodzieży na różnych etapach - od przedszkola poprzez szkoły podstawowe, średnie i wreszcie szkoły wyższe jak również dorosłych.

Konferencja została zorganizowana wspólnie z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, reprezentowanym w Komitecie Organizacyjnym przez dr hab. **Ilonę Żeber-Dzikowską**, prof. **UJK**. Ze strony Wydziału Nauk Biologicznych UZ konferencję przygotowali mgr **Sebastian Pilichowski** (przewodniczący KO), dr **Piotr Reda** (opiekun naukowy konferencji), mgr **Radosław Skrobiana** i mgr inż. arch. **Agnieszka Tokarska-Osyczka**. W Komitecie Naukowym zasiadali zaś: wspomniana już prof. **Ilona Żeber-Dzikowska**, prof. dr hab. **Beata Gabryś** (dziekan WNB UZ), dr hab., prof. nadzw. **Katarzyna Potyrała**, dr hab., prof. nadzw. **Alicja Walosiak**, dr hab., prof. nadzw. **Ligia Tuszyńska**, dr **Elżbieta Roland** (prodziekan ds. dydaktyki WNB UZ) oraz dr **Dorota Morka**. Patronat nad konferencją objęli: JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. dr hab. inż. **Tadeusz Kuczyński** oraz JM Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego - prof. dr hab. **Jacek Semaniak**, a także: dziekan Wydziału Nauk Biologicznych UZ - prof. **Beata Gabryś**, dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego UJK

WSPÓLNE ZDJĘCIE PODCZAS WYCIECZKI DO ŁAGOWA, FOT. S. PILICHOWSKI

- dr hab. inż. **Barbara Gawdzik**, dyrektor Instytutu Biologii UJK - prof. dr hab. **Grażyna Świdowska-Kotacz** i zastępczyni dla dydaktyki przyrody prof. dr hab. **Danuta Cichy** - Honorowa Przewodnicząca Ogólnopolskiej Sekcji Dydaktyków Biologii Polskiego Towarzystwa Przyrodniczym im. Kopernika wraz z prof. dr hab. **Wiesławem Stawińskim** - Honorowym Przewodniczącym Ogólnopolskiej Sekcji Dydaktyków Biologii Polskiego Towarzystwa Przyrodniczym im. Kopernika.

Podczas konferencji wygłoszono 18 referatów, które poruszały zagadnienia z zakresu metod kształcenia, analizy efektywności ich stosowania. Prelegenci przedstawiali wyniki swych badań oraz formy prowadzenia zajęć z zakresu edukacji formalnej i pozaformalnej. Podczas konferencji dydaktycy mieli możliwość zwiedzenia Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego. W Łagowie zostali podjęci przez przewodnika, mgr. **Dawida Karzółewskiego**, głównego specjalistę w Łagowsko-Sulęcińskim i Gryżyńskim Parku Krajobrazowym, z którym zwiedzili dwa rezerваты: „Nad Jeziołem Trześniowskim” i „Pawski Ług”. Zwiedzili również Łagów zapoznając się z historią miejscowości. Po powrocie i chwili przerwy nadszedł czas na

wspólną kolację podczas wieczoru integracyjnego zorganizowanego w Hauście.

Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele takich ośrodków jak: Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Zielonogórski, kilkoro uczestników reprezentowało Ogród Zoologiczny w Cottbus (Niemcy) oraz dwa licea ogólnokształcące z województwa śląskiego. W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele Ogródu Botanicznego w Łodzi i Arboretum wrocławskiego Uniwersytetu Przyrodniczego. Zgodnie z decyzją uczestników podpisano wspólny list upamiętniający konferencję, który zostanie złożony w kapsule pamięci w Ogrodzie Botanicznym w Zielonej Górze pod drzewem pamięci, wybranym do tego celu.

Efektom XXI Krajowej Konferencji Dydaktyków Przedmiotów Przyrodniczych będzie wydanie monografii poświęconej głównej tematyce wspólnych obrad. Zakończenie prac związanych z przygotowaniem materiałów i drukiem publikacji planowane jest na koniec bieżącego roku.

Kameralny charakter i spójność prezentowanych zagadnień dała podwaliny dla rodzinnej atmosfery panującej podczas obrad i przerw, wyzwalała ciekawe i liczne dyskusje, co umożliwiło zawiązanie kolejnych kontaktów wśród uczestników.

XXI edycja za nami, XXII już za rok, we Wrocławiu.

Sebastian Pilichowski

OBRAZ DYDAKTYKÓW PODCZAS TRWANIA KONFERENCJI,
FOT. S. PILICHOWSKI

UCZESTNICY KONFERENCJI PODCZAS ZAJĘĆ TERENOWYCH W
ŁĄGOWSKO-SULECHOWSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM,
FOT. S. PILICHOWSKI

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Wspomnienie o Doktorze Józefie Jerzaku (1931–2017)

W czerwcu 2017 r. pożegnaliśmy śp. **Pana Doktora Józefa Jerzaka**, cenionego naukowca, a przede wszystkim - wyjątkowego człowieka. Był jednym z pionierów szkolnictwa wyższego na Ziemi Lubuskiej. Należał do grona współorganizatorów i pierwszych pracowników naukowych na Wydziale Pedagogicznym, jednym z najstarszych w strukturze Uniwersytetu Zielonogórskiego, działającym od 1971 r., początkowo w ramach Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, przekształconej następnie w Wyższą Szkołę Pedagogiczną.

Doktor Józef Jerzak był nauczycielem, pedagogiem i psychologiem, znakomitym uczyńcem, wykładowcą akademickim, Mistrzem dla wielu pokoleń studentów.

Urodził się 23.01.1931 r. w Szalowej. Był absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie i jak wiele osób rozpoczynających pracę w okresie powojennym, podejmował się różnych zajęć w różnych miejscach. Od 1950 r. był zatrudniony jako kalkulator w PGR Pawłowo koło Kłodzka, po czym w 1951 r. znalazł pracę w szkole w Raczkowie pod Legnicą i jeszcze w tym samym roku został przeniesiony do Prochowic. W latach 1952-1954 odbył zasadniczą służbę wojskową w Krośnie Odrzańskim. Następnie wrócił do pracy do Prochowic, a w 1959 r. skierowano go do Rudnej.

W trybie zaocznym ukończył Studium Nauczycielskie w Poznaniu w 1959 r. Tytuł magistra pedagogiki uzyskał w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku w 1963 r., a stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie psychologia otrzymał na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1970 r.

Od 1964 r. pracował w Studium Nauczycielskim w Zielonej Górze jako wykładowca pedagogiki i psychologii. Po utworzeniu Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, jako jeden z pierwszych adiunktów zatrudnionych na Wydziale Pedagogicznym, kierował własnym Zakładem Psychologii. Zorganizował profesjonalną pracownię psychologiczną, przeznaczoną do prowadzenia ćwiczeń ze studentami.

W ramach stymulowania rozwoju naukowego pracowników i poszerzania współpracy z innymi ośrodkami w kraju, organizował konferencje poświęcone wychowawczym funkcjom dydaktyki w kształceniu nauczycieli i aktywizacji studentów w procesie wychowania.

FOT. Z WYDZIAŁU

Wyróżniał się też w innych obszarach pracy naukowej. W latach 1974-1978 brał udział w zespołowych badaniach interdyscyplinarnych, pracując pod kierunkiem prof. dr. hab. B. Ratusia nad wychowawczą i kształcącą rolę organizacji młodzieżowych w szkołach. W następstwie prowadzonych badań, w 1978 r. opublikował jedną ze swoich ważniejszych monografii, pt. *Struktura ja w autobiografiach młodzieży studiującej*, wydaną powtórnie w wersji poszerzonej w 1981 r. pt. *Dynamika struktury „ja” w opiniach i postawach młodzieży studiującej*.

Oprócz kierowania Zakładem Psychologii w Wyższej Szkole Pedagogicznej pełnił też funkcje: wicedyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych, przewodniczącego Rady ds. Młodzieży oraz Dziekana Wydziału Pedagogicznego w latach 1978-1982 i przewodniczącego Senackiej Komisji Wychowania.

Był uznanym wykładowcą, szanowanym i lubianym przez studentów. W 1980 r. został wyróżniony jako „najlepszy dydaktyk i wychowawca”.

Prowadził liczne seminaria magisterskie na studiach dziennych i zaocznych. Praca ze studentami była dla Niego inspiracją do zajęcia się zagadnieniem roli psychologii w kształceniu kandydatów na nauczycieli, czemu poświęcił książkę pt. *Psychologiczne kształcenie nauczycieli* (1988).

Pracę w uczelni zielonogórskiej łączył z pełnieniem funkcji na rzecz innych ośrodków naukowo-dydaktycznych. Przez dwie kadencje był członkiem Zespołu Psychologii Centralnego Ośrodka Metodycznego przy WSP w Krakowie. Współpracował z Oddziałem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim, gdzie prowadził zajęcia i wygłaszał referaty na konferencjach metodycznych. Propagował „nauczanie psychoterapeutyczne” dla młodzieży nieprzystosowanej społecznie.

W 1983 r. rozpoczął pracę w Akademii Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim na stanowisku kierownika Zakładu Psychologii. Poza zajęciami dydaktycznymi i seminariami magisterskimi zajmował się aktywizacją studentów do rywalizacji sportowej.

Był członkiem ZNP (od 1955 r.) i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (od 1965 r.), w którym przez trzy kadencje pełnił funkcję prezesa Oddziału w Zielonej Górze. Należał także do Lubuskiego Towarzystwa Naukowego, do Stowarzyszenia Autorów Polskich (od 1983 r.) i do Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej (od 1984 r.). Za całokształt działalności, osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne został uhonorowany wieloma nagrodami.

W 1996 r. przeszedł na emeryturę, jednak dalej był aktywny; pisał między innymi poradnik dla nauczycieli. W kręgu Jego zainteresowań znalazły się zagadnienia związane z budową mózgu a zachowaniami człowieka oraz plastyczność psychiki człowieka w nowym środowisku, jakim jest kosmos.

Odszedł niespodziewanie 8 czerwca 2017 r.

W pamięci dawnych współpracowników Docent Doktor Józef Jerzak pozostał przede wszystkim jako człowiek dobry, ciepły i otwarty. Wyróżniał się pełną życzliwością wobec spraw ludzkich i życiowych, również w kontaktach ze studentami. Wykazywał cechy osobowe świadczące o dużym szacunku dla drugiego człowieka i gotowości do pomocy w każdej sytuacji. Wychodził na przeciw wszystkim, choć czasem wiele go to kosztowało. Był psychologiem nie tylko z wykształcenia, ale również z powołania.

Edyta Bartkowiak

INSTYTUT PSYCHOLOGII

11 października w Instytucie Psychologii UZ zostało podpisane Porozumienie o współpracy w zakresie prowadzenia zawodowych praktyk studenckich pomiędzy Uniwersytecie Zielonogórskim a przedsiębiorstwem „MB - Pneumatyka” - Spółką z o.o. w Sulechowie. Strony porozumienia reprezentowali:

__Prorektor ds. Rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ;

__Dziekan Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii, dr hab. Marek Furmanek, prof. UZ;

__Małgorzata Bieniaszewska, właścicielka firmy MB-Pneumatyka.

Porozumienie dotyczy organizacji praktyk zawodowych dla studentów kierunku *psychologia* specjalności *psychologia pracy organizacji i zarządzania*.

Pomysł realizacji zawodowych praktyk studentów w realnych warunkach przedsiębiorstwa zrodził się w trakcie interdyscyplinarnej studenckiej konferencji naukowej *Projekt: Mistrz*, której druga edycja odbyła się 25 maja 2017 r. w Instytucie Psychologii UZ. Zaproszonym Mistrzem konferencji była Małgorzata Bieniaszewska, która podzieliła się ze studentami swoim praktycznym doświadczeniem prowadzenia firmy. Pani Bieniaszewska, filolog z pierwszego wykształcenia, przejmując firmę doceniła znaczenie psychologii dla zarządzania personelem, czego efektem było ukończenie przez właścicielkę firmy studiów psychologicznych.

Projekt realizacji praktyk dla studentów w realnych warunkach sulechowskiej firmy jest rezultatem współpracy opiekuna specjalności *psychologia pracy, organizacji i za-*

rzadzania, dyrektora Instytutu Psychologii dr hab. Tatiany Ronginskiej, prof. UZ z właścicielką przedsiębiorstwa MB-Pneumatyka. Głównym celem realizowanych praktyk jest umożliwienie studentom zastosowania wiedzy zdobytej na

FOT. Z WYDZIAŁU

FOT. Z WYDZIAŁU

wykładach, ćwiczeniach i warsztatach w praktyce zarządzania firmą. Ze wstępnie przeprowadzonych konsultacji ze studentami specjalności *psychologia pracy, organizacji i zarządzania* wynika, że studenci są bardzo zainteresowani realizacją projektów badawczych w czasie trwania praktyk zawodowych. Tematy projektów praktyk zostały opracowane i zaproponowane studentom IV roku, którzy wybrali tę specjalność. Oto kilka przykładów projektów praktyk zawodowych:

1. Ocena okresowa pracowników, przygotowanie kwestionariusza oczekiwań pracowników wobec pracodawcy. Ocena satysfakcji i zadowolenia pracowników.
2. Indywidualne i grupowe programy *outplacement*, przygotowanie kwestionariusza *Exit Interview* do przeprowadzenia w momencie rozwiązania umowy o pracę i powrotu zwalnianych pracowników na aktywny rynek pracy.
3. Badanie kultury organizacyjnej firmy. Diagnoza problemów organizacji. Zaproponowanie rozwiązań/usprawnień.
4. Doskonalenie systemu motywowania pracowników, płacowe i pozapłacowe strategie; opracowanie narzędzi do pomiaru motywacji pracowników.
5. Wykrycie i opis czynników stresogennych osób zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i biurowych. Analiza czynników syndromu wypalenia zawodowego.
6. *Employer branding*- budowanie pozytywnego wizerunku pracodawcy wśród klientów zewnętrznych.
7. Szkolenia pracowników z umiejętności miękkich: negocjacje, asertywność, zarządzanie czasem itp.
8. Analiza dotychczasowych działań marketingowych MB Pneumatyki. Przygotowanie wizualizacji stanowiska na targach pracy na UZ w Zielonej Górze.

Podczas spotkania ze studentami specjalności *psychologia pracy, organizacji i zarządzania* Małgorzata Bieniaszewska podkreślała, że takie działania będą miały obopólną korzyść, zarówno dla pracowników firmy, jak i dla studentów: *Będą uczyć pewnie moich nowych pracowników, bo bardzo silnie się rozwijamy. Studenci też się będą uczyć. To jest obopólna korzyść, bo to nie jest tak, że my im dobrodusznie pokazujemy, jak wygląda biznes, ale oni mają opracować konkretny projekt.* Natomiast dr hab. Tatiana Rongińska, prof. UZ podkreślała: *Niech już teraz stają się psychologami pracy. Oni są na czwartym roku. W rezultacie stugodzinnych praktyk powstaną prace, w których będą zawarte rozwiązania, jakie będzie można wdrożyć do firmy, i które mogą stanowić podstawę do przygotowania pracy magisterskiej.*

Pomysł tak zorganizowanych praktyk zawodowych studentów jest zgodny z celem kształcenia na specjalności *psychologia pracy, organizacji i zarządzania*, który zakłada umożliwienie studentom zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu tej dyscypliny, a także zapoznanie się z podstawowymi pojęciami i koncepcjami wyjaśniającymi zachowania ludzkie oraz funkcjonowanie grup w organizacji. Absolwenci tej specjalności w szczególności przygotowani zostają do pracy w takich obszarach jak: rekrutacja kadr, zarządzanie, badania rynku, psychoedukacja i szkolenia, mediacje, wymiar sprawiedliwości oraz oświata.

Życzymy wszystkim uczestnikom projektu praktyk satysfakcji z podjętych działań!

Tatiana Rongińska
dyrektor Instytutu Psychologii

tucjonalistów, których tematem przewodnim były *Aktualne problemy prawa konstytucyjnego*. Wybór tak szeroko sformułowanego tytułu był jak się zdaje podyktowany niezwykle szerokim spektrum zagadnień, które są przedmiotem zainteresowań prof. Bogusława Banaszaka, obchodzącego w tym roku swój jubileusz 40-lecia pracy zawodowej. II Zielonogórskie Spotkania Konstytucjonalistów miały zatem dwójaki charakter: z jednej strony pomyślane zostały jako klasyczna konferencja naukowa, z drugiej zaś organizatorzy zadbałi,

o należyte uhonorowanie szacownego Jubilata. Dorobek naukowy obecnego Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego zasługuje na osobne omówienie - dość jednak wspomnieć, iż jest on autorem ponad 300 prac naukowych i wypromował 36 doktorów. Na szczególną uwagę zasługują też szerokie kontakty międzynarodowe Profesora, czego dowodem jest około 120 wykładów gościnnych wygłoszonych na 20 zagranicznych uczelniach, a także liczba 100 wystąpień na konferencjach międzynarodowych. Stąd też zielonogórski jubileusz Profesora zaszczytowało szerokie grono znamienitych zagranicznych gości z Austrii, Niemiec, Rumunii, Włoch i Ukrainy, z których część wystąpiła w panelach w języku ukraińskim i angielskim. W programie dwudniowych obrad przewidziano łącznie ponad trzydzieści referatów wygłaszanych w ramach jednej sesji plenarnej i sześciu paneli, sesję jubileuszową oraz specjalny wykład prof. Jerzego Jaskierni pt. *Suwerenne prawo Narodu do przesądzenia o ustroju państwa a konsekwencje członkostwa Polski w Radzie Europy i Unii Europejskiej* na zakończenie. Poza referentami w konferencji wzięli udział zaproszeni goście i w efekcie w opisywanym wydarzeniu uczestniczyło ponad 170 osób.

Konferencję rozpoczynał panel edukacyjny. Jest już bowiem pewną tradycją zielonogórską, że na konferencjach organizowanych przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego WPIA UZ pojawia się refleksja naukowa nie tylko nad *stricte* normatywną materią tej gałęzi prawa, lecz przedmiotem debaty czyni się także ważki problem edukacji prawniczej. Stały przyrost przepisów prawa, postępująca jurydyzacja życia społecznego czy problem policentryczności systemów prawnych, to tylko niektóre zagadnienia, które wymagają namysłu nad sposobem kształcenia przyszłych prawników oraz jego ewentualną modyfikacją. Kolejne panele obfitowały w niezwykle różnorodną problematykę. Były zatem referaty poświęcone reformie prawa konstytucyjnego na Ukrainie, eksperymetowi medycznemu w prawie niemieckim, instytucji Ombudsmanna w prawie Turkmenistanu czy postępowaniu ustawodawczemu w Tadżykistanie. Rozważano problematykę wielojęzyczności w prawie UE, dostępu do kultury czy wreszcie dyplomatyczne aspekty sporu pomiędzy Demokratyczną Republiką Kongo a Ugandą przed Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości.

Naturalnie dopisali także referenci skupieni na problematyce polskiego prawa konstytucyjnego, a i tu rozpiętość zagadnień była znacząca. Poruszono m.in. takie kwestie jak: źródła odpowiedzialności państwa na gruncie zasady demokratycznego państwa prawnego, skuteczność ochrony praw konsumenta w związku ze skargą konstytucyjną, czy też orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące pomocy rodzinie w związku z zasadą pomocniczości. Warto w tym miejscu wspomnieć, że ta część konferencji odbywała się na Placu Stowiańskim 9, w nowym budynku, oddanym dopiero w tym roku akademickim do dyspozycji Wydziału Prawa i Administracji. W sesji plenarnej - już w budynku Rektoratu przy ul. Licealnej 9 - której przewodniczył Sylwester Marciniak - sędzia Naczelny Sądu Administracyjnego, wygłoszono następujące referaty: prof. Luca Mezzetti - *La crisi della democrazia della rappresentanza nel contesto della globalizzazione - Kryzys demokracji przedstawicielskiej w kontekście globalizacji*, prof. Tanja Karakamisheva-Jovanovska - *How much politics is there in Venice Commission's "law"?*, prof. Jacek Sobczak - *Prawo do ochrony kultury w systemie prawnym Unii Europejskiej*,

prof. Rainer Arnold - *Unia europejska i niemieckie prawo konstytucyjne - problematyka tożsamości konstytucyjnej*. Wszystkie wystąpienia zostały opublikowane w książce *Aktualne problemy konstytucji: Księga Jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Profesora Bogusława Banaszaka*, pod red. H. Babiuch, P. Kapusty, J. Michalskiej, wydanej w 2017 r. Dodać należy, że publikacja ta zawiera także artykuły osób, które co prawda nie brały udziału w konferencji, ale chciały w ten sposób uhonorować Jubilata. Grono to okazało się tak liczne, że dzieło jest niezwykle obszerne i liczy ponad tysiąc sto stron

W ramach części jubileuszowej, która miała miejsce w Zielonogórskiej Palmiarni przewidziano laudację wygłaszaną przez prof. Annę Łabno oraz prof. Herberta Schambecka, a także wystąpienia prof. Mariusza Jabłońskiego, Rzecznika Trybunału Konstytucyjnego Marcina Komana, Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego. Nie zabrakło chętnych do spontanicznie wygłaszanych gratulacji, a przede wszystkim osobistej przemowy prof. Bogusława Banaszaka.

Joanna Markiewicz-Stanny

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W SULECHOWIE

Wydział Zamiejscowy w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego zainaugurował swoją działalność

4 października 2017 roku odbyła się Uroczysta inauguracja działalności Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Aulę Wydziału Zamiejscowego licznie wypełnili studenci, pracownicy UZ, przedstawiciele firm, instytucji, samorządów i jak zawsze przedstawiciele Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Zarówno Rektor UZ prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński, jak i Dziekan WZS UZ prof. dr hab. inż. Marian Mitek podkreślili w swoich wystąpieniach korzyści z przekształcenia PWSZ w Sulechowie w Wydział Zamiejscowy UZ, które powinny przyczynić się do rozwoju lubuskiego szkolnictwa wyższego. O zaletach wyboru kierunków studiów oferowanych na Wydziale Zamiejscowym przekonywała również Joanna Kasproviak - przedstawicielka studentów. Miłym akcentem w trakcie uroczystości było wyróżnienie przez Rektora UZ okolicznościowymi dyplomami pracowników, którzy w sposób szczególnie zaangażowali się w proces łączenia Uczelni.

Roman Bajor

- 1 INAUGURACJA DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU ZAMIEJSCOWEGO W SULECHOWIE UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
- 2 UROCZYSTA IMMATRYKULACJA
- 3 PRACOWNICY UZ I WZS UZ
- 4 ZAPROSZENI GOŚCIE
- 5 GAUDEAMUS IGITUR W WYKONANIU SULECHOWSKIEGO CHÓRU CANTABILE
- 6 GRATULACJE SKŁADA PANI LUDMIŁA RUDZIAKOWICZ, PREZES UTW W NOWEJ SOLI

LUBUSKI OŚRODEK INNOWACJI I WDROŻEŃ AGROTECHNICZNYCH SP. Z O.O.

Justyna Korycka

Institut Zarządzania i Inżynierii Rolnej Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie UZ

Nasz Ośrodek powstał po to, by stworzyć możliwości owocnej pracy, wspartej indywidualnym podejściem do Klienta i jego problemów...

Bo najlepsze pomysły powstają spontanicznie...

Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. to pierwszy taki Ośrodek zarówno w województwie lubuskim, jak i w Polsce zachodniej. Śmiało można powiedzieć, że jest także unikatowy nawet na skalę kraju. Ośrodek ten powstał z inicjatywy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Wtajemniczeni wiedzą, że idea jego powstania narodziła się w 2006 r. podczas jednej z długich, służbowych podróży ówczesnych władz Uczelni. Projekt zrealizowano w ramach Lubuskiego Regionalnego programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Zgodnie z tym programem priorytetem Ośrodka jest transfer badań, nowoczesnych technologii oraz innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw. Stworzenie Ośrodka miało na celu zwiększenie konkurencyjności lubuskich firm na poziomie ogólnopolskim oraz europejskim, poprzez ich dostęp do osiągnięć nauki w zakresie szkółkarstwa, ogrodnictwa oraz przetwórstwa spożywczego.

Łączna wartość inwestycji wyniosła blisko 42 mln zł, a sama realizacja okazała się ogromnym wyzwaniem dla beneficjenta - PWSZ w Sulechowie. Na powierzchni blisko 4 ha wybudowano szkółkę roślin ozdobnych i doświadczalną winnicę oraz zaplecze badawczo-rozwojowe dla przemysłu spożywczego, które idealnie harmonizują z podstawowymi kierunkami studiów, realizowanych w Instytucie Zarządzania i Inżynierii Rolnej-ogrodnictwo oraz technologia żywności i żywienia człowieka.

Dla kogo?

Powszechnie wiadomo, że zarówno w Polsce, jak i na całym świecie dostęp do najnowszych technologii zarezerwowany jest niemal wyłącznie dla największych koncernów. Powodem są oczywiście finanse - małych i średnich przedsiębiorstw zwyczajnie na to nie stać. Paradoks polega jednak na tym, że to właśnie sektor MŚP odgrywa najistotniejszą rolę w rozwoju gospodarki oraz wzroście poziomu zamożności społeczeństwa. To właśnie głównie dla tych przedsiębiorstw powstał Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. Nie oznacza to jednak, że nie współpracujemy z „gigantami” - wręcz przeciwnie- Ośrodek może pochwalić się także współpracą z wiodącymi (dużymi) producentami na rynku.

Dodatkowo LOIiWA to jedyny ośrodek tak kompleksowo wspierający innowacje i rozwój przedsiębiorstw w sekto-

rze rolno-spożywczym, co czyni go bardzo atrakcyjnym dla wielu firm z branży. Dzięki temu liczba naszych Klientów wciąż się powiększa.

Nasza misja

MISJĄ Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. jest dostarczanie profesjonalnych usług naukowo-badawczych dla swoich Klientów, spełnienie ich oczekiwań i dbałość o zadowolenie. Stawiamy na rozwój i innowacyjność, ale nie zapominamy o tradycjach i kulturze branż, dla których świadczymy usługi i transferujemy korzyści.

Najlepszy czas na działanie jest TERAZ !!!

Zadaniem LOIiWA Sp. z o.o. jest działalność badawczo-rozwojowo-wdrożeniowa (B+R+W) dla sektora rolno-spożywczego. Spółka działa jako centrum innowacji i transferu wiedzy do gospodarki dla szkółkarstwa, ogrodnictwa i przetwórstwa spożywczego. Rozwiązuje problemy technologiczne producentów żywności, świadczy innowacyjne usługi, kompleksowo wykonuje badania i próby technologiczne oraz analizy laboratoryjne żywności. W zakresie swojej działalności świadczy także dla przedsiębiorców pomoc publiczną w ramach pomocy de minimis.

Kompleksowość Naszym atutem

Część laboratoryjna Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. posiada najnowocześniejszą aparaturę badawczą, umożliwiającą ilościową i jakościową analizę składu i bezpieczeństwa mikrobiologicznego surowców, półproduktów oraz produktów spożywczych, jak również dodatków do żywności. Dzisiejsze laboratoria chemiczne to już nie tylko tzw. „mokra chemia” czy techniki klasyczne - coraz częściej ustępują one miejsca technikom instrumentalnym lub szybkim testom wykorzystującym m. in. zaawansowane mechanizmy reakcji enzymatycznych lub biologicznych. Dziś sprzęt niezbędny do wykonywania typowych analiz w laboratorium badania żywności to już raczej nie kolby i biurety, a chromatografy i spektrometry, a tymi może pochwalić się Nasz Ośrodek.

Idealne odwzorowanie przemysłowych linii technologicznych w zdecydowanie mniejszej skali - tak jednym zdaniem można opisać infrastrukturę w części technologicznej. Nasze linie zbudowane są bowiem modułowo i umożliwiają elastyczną aranżację procesów technologicznych, pozwalając tym samym odwzorować realia przemysłowe większości firm z branży. Linie te niczym nie odbiegają od warunków przemysłowych, zarówno w zakresie wyposażenia, jak i prowadzonych procesów technologicznych z uwzględnieniem funkcjonujących systemów zarządzania i kontroli jakości (HACCP, GMP, GHP, ISO). Dodatkowym atutem zainstalowanych linii technologicznych jest ich wieloaspektowe opomiarowanie pozwalające na rejestrację i gromadzenie istotnych parametrów procesu produkcyjnego. Podobnie jak w większości zakładów przemysłu spożywczego linie podłączone są do za-

mnętego systemu mycia Clean In Place (CIP). Pozwala to na zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego i mikrobiologicznego wytwarzanych wyrobów. Przeliczając to wszystko na złotówki, korzystając z infrastruktury LOIWA Sp. z o.o. przedsiębiorca może zmniejszyć koszty pojedynczej próby technologicznej dziesięć-, a nawet stukrotnie. Jest to zatem olbrzymia oszczędność dla firm.

LOIWA oferuje także współpracę w zakresie szeroko rozumianych rozwiązań dla szkółkarstwa, rolnictwa i ogrodnictwa. Część szkółkarska Ośrodka - szkoła roślin ozdobnych z winnicą doświadczalną - zajmuje się wielokierunkowym doradztwem z zakresu namnażania materiału roślinnego, a także uprawy oraz ochrony roślin użytkowych oraz ozdobnych. Ponadto prowadzimy badania w obszarze upraw polowych, poletek doświadczalnych, doświadczeń wazonowych oraz badań z zakresu różnych systemów nawadniania i nawożenia. Bogata oraz zautomatyzowana infrastruktura tej części umożliwia więc wsparcie procesowe na każdym etapie produkcji roślinnej.

Rozwój przez duże „R”

Dzisiaj Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotech-

nicznych Sp. z o.o. współpracuje z wieloma placówkami naukowymi oraz uczelniami, takimi jak: EIT+ Wrocławskie Centrum Badań, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, PWSZ w Koninie, PWSliP w Łomży, czy lubuskie parki technologiczne. Może się także poszczycić współpracą z Zachodnią Izbą Przemysłowo-Handlową - wiodącą Instytucją Otoczenia Biznesu w województwie lubuskim, a jednocześnie bardzo istotnym partnerem, działającym na rzecz tworzenia warunków do rozwoju życia gospodarczego, międzynarodowych kontaktów gospodarczych oraz wspierania inicjatyw członków.

Nasze plany na najbliższe lata to rozwój przez duże „R”, bo tylko w ten sposób będziemy mogli sprostać wciąż rosnącym oczekiwaniom Naszych Klientów, zarówno obecnych, jak i tych, z którymi współpracę nawiązemy w przyszłości. Chcielibyśmy, aby Ośrodek był odbierany jako wiodąca instytucja w branży, nie tylko na skalę regionu, czy kraju, ale i na arenie międzynarodowej.

Panu mgr. Radosławowi Czerniakowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI

składają

pracownicy Archiwum Uniwersytetu Zielonogórskiego

ERASMUS, Z KTÓRYM NIE ZATAŃCZYŁAM

„Prowadź mnie, boska liro, uczynię cię wymowną”
(Safona)

Donata Wolska

Biblioteka Uniwersytecka

W maju 2017 r. zamierzałam wyjechać w ramach programu Erasmus Plus na grecką wyspę Lesbos na zaproszenie Biblioteki Uniwersytetu Egejskiego w Mitilini. Z powodów osobistych odwołałam wyjazd, ale skoro byłam już przygotowana do tej podróży, to z przyjemnością podzielię się z czytelnikami Miesięcznika zebranymi wcześniej informacjami o tym miejscu.

Lesbos jest wyspą położoną na Morzu Egejskim oddaloną o niecałe 30 kilometrów od wybrzeża Turcji. Porastają ją gęste lasy sosnowe, gaje pomarańczowe i oliwne. Kluczową rolę w gospodarce wyspy odgrywają owoce oliwki. Wytwarza się z nich pełnowartościową oliwę o szerokim zastosowaniu: do konsumpcji, produkcji kosmetyków, a jej wytoki stanowią cenny nawóz. Zbiór oliwek odbywa się od końca

listopada do ostatnich dni grudnia. Na wyspie uprawia się też winogrona, z których produkuje się wino i wódkę zwaną „Ouzo” z dodatkiem anyżu lub włoskiego kopru.

W greckiej mitologii oliwka jest drzewem dziewiczym, którym mogą się opiekować tylko niewinni młodzieńcy. Homer wspominał o wyspie w swoich poematach. W czasach wojny trojańskiej walczył tutaj Odyseusz, a Achilles atakował ją wielokrotnie. Poeta pisał, że Agamemnon, król Argolidy, podarował Achillesowi siedem dziewcząt z Lesbos. Uważał bowiem, że stamtąd pochodzą najpiękniejsze kobiety.

Wyspa narażona jest na trzęsienia ziemi. Ostatnie miało miejsce w czerwcu tego roku. Spowodowało śmierć jednej osoby, kilkanaście zostało rannych, a wiele budynków uległo zniszczeniu. Lesbos ponosi też ogromne straty z powodu kryzysu migracyjnego. Na wyspie zatrzymują się uchodźcy, którzy licznie przybywają z Turcji. Właściciele hoteli starają się zażegnać kryzys reklamując Lesbos jako wyspę

na której życie toczy się zwykłym torem. Skierowali również prośbę do Ministerstwa Turystyki o finansowe wsparcie, które umożliwiłoby obniżkę cen noclegów. Na wyspie liczącej około 87 tysięcy mieszkańców przebywa przeszło 3,5 tysiąca uchodźców.

Lesbos jest ojczyzną wielu artystów. Trudno się dziwić, bo pełen magii krajobraz i otoczenie sprzyjają twórczości. Tutaj urodziła się Safona w VII wieku przed naszą erą. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska poświęciła jej cykl wierszy „Róże dla Safony”. Współczesna autorka opisując nieszczęśliwą

miłość odwoływała się do twórczości poetki tworzącej przed wieloma wiekami. Na wyspie mieszkał i tworzył Odiseas Elitis, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1979 r., który urodził się na Krecie. Zawsze inspirowała go grecka historia i przyroda.

Stolicą Lesbos jest Mitilini. W starożytności nazywała się Mitylena. Miasto położone jest amfiteatralnie wokół Zatoki Geras. Wzdłuż wybrzeża rozciąga się długa ulica. Na jednym z jej krańców znajduje się targ rybny z niezwykle owocami morza, a na drugim stoi meczet Geni Tzami pochodzący z czasów panowania tureckiego. Sylwetki pozostałych kościołów górują nad domami. W Mitilini znajdują się trzy muzea: archeologiczne, bizantyjskie i Muzeum Theofilosa, w którym sale wypełnione są obrazami Theofilosa Chatzimichaila. Artysta portretował osoby, które spotykał w czasie swoich licznych podróży, uwieczniał piekarzy, rybaków, szwerców i żniwiarzy na swoich płótnach. W tym samym budynku znajduje się Muzeum Teriade`a ze zbiorami Stratisa Eletheriadisa. Mitileńczyk na przelomie wieków wyemigrował do Paryża. Tam pracował jako wydawca czasopism i książek poświęconych sztuce. Swoje szkice literackie poświęcił takim artystom jak: Marc Chagall, Fernand Leger,

FOT. OD AUTORKI

Joan Miro, Pablo Picasso i Francois Villon. W 1920 r. założono państwową wyższą uczelnię. Jej główna siedziba mieści się w Mitilini. Początkowo nosiła nazwę Uniwersytet Joński. W 1984 r. nastąpiła reorganizacja i od tego momentu aż do dzisiaj nosi nazwę Uniwersytet Egejski. Uczelnia ulokowana jest na sześciu wyspach Morza Egejskiego: Chios, Lesbos, Limnos, Rodos, Samos i Syros. Ze względu na lokalizację należy do tzw. Sieci Szkół i Wydziałów rozproszonych w archipelagu Morza Egejskiego. Dzięki włączeniu nowoczesnych technologii funkcjonuje bez przeszkód. Na studiach licencjackich, magisterskich i podyplomowych studiuje tu około 12 tysięcy studentów rekrutujących się z najodleglejszych zakątków Grecji i Cypru.

Biblioteka Uniwersytetu Egejskiego jest na wskroś nowoczesną księżnicą. Należy do Konsorcjum Greckich Bibliotek Akademickich i jako jedyna w całej Grecji posiada swoje filie na sześciu wymienionych wcześniej wyspach. Współpracuje ze wszystkimi bibliotekami, zarówno w Grecji jak i na świecie. Przyznaję, że chciałabym codziennie dopływać do pracy łódką, promem lub statkiem niczym żeglarz po magicznym Morzu Egejskim.

LUBUSKIE? NOWOCZESNOŚĆ WŚRÓD PRZYRODY

- W województwie lubuskim nadal utrzymuje się silna rola tradycyjnych branż przemysłu, które poprzez liczne innowacje zwiększają swoją produkcję i zdobywają nowe rynki zbytu. Jednocześnie na znaczeniu zyskały te branże (m.in. metalowa, tworzyw sztucznych, produkcja szkła i urządzeń), których ostatecznymi odbiorcami są globalni

producenci przemysłu motoryzacyjnego - mówi Elżbieta Anna Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego

Lubuskie firmy systematycznie, z roku na rok, osiągają lepsze wyniki finansowe, spada też bezrobocie - takie wnioski o gospodarce regionu płyną z danych Urzędu Staty-

stycznego w Zielonej Górze. I tak np. produkcja sprzedana przemysłu w I półroczu 2017 r. była o 6,4 proc. wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, kiedy to notowano wzrost o 6,1 proc. W tym samym okresie wzrosła o 17,8 proc. sprzedaż detaliczna, a hurtowa - o 20,7 proc. Za tymi wskaźnikami rośnie też zatrudnienie - jak podaje Urząd Statystyczny w Zielonej Górze zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku o 3,6 proc.

Wielu osobom Lubuskie kojarzy się z regionem o wspaniałych walorach przyrodniczych. Przez lata był kojarzony głównie z winnicami, lasami, jeziorami i przetwórstwem drewna. Mniej osób zdaje sobie sprawę, że jest też województwem z dynamicznie rozwijającym się przemysłem. Od momentu powstania województwa w 1999 r., ten doskonale skomunikowany, leżący przy granicy z Niemcami region zwiększył wartość produkcji blisko 4-krotnie! Eksport wzrósł ponad 5-krotnie, a PKB Lubuskiego zwiększył się ponad dwukrotnie.

W województwie nadal utrzymuje się silna rola tradycyjnych branż przemysłu, które poprzez liczne innowacje zwiększają swoją produkcję i zdobywają nowe rynki zbytu. Jednocześnie na znaczeniu zyskały te (m.in.: metalowa, tworzyw sztucznych, produkcja szkła i urządzeń), których ostatecznymi odbiorcami są globalni producenci przemysłu motoryzacyjnego. Dla tych ostatnich region produkuje głównie podzespoły oraz specjalistyczne zabudowy dla samochodów osobowych, ciężarowych i użytkowych. W grupie największych lubuskich pracodawców znajduje się pięć globalnych koncernów, które dostarczają największym markom samochodowym elementy tłoczone z blachy, deski rozdzielcze i panele drzwiowe, wiązki elektroniczne, szkło samochodowe, siedziska do pojazdów czy obicia siedzeń i wnętrza bagażników do wielu marek aut. (Gedia, Faurecia, Saint Gobain Sekurit, Johnson Controls, Ideal Automotive).

Nadal bardzo silna jest lubuska branża drzewna, którą reprezentuje blisko 1,9 tys. producentów oferujących wyroby z drewna i meble. Są to m.in. masowo produkowane płyty drewnopochodne używane m.in. w produkcji mebli czy na budowach (Kronopol i Homanit). Wiodącym europejskim dostawcą wyrobów z drewna przeznaczonych do grodzienia, wyposażania i dekoracji ogrodów, parków, tarasów i balkonów, marketów oraz wszelkiego rodzaju przestrzeni rekreacyjnych oraz wysokoenergetycznego peletu jest spółka Stelmet.

Bardzo silna jest branża producentów mebli, na czele z największymi na świecie fabrykami Ikea Industry (Babimost, Zbąszynek, Chłastawa). Na eksport z Lubuskiego trafiają meble stanowiące połączenie nowoczesnego wzornictwa z funkcjonalnością, dzięki czemu spełniają wymagania najbardziej wysmakowanych gustów. W ofercie są min. luksusowe meble tapicerowane, skórzane, z drewna litego oraz na bazie płyt drewnopochodnych i z metalu (AEK, Besto, ISTE, Iwaniczy, Jarmel).

Producenci papieru, kartonów, tektury oraz galanterii papierniczej oferują coraz nowsze generacje produktów (w tym chronionych patentem) z nowych gatunków celulozy, papieru bezdrzewnego oraz powlekanego, które służą do użytku osobistego i przemysłowego (Arctic Paper, ICT, Karton-Pak, LAMIX, Royalpack, Demdruk).

Sukcesy odnosi lubuski przemysł spożywczy. Wybrane artykuły z Lubuskiego są rozpoznawalnymi markami na rynku polskim. Coraz częściej znajdują one również zbytnie w państwach europejskich, USA i Australii. Są to wyroby mięsne

(min. Bomadek i Balcerzak), lody i mrożonki z NORDIS-u, kasze i makarony z SULMY. A batony Lion i Princessa, które produkowane są w zakładzie Nestle w Kargowej znane są nie tylko w Polsce.

Bardzo dynamicznie rozwija się też branża budowy maszyn i urządzeń, której przedstawiciele korzystają z bardzo zaawansowanych technologii, są silnie powiązane ze sferą nauki, ponadto mają bardzo wysoki udział eksportu w sprzedaży swoich produktów. Przykładem jest działalność kilku firm ze Świebodzina, które w oparciu o wysokie technologie i opatentowane rozwiązania prowadzą produkcję urządzeń do obróbki cieplnej i powierzchniowej metali oraz piece topialne. Poza wiodącą spółką SECO WARWICK działają AMP, RIVA i REMIX, ponadto powstały pomniejsze firmy produkujące części zamienne do urządzeń oraz usługi z zakresu obróbki cieplnej.

Uniwersytet Zielonogórski kształci kadrę stanowiącą naturalne zaplecze dla branży IT/ICT. Dzięki niej lubuskie firmy oferują najwyższej klasy oprogramowania, w tym dla biznesu (popularne „erpy”), wojskowości i firm usługowych. Jako pierwsza w gronie firm globalnych znalazła się zielonogórska spółka ADB, która wyznacza trendy w zakresie rozwiązań technologicznych dla telewizji cyfrowej. Obecnie coraz więcej firm lubuskich wykorzystuje rozwiązania/narzędzia informatyczne do handlu internetowego. W krótkim czasie popularność i uznanie na rynku uzyskał portal e-obuwie.pl (obuwie i galanteria skórzana). Cinkciarz.pl to pierwszy w Polsce kantor wymiany walut on-line. Bloomberg uznał, że znajduje się on w gronie najskuteczniej typujących (w zakresie prognoz dla par walutowych) instytucji finansowych na świecie.

DLACZEGO LUBUSKIE? LUBUSKIE, PONIEWAŻ...

- jest położone w sercu Europy, wzdłuż polsko-niemieckiej granicy i doskonale skomunikowane z systemem autostrad europejskich,
- posiada bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, np. drogi A2, A18, S3, szlaki kolejowe, rzeczne oraz port lotniczy,
- udostępnia środki unijne dla firm - 908 mln euro dla Lubuskiego, w tym wsparcie z urzędów pracy dla inwestorów (dofinansowanie m.in. szkoleń i doposażenia miejsca pracy do wysokości 6-krotnego średniego miesięcznego wynagrodzenia przy zatrudnianiu osób bezrobotnych),
- posiada prawie 1300 ha uzbrojonych, dostępnych terenów inwestycyjnych w specjalnych strefach ekonomicznych oraz strefach aktywności gospodarczej,
- oferuje zwolnienie z CIT oraz zwolnienia w podatkach lokalnych na okres do 7 lat,
- funkcjonują tutaj firmy krajowe i zagraniczne różnorodnych, tradycyjnych oraz innowacyjnych branż przemysłu, władze samorządowe współpracują z firmami i instytucjami otoczenia biznesu w celu dopasowania kształcenia na poziomie średnim i wyższym do wymogów rynku pracy.

Paweł Hładki

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

REGION Z PERSPEKTYWĄ

„Lubuskie to region o wspaniałych walorach przyrodniczych. Przez lata był kojarzony głównie z winnicami, lasami, jeziorami i przetwórstwem drewna, lecz jest również nieodkrytą krainą z dynamicznie rozwijającym się przemysłem” - mówi Elżbieta Anna Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego.

Ponad połowę powierzchni regionu pokrywają lasy. Jeśli do tego dodać jeszcze ponad 500 jezior, to bez przesady można powiedzieć, że to raj dla turystów. Tym bardziej, gdy spojrzymy na mapę. Lubuskie to serce Europy, z dobrym dojazdem ze wszystkich stron świata. Zapewniają to droga ekspresowa S3 (trasa północ - południe) oraz autostrada A2 (wschód - zachód). Region jest dobrze skomunikowany trasami kolejowymi z resztą polski. A dla tych, którzy preferują szybki środek transportu, jest do dyspozycji lotnisko Zielona Góra Babimost z regularnym połączeniem rejsowym do Warszawy.

Ale Lubuskie to też silna gospodarka. Z racji bogactwa lasów grupa wyrobów z drewna, papieru, tektury oraz meble stanowią prawie 29 proc. lubuskiego przemysłu. Silna jest też branża motoryzacyjna, fabryki ulokowane w regionie produkujące części i akcesoria dla branży motoryzacyjnej to kolejne 16 proc. lokalnego przemysłu. Systematycznie wzrasta produkcja artykułów spożywczych: mięsa, wędlin i wyrobów z indyka, słoicy oraz wyrobów mrożonych. Odradzająca się tradycja upraw winnej latorośli - przy wsparciu władz samorządowych - sprawiła, że Lubuskie oferuje coraz więcej odmian win. Kolejne branże to produkcja wyrobów z metali, chemiczna i tworzyw sztucznych oraz IT/ICT.

Samorząd regionu stawia na rozwój gospodarki innowacyjnej, wspiera budowę zaplecza badawczo - rozwojowego (B+R). W regionie lubuskim powstały trzy parki oraz dwa centra badawcze ułatwiające transfer wiedzy i nowoczesnych technologii z obszaru nauki do gospodarki. Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego (PNT UZ), Centrum Energetyki Odnawialnej (CEO) w Sulechowie oraz Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy (GOT PNP) prowadzą badania nad efektywnością systemów grzewczych i energetyki odnawialnej, mikrokogeneracji oraz trigeneracji energii. Uzyskują także energię poprzez pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne oraz elektrociepłownie na biomasę.

EKSPORT I IMPORT LUBUSKIE

EKSPORT WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO*

2010 - 3,53 mld euro	- 14,74 mld zł
2011 - 3,89 mld euro	- 16,28 mld zł
2012 - 3,74 mld euro	- 15,61 mld zł
2013 - 4,02 mld euro	- 16,78 mld zł
2014 - 4,64 mld euro	- 19,33 mld zł

2015 - 5,51 mld euro	- 23,01 mld zł
2016 - 6,25 mld euro	- 25,90 mld zł

Lubuskie eksportuje do 140 krajów świata

Struktura eksportu województwa lubuskiego:

- Różne rodzaje mebli i ich części
- Części i akcesoria do pojazdów samochodowych
- Aparatura odbiorcza dla telewizji, monitory i projektory wideo
- Przewody elektryczne i przewody z włókien optycznych
- Papier toaletowy, wata, wstęgi z włókien celulozowych / papier i tektura niepowleczona, do pisania, druku itp.
- Aluminium nieobrobione plastycznie / artykuły z aluminium
- Poliamidy w formach podstawowych / artykuły z tworzyw sztucznych/ do transportu lub pakowania
- Płyta pilśniowa / płyta wiórowa
- Drewno kształtowane w sposób ciągły, strugane, szlifowane lub łączone stykowo / drewno surowe
- Mięso i podroby jadalne z drobiu

IMPORT WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

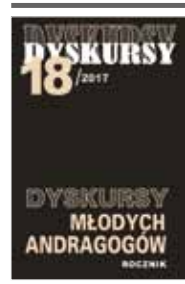
2010 - 2,51 mld euro	- 10,48 mld zł
2011 - 2,61 mld euro	- 10,87 mld zł
2012 - 2,08 mld euro	- 8,68 mld zł
2013 - 2,48 mld euro	- 10,35 mld zł
2014 - 3,04 mld euro	- 12,69 mld zł
2015 - 3,01 mld euro	- 13,15 mld zł
2016 - 3,17 mld euro	- 13,23 mld zł

Lubuskie importuje ze 114 krajów świata

Struktura importu województwa lubuskiego:

- Maszyny i urządzenia elektryczne, rejestratory i odtwarzacze dźwięku
- Tworzywa sztuczne, chemikalia organiczne i włókna ciągłe chemiczne
- Pojazdy nieszynowe, części i akcesoria
- Ścier z drewna
- Papier i tektura (w tym z odzysku)
- Maszyny i urządzenia mechaniczne, kotły
- Wyroby z żeliwa, stali, aluminium oraz artykuły z metali nieżelaznych
- Paliwa mineralne, oleje mineralne, substancje bitumiczne, woski mineralne
- Drewno i artykuły z drewna, węgiel drzewny

NOWOŚCI WYDAWNICZE

„Dyskursy Młodych Andragogów”, nr 18, B5, oprawa miękka, s. 406, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISSN 2084-2740

Chcemy by „Dyskursy Młodych Andragogów” były miejscem, gdzie „młodość spotyka się z doświadczeniem” i gdzie stwarza się okazje i możliwości wspólnego uczenia się - dzielenia poglądami, wynikami badań i opiniami, wzajemnego inspirowania, podejmowania odważnych dyskursów, jak i polemik, czy też wyrażania różniących się między sobą stanowisk. Chcemy, by nasze czasopismo stwarzało, poprzez publikowane w nim teksty, okazję do wzajemnego poznawania się oraz nawiązywania międzypokoleniowego i międzysrodowiskowego dialogu naukowego. Do tego dialogu zapraszamy wszystkich badaczy zainteresowanych problematyką szeroko rozumianej edukacji dorosłych, w tym w szczególności przedstawicieli środowiska młodych pracowników nauki.

[Redakcja]

„Political and Legal Doctrines in Theoretical and Practical Terms Regarding Contemporary Challenges”, eds. Bohdan Halczak, Barbara Szura, Bernadetta Nitschke-Szram, Ewaryst Kowalczyk, Sławomir Maciejewski, Michał Zieliński, Agnieszka Szczap Acta Iuridica Lebusana Vol. 5, B5, oprawa miękka, s. 300, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISBN 978-83-7842-298-3

The call for a joint elaboration of research was well accepted by the scientists from the University of Zielona Góra and other academic

centres in Poland as well as by the scholars representing some institutions of higher education abroad. The co-operation resulted in preparing the collective work being presented here. The articles provided by the authors are divided into five thematic blocks; each has its own editor. Although the subject matters of each block differ, all articles are closely related to the overall subject of political and legal doctrines and refer to the shape of constitutional law, the situation of national minorities in a state, the position of women in societies or the citizen-state administration relations. Due to universal character of the issued publication and the international team of authors, the editors decided to release it in the English language. Editors are planning to continue the undertaken cycle of thematic research in the future. Therefore, the present publication has been recognized as volume one.

Zdzisław Wołk, *Socjologia versus Pedagogika Andrzeja Radziewicz-Winnickiego (zarys akademickiej aktywności)*, A5, oprawa twarda, s. 214, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISBN 978-83-7842-299-0

W obiegu naukowym znajduje się wiele okolicznościowych prac i książek, w których przedstawiany jest dorobek naukowy Profesora. W niniejszym opracowaniu podjęta została próba zebrania dokonań Profesora na różnych polach działalności akademickiej. Jej celem jest ukazanie poprzez zbiór danych

faktograficznych ciągłości i spójności wieloletniej pracy naukowej, a także aktualizacja i utrwalenie dokonań Profesora zw. dr. hab. Andrzeja Radziewicz-Winnickiego. Zebrany materiał ukazuje twórcze wykorzystanie naukowej pasji do dwóch dyscyplin nauki - socjologii i pedagogiki oraz do rozwoju każdej z nich.

„Relacje. Studia z nauk społecznych”, nr 3/2017, red. Zdzisław Wołk, B5, oprawa miękka, s. 184, Oficyna Wydawnicza Uni-

wersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISSN 2543-5124

Każdy z czterech artykułów zamieszczonych w pierwszym dziale ma duży ładunek poznawczy dotyczący podejmowanych w nich problemów społecznych i edukacyjnych. Ich autorzy proponują czytelnikowi refleksję nad treściami przedstawianymi subiektywnie i w sposób autorski. [...] Kolejny dział to „Studia Metodologiczne”. Obydwa zamieszczone w nim artykuły przedstawiają praktyczne, warsztatowe zagadnienia związane z prowadzeniem badań terenowych. Do ich przestudiowania zachęcam szczególnie młodszych badaczy, starających się doskonalić swoje kompetencje badawcze. Trzeci dział to „Studia Empiryczne”. W tym numerze „Relacji” prezentujemy cztery teksty ukazujące wyniki badań empirycznych przeprowadzonych przez pedagogów i socjologów z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sygnalizują one specyficzne, jednakże ważne i aktualne problemy podejmowane przez badaczy z Zielonej Góry. Mam nadzieję, że czytelników zainteresują także teksty zawarte w dziale „Ludzie. Recenzje”, których autorzy tym razem nie ograniczyli się do przedstawienia tradycyjnych recenzji.

cam szczególnie młodszych badaczy, starających się doskonalić swoje kompetencje badawcze. Trzeci dział to „Studia Empiryczne”. W tym numerze „Relacji” prezentujemy cztery teksty ukazujące wyniki badań empirycznych przeprowadzonych przez pedagogów i socjologów z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sygnalizują one specyficzne, jednakże ważne i aktualne problemy podejmowane przez badaczy z Zielonej Góry. Mam nadzieję, że czytelników zainteresują także teksty zawarte w dziale „Ludzie. Recenzje”, których autorzy tym razem nie ograniczyli się do przedstawienia tradycyjnych recenzji.

„Strategie aktywizacji społecznej indywidualizmem a społeczeństwem obywatelskim”, red. Piotr Nieporowski, Elżbieta Staniec, B5, oprawa miękka, s. 174, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISBN 978-83-7842-295-2

Zdanie zawarte w tytule niniejszej monografii nawiązuje do skojarzenia z przeciwstawnymi sobie sposobami postrzegania miejsca człowieka oraz jego potrzeb we współczesnym społeczeństwie. Jest to zabieg nieprzypadkowy, gdyż to między innymi z tym dylematem zmierzali się autorzy zawartych w niej artykułów. Dzięki zestawieniu obserwacji i stanowisk młodych naukowców, reprezentujących różne obszary nauk społecznych, czytelnik odnajdzie w książce zarówno charakterystyki i interpretacje działań zorientowanych na dobro społecznego organizmu oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, jak i przykłady oraz krytyczne analizy działań pomocowych i integrujących, realizowanych przez aktorów strategii aktywizacji społecznych. Książka ta jest efektem wspólnego wysiłku doktorantów Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Czerpiąc ze swoich często bogatych już doświadczeń życiowych, umożliwili oni powstanie tego tomu, będącego świeżym spojrzeniem na problematykę aktywizacji społecznej i jej kondycji w naszym kraju.

[Redaktorzy]

„Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze 2016”, *Zachowanie językowe - spontaniczność i automatyzm*, red. Magdalena Hawrysz, Marzanna Uzdzińska Anna Wojciechowska, B5, oprawa miękka, s. 332, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017

Zbiór obejmuje 23 artykuły. Znajdują się tu rozważania teoretyczne i metodologiczne, przeważają jednak szczegółowe analizy i interpretacje. Szukając tego, co w zachowaniach językowych spontaniczne (innowacyjne, kreatywne, zmienne) i automatyczne (standardowe, schematyczne, stałe), badacze przyjmują różne perspektywy

i wykorzystują rozmaity materiał. Uwagę swą skupiają zarówno na dawnych, jak i współczesnych użyciach języka; na zachowaniach motywowanych potrzebami indywidualnymi i wspólnotowymi. Oglądowi są poddawane teksty użytkowe, literackie i paraliterackie; wypowiedzi mniej lub bardziej wyraziste genologicznie i w niejednakowym stopniu osadzone w tradycji; pojedyncze akty mowy i gatunki złożone.

zebrała Ewa Popitka
Oficyna Wydawnicza

1. Edyta Zatwarnicka / Biblia
2. Bernadeta Świążak / Wiosna
3. Karolina Lasia / Wodny świat
4. Sabina Wysocka / W kregach
5. Julia Jurkiewicz / Światłości

Green Town of Jazz

Ewa Uryga
Adam Makowicz
Paulina Gołębiowska
Emilia Lech
Magdalena Janicka
Zespół wokalny

Louis Nubiola
Quartet (Kuba)
Andrei Konstantinov
Quartet (Rosja)

Hoang Tung's Project
(Wietnam)
Wojtek Justyna
Quartet (Holandia)

13
FESTIWAL

16 listopada
godz. 18.30 Sala MCM Filharmonii Zielonogórskiej
Big Band UZ p/d Jerzego Szamaniuka
Tribute to Ella Fitzgerald

godz. 20.00 Muzeum Ziemi Lubuskiej
recital solo piano Adam Makowicz

17 listopada
godz. 19.00 Piekarnia Cichej Kobiety
Noc Saksofonów
Jam Session

18 listopada 2017
godz. 19:00 Klub U Ojca
Jam session

www.facebook.com/Green-Town-of-Jazz

16-18 listopada 2017
Zielona Góra

Bilety do nabycia przez koncertmi

Patronat honorowy Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego
Zadanie współfinansowane ze środków Zarządu Województwa Lubuskiego
Projekt współfinansowany ze środków Urzędu Miasta

